

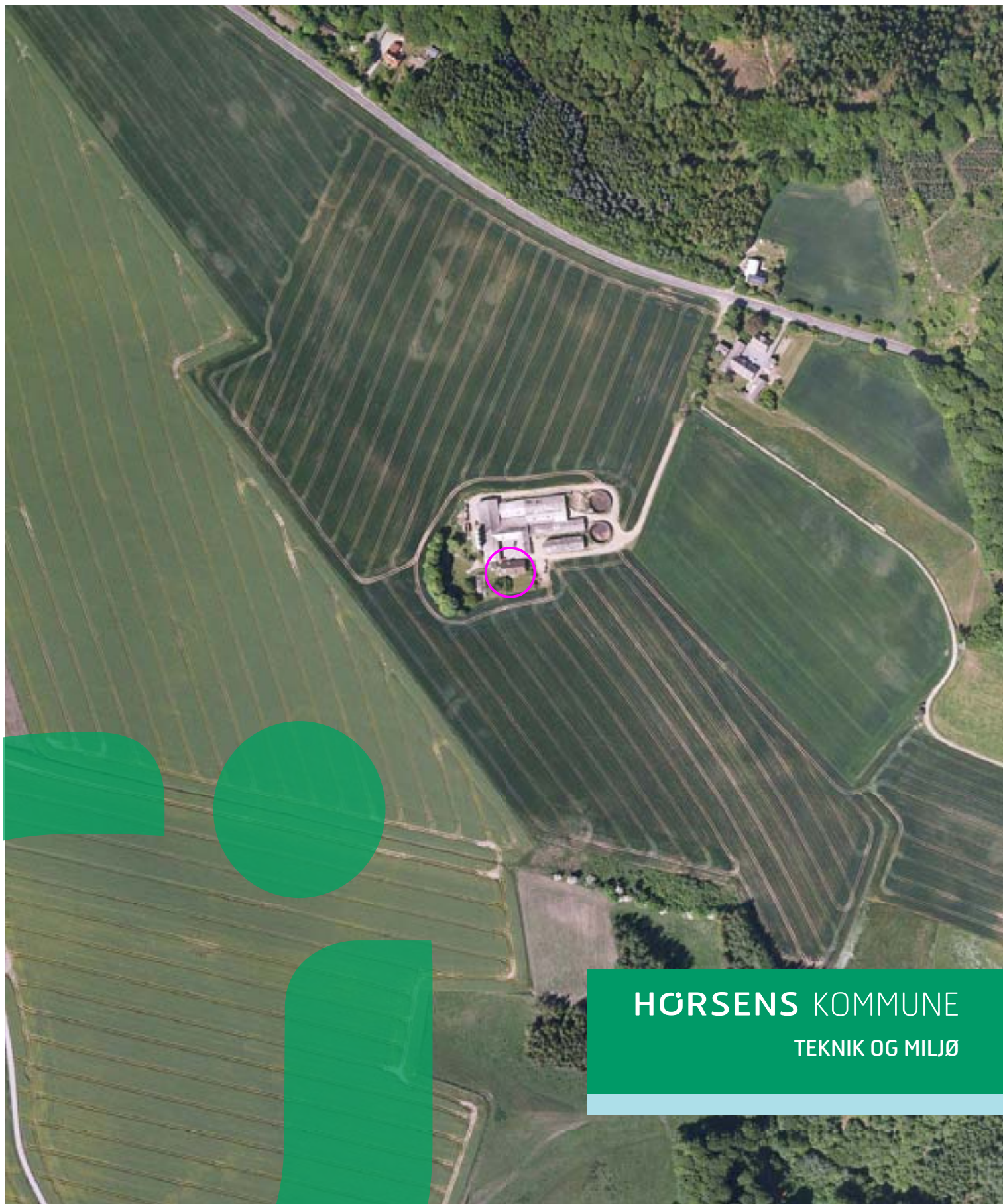
Miljøgodkendelse

August 2010

af svineproduktion på Gudenåvej 32, 8740 Brædstrup,

i henhold til § 11 i Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om

miljøgodkendelse af husdyrbrug

HØRSENS KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ

Jørn Holm Pedersen
Gudenåvej 32
8740 Brædstrup

Cvr. nr. 76197512

TEKNIK OG MILJØ
Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon : 76 29 29 29
Telefax: 75 60 10 13
teknikogmiljo@horsens.dk
www.horsenskom.dk
KS: JLU

Sags nr. 2008-018843
4. august 2010

MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

**Godkendelse af Rogaard,
Gudenåvej 32, 8740 Horsens
i henhold til § 11 i
Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug**

Ansøgnings nr. 10699

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	4
Ansøgning, ikke teknisk resumé, samlet vurdering	5
Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
Ikke teknisk resume	5
Samlet vurdering	7
Vilkår og retslige forhold	7
Vilkår for godkendelsen	7
Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold, biaktiviteter	11
Offentlighed	11
Gyldighed.....	12
Retsbeskyttelse og revurdering af miljøgodkendelsen	12
Husdyrbrugets ophør	12
Beliggenhed og planmæssige forhold	13
Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv i relation til anlæggets placering	13
Husdyrhold, staldanlæg og drift	20
Husdyrhold og staldindretning	20
Ventilation.....	25
Fodring	26
Energi- og vandforbrug.....	29
Spildevand herunder regnvand.....	31
Affald (Opbevaring og bortskaffelse).....	33
Hjælpestoffer.....	34
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	36
Gødningsproduktion og -håndtering	38
Gødningstyper, mængder og afsætning	38
Opbevaring af flydende husdyrgødning	39
Gyllekøling, forsuring, biologisk luftvasker og separering	40
Anden organisk gødning	42

Forurening og gener fra husdyrbruget	43
Ammoniak og natur.....	43
Lugt fra anlægget.....	49
Fluer og skadedyr.....	51
Transport til og fra ejendommen.....	51
Støj fra anlægget og maskiner.....	53
Støv fra anlæg og maskiner.....	54
Lys fra anlægget.....	54
Påvirkning fra arealerne	55
Udbringningsarealerne.....	55
Udbringningsarealernes påvirkninger på natur	57
Påvirkninger af søer og vandløb	64
Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	66
Kvælstof til grundvand.....	69
Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	71
Egenkontrol og dokumentation	73
Bilag 1. Ejendommens placering.....	74
Bilag 2. Situationsplan nudrift	75
Bilag 3. Situationsplan ansøgt drift.....	76
Bilag 4. Ovesigtskort afløbsforhold	77
Bilag 5. Transportveje.....	78
Bilag 6. Opbevaringskapacitetsberegning	79
Bilag 7. Uddrag fra sædskiftenotat (MST).....	80
Bilag 8. Ejerforhold på udbringningsarealer	82
Bilag 9. udbringningsarealer og grundvand.....	83
Bilag 10. Udbringningsarealer og overfladevand.....	84
Bilag 11. Beredskabsplan.....	85

DATABLAD

Godkendelse efter § 11 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Oplysninger om bedriften	
Bedriftens navn	Rogaard
Adresse	Gudenåvej 32, 8740 Brædstrup
Ejendomsnummer	6150295304
Matr. nr	6o, 28o, 6m, 6l, 6n, 28ce, 6a, 24b, 28ag, 23h, 28m (Sdr. Vissing By, Sdr. Vissing), 15, 17 (Vilholt, Sdr. Vissing) og 12, 13 og 26 (Vissingkloster, Sdr. Vissing)
Ejerlav	Sdr. Vissing By, Sdr. Vissing; Vilholt, Sdr. Vissing og Vissingkloster, Sdr. Vissing
CVR-nr.	76197512
P-nummer	0102472977
CHR nummer	95618
Bedrifts ejer og ansøger	Jørn Holm Pedersen,
Kontaktperson (navn og adresse, telefon)	Asbjørn Holm Pedersen, Gudenåvej 32, 8740 Brædstrup, tlf.: 75754027, mobilnummer: 51705108
Konsulent (navn og adresse, telefon og E-mail)	Miljøkonsulent Martin Skovbo Hansen, 87282200, mobilnummer: 29245734, e-mail: msh@lmo.dk
Øvrige ejendomme u. CVR. Nr.	Ingen

Godkendt dyrehold jf. denne godkendelse:

Dyretype og staldtype	Antal	DE
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv (bygning 19)	25	4,06
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv (bygning 19)	170	11,92
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv (bygning 19)	145	23,56
Smågrise fra 7,3 – 32 kg, To-klima delvis spaltegulv (bygning 19)	4.590	22,95
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv (bygning 11) (107-140 kg)	80	1,32
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67) (bygning 12 + 17) (32-107 kg)	2.750	76,39
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv (bygning 20) (32-107 kg)	1.750	48,61
I alt		188,81

Antal dyreenheder (DE) er beregnet efter bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009, bilag 1

Grundlag for godkendelsen:

Ansøgning indsendt 1. gang	12. december 2008
Ansøgning indsendt sidste gang	7. juni 2010
Ansøgningskema nr.	10699
Ansøgningskema version nr.	9
Dato for godkendelse:	18. august 2010
Dato for offentliggørelse	18. august 2010
Dato for revurdering	18. august 2010
Tilsynsmyndighed:	Horsens Kommune, Naturafdelingen
Sagsbehandler:	Jonna Lund

Jonna Lund

ANSØGNING, IKKE TEKNISK RESUMÉ, SAMLET VURDERING

ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Der søges om godkendelse til en fremtidig produktion på 170 søer, 4.590 slagtesvin og 4.540 slagtesvin, i alt 188,81 DE. Der er på ansøgningstidspunktet en tilladt produktion på 110 års-søer, 2.750 smågrise og 2.750 slagtesvin, i alt 109,32 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny fare-, løbe- og drægtighedsstald på 1.417 m² (bygning nr. 19, bilag 3), den eksisterende slagtesvinestald forlænges med 40 m i alt 441 m² (bygning 20, bilag 3), der opføres en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med fast teltoverdækning (nummer 21 på bilag 3), der opføres en ny fortank (beliggende mellem den eksisterende slagtesvinestald og den nye fare-, løbe- og drægtighedsstald) der bygges et nyt maskinhus på 600 m² (bygning 22, bilag 3) og der etableres en vaskeplads på 70 m² (nummer 24, bilag 3) og en kørefast vej og vendeplads (nummer 23, bilag 3) mellem det nye maskinhus, den nye gyllebeholder og den nye og eksisterende slagtesvinestald.

For at give plads til de nye stalde fjernes den eksisterende fare- og klimastald, det eksisterende maskinhus og ejendommens 3 eksisterende gyllebeholdere (bygning nr. 13, 14, 15, 16 og 18 på bilag 2).

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Gudenåvej 25) og som ikke ejes af ansøger ligger ca. 220 meter nordøst for Gudenåvej 32. Nærmeste samlede bebyggelse er Sdr. Vissing, som ligger ca. 650 meter fra ejendommen, mens nærmeste byzone (Brædstrup) ligger ca. 4 km fra ejendommen.

Ansøger råder over i alt ca. 143,59 ha ejede og forpagtede (69,04 ha) arealer til udbringning af husdyrgødning, (bilag 8). Ansøger har ikke aftaler om overførsel af husdyrgødning.

Miljøgodkendelsen omfatter ejendommen Gudenåvej 32 og dens staldanlæg, hvor svinene står. Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer (ejede og forpagtede) tilknyttet CVR nr. 76197512.

Virksomheden er omfattet af § 11 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug af 20. december 2006. Ansøgningen om miljøgodkendelse er første gang indsendt den 12. december 2008 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem og sidste gang den 7. juni 2010.

Godkendelsen meddeles på baggrund af 9. version af ansøgningen.

Der søges om fleksibilitet i dyreholdet, som defineres ved, at den samlede produktion ikke overstiger 188,81 DE på årsplan. Indenfor de enkelte dyregrupper tillades afvigelser i DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

Der er den 6. maj 2008 ført et samlet tilsyn på ejendommen. Oplysninger indhentet ved dette tilsyn er indgået i kommunens vurderinger.

IKKE TEKNISK RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder dels ansøgers miljøtekniske redegørelse, dels kommunens bemærkninger og vurdering af produktionen, samt dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Herunder er resumeret de væsentligste forhold på ejendommen. Der er udarbejdet en delkonklusion under hvert delelement.

Størrelsen af svineproduktionen udvides fra 109,32 DE i søer, smågrise og slagtesvin til 188,81 DE i i fremtidig drift. Der er ikke tidligere meddelt godkendelse til produktionen. Der er fremover godkendelse til 170 søer, 4.590 smågrise og 4.540 slagtesvin, i alt 188,81 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny fare-, løbe- og drægtighedsstald på 1.417 m² (bygning nr. 19, bilag 3), den eksisterende slagtesvinestald forlænges med 40 m i alt 441 m² (bygning 20, bilag 3), der opføres en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med fast teltoverdækning (nummer 21 på bilag 3), der opføres en ny fortank (beliggende mellem den eksisterende slagtesvinestald og den nye fare-, løbe- og drægtighedsstald) der bygges et nyt maskinhus på 600 m² (bygning 22, bilag 3) og der etableres en vaskeplads på 70 m² (nummer 24, bilag 3) og en kørefast vej og vendeplads (nummer 23, bilag 3) mellem det nye maskinhus, den nye gyllebeholder og den nye og eksisterende slagtesvinestald. For at give plads til de nye stalde fjernes den eksisterende fare- og klimastald, det eksisterende maskinhus og ejendommens 3 eksisterende gyllebeholdere (bygning nr. 13, 14, 16 og 18 på bilag 2).

Den eksisterende slagtesvinestald forlænges, hvorved afstanden til naboens (Gudenåvej 25) markskel vil være ca. 16 meter, mens der opføres en ny klima- fare og drægtigheds stald som vil ligge i en afstand på ca. 25 meter fra naboskellet (markskel). Dermed overholdes afstands-kravet i husdyrgødningsbekendtgørelsen på 30 meter ikke, hvorfor kommunen er ansøgt om en dispensation.

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Gudenåvej 25) og som ikke ejes af ansøger ligger ca. 220 meter nordøst for Gudenåvej 32. Nærmeste samlede bebyggelse er Sdr. Vissing, som ligger ca. 650 meter fra ejendommen, mens nærmeste byzone (Brædstrup) ligger ca. 4 km fra ejendommen. Lugtgeneberegningerne i ansøgningssystemet viser, at samtlige lugtgeneafstande for både naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Dermed vurderes det ikke at omkringboende vil opleve generende lugt.

Antallet af gylletransporter falder fra 200 pr. år til 196 pr. år, fordi der anvendes en større gyllevogn i fremtidig drift. En del af transporterne med gylle foregår gennem Sønder Vissing. Det vurderes, at der ikke vil blive tale om væsentlige gener for de omkringboende

Ansøger har for at sænke ammoniakemissionen fra anlægget reduceret i råprotein indholdet pr. FE til slagtesvinene (en type 2 foderkorrektions for kvælstof). Derudover indrettes begge de nye stalde til søer og slagtesvin med delvist spaltegulv.

Det generelle ammoniakkrav på 20 %'s reduktion er overopfyldes med 299 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører en merdeposition på 60 g kvælstof på naturområderne beliggende ca. 800 m nordøst for anlægget. På det § 3-beskyttede overdrev ca. 300 m syd for anlægget er foretaget en supplerende beregning af merdepositionen som viste 76 g merdeposition fra stald og lager.

Nærmeste større naturområde (overdrev eller hede), som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug ligger ca. 870 meter nordvest for ejendommen. Selvom ammoniakfordampningen fra anlægget stiger vurderes det, at produktionen ikke påvirker § 7 naturområdet.

Der ligger inden for en afstand af 1.000 meter fra ejendommen i alt 4 mindre søer og vandhuller, 2 heder, 2 moser, 1 fersk eng og 4 overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven. Det vurderes at de omkringliggende § 3-områder ikke påvirkes af den ansøgte udvidelse.

Nærmeste Natura-2000 område er nr. 52 (Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå) som ligger ca. 820 meter øst for ejendommen. Der er registreret Bilag IV arter i nærheden af staldanlægget. Det drejer sig om følgende arter; markfirben og spidssnudet frø. Der er registreret Rød-, og Gullistearter i nærheden af staldanlægget. Det drejer sig om følgende arter; grøn køllesværmer.

Det vurderes samlet at omlægningen ikke vil have negativ påvirkning af naturområder.

Alle arealerne afvander til via Gudenå-systemet til den vestlige del af Mossø og derfra videre til Randers Fjord. Da Mossø ikke opfylder målsætningen for hvor ren Horsens Kommune ønsker den skal være og er følsom overfor fosfor anvender Horsens Kommune derfor et forsigtighedsprincip i forhold til fosforbelastningen på arealerne.

Ejendommen på Gudenåvej 32 har alle udbringningsarealer (143,59 ha) liggende i områder der ikke er sårbare jf. miljøstyrelsens udpegninger (nitratklasse 0 og fosforklasse 0). Horsens Kommune har dog på baggrund af en konkret vurdering skærpet kravet til fosforoverskuddet og der er grundet afvanding fra udbringningsarealerne til fosforfølsomme recipienter maksimalt må være 2,4 kg P/ ha pr. år i fosforoverskud. Vilkåret er med til at sikre at tilstanden af vandområder ikke forringes som følge af øget fosfortilførsel.

En tredjedel af arealerne ligger indenfor sårbare grundvandsområder der jf. Miljøstyrelsens kortværk er nitratfølsomme eller jf. Horsens kommunes nyeste viden om sårbare grundvandsområder er ringe beskyttet imod nitratnedsivning til grundvand. På disse 51,28 ha har ansøger valgt at etablerer et grundvandssædskifte (G4) med vårafgrøder og 40 procent miljøgræs til beskyttelse af grundvandet. Med dette tilpasning vurderer Horsens Kommune at der ikke sker en negativ påvirkning af grundvandet.

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige og de mulige foranstaltninger, til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

SAMLET VURDERING

Horsens Kommune vurderer, at der i forbindelse med den ansøgte udvidelse på Gudenåvej 32 er truffet de nødvendige og mulige foranstaltninger til at sikre, at miljøet ikke påvirkes i en uheldig retning ved en øget forurening fra husdyrbrugets arealer og anlæg.

VILKÅR OG RETSLIGE FORHOLD

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte produktion i henhold til de gældende regler. Miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af det versions nr. af ansøgningen som fremgår af databladet og er betinget af følgende vilkår:

DYREHOLD

1. Godkendelsen omfatter i alt 25 stk. årssøer (løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv), 170 stk. årssøer (faresald, kassestier, delvis spaltegulv), 145 stk. årssøer (løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv), 4590 stk. smågrise (7,3 – 32 kg, To-klima delvis spaltegulv), 80 stk. slagtesvin (107-140 kg, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv), 2750 stk. slagtesvin (32-107 kg, drænet gulv + spalter 33/67), 1750 stk. slagtesvin (32-107 kg, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv).

Det samlede dyrehold må på årsplan ikke overstige 188,81 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse. Indenfor de enkelte dyregrupper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede års- skatteregnskaber og gødningsregnskaber. Kopierne skal indsendes til kommunen senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden. Dokumentation skal opbevares i mindst 3 år.

2. For de stalde, der på godkendelsestidspunktet ikke lever op til BAT (bygning 9, 10, 11, 12 og 17), skal der i forbindelse med revurderingen i 2018 leveres en redegørelse, som afdækker muligheden for at opfylde det på det tidspunkt gældende BAT-krav. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af omkostningerne forbundet dermed.

INDRETNING

3. Gulvsystemet i den nye løbe-drægtighedsstald til søer (bygning 19) skal etableres i henhold til BAT-byggeblad nr. 106.02-51 (farestald med delvis spaltegulv)
4. Gulvsystemet i den nye smågrisestald (bygning 19) skal etableres i henhold til Bat-byggeblad 106.03-52. (to-klimastald med delvis spaltegulv)
5. Gulvsystemet i den nye slagtesvinestald (bygning 20) skal etableres i henhold til BAT-byggeblad nr. 106.04-53 (delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv, og skrabning og køling af kanalbund)(Køling af kanalbund installeres ikke i dette projekt, men der forberedes til det).
6. Der meddeles dispensation for at den nye sostald kan opføres i en afstand af minimum 25 meter fra markskellet ind til naboen Gudenåvej 25 samt at tilbygningen til slagtesvinestalden kan opføres i en afstand på mindst 15 meter fra samme skel.
7. Der skal etableres en skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder. Beplantningen skal mindst bestå af et hegn med 3 rækker af danske hjemmehørende arter og skal sikre at gyllebeholder og eksisterende anlæg syner som en sammenhængende enhed.
8. Vaskepladsen skal indrettes i overensstemmelse med Byggeblad nummer 103.11-03
9. Der skal etableres fast overdækning i form af et telt eller lignende på den nye gyllebeholder.

DRIFT

10. Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervisse, at de stillede støjkraav er overholdt. Støjmåling kan maksi-

malt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

11. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
12. Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal Horsens Kommune kontaktes telefonisk (såfremt det er i kommunens åbningstid). Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
13. Denne godkendelse skal altid være tilgængelig på ejendommen.
14. Ændringer i drift og ejerforhold skal anmeldes til Horsens Kommune.
15. Ved produktionens ophør skal gyllebeholdere og stalde mv. efterlades i rengjort stand.

FODRING

16. Slattesvin og polte må maksimalt fodres med råprotein svarende til en type 2 korrektion på 0,837, jf. følgende formel for 2005/06;

Korrektionsfaktor beregnes som: $N \text{ ab dyr egne tal} / N \text{ ab dyr med referenceligning}$.

$N \text{ ab dyr egne tal, 2005/06} = (\text{FEsv pr. svin} \times \text{g råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt levende} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})/3,19$
 $N \text{ ab dyr referenceligning, 2005/06} = (\text{Afg. Vægt levende} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,117 \times (\text{indgangsvægt} + \text{afgangsvægt}))/3190$.

Type 2 korrektionen er i ansøgningen beregnet ved at anvende 146 g råprotein pr. FE, 2,83 FE pr. kg tilvækst, indgangsvægt 32 kg og afgangsvægt 107 kg.

17. Slattesvin og polte må maksimalt fodres med fosfor svarende til en type 2 korrektion på 0,873, jf. følgende formel for 2009/2010:

$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,5$

Type 2 korrektionerne for fosfor er i ansøgningen beregnet ved at anvende 4,0 g fosfor pr. FE, 2,83 FE pr. kg tilvækst, indgangsvægt for polte og slagtesvin 32 kg, afgangsvægt for slagtesvin på 107 kg.

Alle slagtesvin på bedriften skal leve op til de beregnede korrektioner. Der er ved beregning set bort fra at afgangsvægten for polte er 140 kg. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourfør foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.

18. Der skal anvendes fasefodring til slagtesvinene med minimum 2 faser.
19. Der skal tilsættes fytase til søers, slagtesvins og smågrises foder. I tilfælde af at ansøger kan fremlægge dokumentation for, at et andet middel har en tilsvarende effekt på fosforudnyttelsen, kan dette erstatte fytase. Anvendelsen skal på forlangende kunne dokumenteres gennem f.eks. indlægssedler eller analyser

AREALER

20. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens udbringningsarealer for husdyrgødning. Spildevandsslam, bioaske eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål må ikke anvendes på markerne.
21. Bedriftens udbringningsareal må maksimalt modtage hvad der svarer til 1,31 DE/ha pr. planår (1/8-31/7).
22. Fosforoverskuddet på bedriftens arealer må ikke overstige 2,4 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune
23. Markerne 6-0, 7-0, 8-0 og 12-0 udgør i alt 51,28 ha skal dyrkes med et G4 sædskifte. Dette betyder at hvert år skal 40 % af dette areal, svarende til 20,50 ha, dyrkes med vårbyg med en efterafgrøde.
  - a) Arealet skal årligt fremgå af gødningsplanen for markdriften og må ikke indgå som en del af ejendommens lovpligtige efterafgrøder.
  - b) Der skal på arealer med ovennævnte efterafgrøder ske en reduktion i kvælstofkvoten det efterfølgende år på 25 kg N/ha/år. Arealerne skal leve op til de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder jf. Miljøstyrelsens sædskiftenotat (se bilag 7). Dokumentationen for dette skal kunne fremvises sammen med gødningsregnskabet.
  - c) De ekstra efterafgrøder kan erstattes af mellemafgrøder, dog under forudsætning af Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens godkendelse af mellemafgrøder som et gyldigt virkemiddel, og ved anvendelse af en fast omregningsfaktor i forhold til efterafgrøder (udmeldes af Plantedirektoratet). Der skal kunne fremlægges en beregning der redegør for dette.
24. Der skal etableres og holdes en min. 2 meter bred dyrknings-, gødsknings- og sprøjtefri bræmme omkring alle beskyttede vandhuller og søer, herunder også vandhullet på mark 13.

EGENKONTROL

25. Virksomheden skal fore kontrol med ventilationssystemet, som sikrer at filter og luftindtag holdes rene. Der skal som minimum foretages en årlig gennemgang af systemet. Dokumentation for service, driftsstop mv. for ventilationssystem skal fremvises på forlangende og opbevares i mindst 3 år
26. Energi og vandforbruget skal løbende registreres, således at det er muligt at reagere på et forhøjet forbrug. Der skal mindst foretages 4 aflæsninger i løbet af året. Aflæsninger skal foreligge og kunne fremvises på forlangende sammen med årlig opgørelse af energi- og vandforbrug for de seneste 3 år
27. Virksomheden skal derudover føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentationen skal fremvises på forlangende og opbevares i mindst 3 år:
  - Årlig opgørelse af produktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
  - Dokumentation for anvendelse af kvælstofoptimeret foder
  - Drift og kontrol af halmfyr (årlig service eftersyn mv.)
  - Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode
28. Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, se bilag 11. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om overfladeafløb, risikooplag, telefonnumre på kontaktpersoner ved forskellige typer af uheld. Beredskabsplanen skal forefindes i stalden og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og

have kendskab til dens indhold. Hvis medarbejdere ikke forstår dansk skal planen være lavet på de sprog som medarbejderne forstår.

29. Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal Horsens Kommune kontaktes telefonisk (såfremt det er i kommunens åbningstid). Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Der er med denne godkendelse ikke taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. byggeloven.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Horsens Kommune eller andre myndigheder. Det er ansøgers ansvar at indhente de relevante dispensationer efter anden lovgivning. Dog har kommunen en vejledningspligt overfor ansøger – særligt hvor kommunen selv er myndighed for pågældende bestemmelse.

Der gøres ligeledes opmærksom på at ejer har pligt til at sikre sig at alle rørsystemer, herunder forbindelser mellem stald og pumpesteder for gylle er udført korrekt, og at arbejdet **skal** være udført af autoriseret kloakmester.

MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD, BIAKTIVITETER

Der er i 2008 søgt om godkendelse til at foretage en mindre udvidelse og ændring af svineholdet sådan, at driften af soholdet med smågrise og slagtesvin udvides. I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny løbe/ drægtighedsstald (bygning nr. 19, bilag 3), den eksisterende slagtesvinestald forlænges (bygning 20, bilag 3), der opføres en ny gyllebeholder med fast teltoverdækning (nummer 21 på bilag 3), der bygges et nyt maskinhus (bygning 22, bilag 3) og der etableres en vaskeplads (nummer 24, bilag 3) og en kørefast vej og vendeplads (nummer 23, bilag 3) mellem det nye maskinhus, den nye gyllebeholder og den nye og eksisterende slagtesvinestald. For at give plads til de nye stalde fjernes den eksisterende fare- og klimastald, det eksisterende maskinhus og ejendommens 3 eksisterende gyllebeholdere (bygning nr. 13, 14, 15, 16 og 18 på bilag 2).

Horsens Kommune har vurderet, at denne omlægning medfører, at der skal udarbejdes en godkendelse efter Husdyrlovens § 11, stk. 2.

De hovedhensyn der har været bestemmende for miljøgodkendelsens vurderinger, er at der er tale om en bestående virksomhed, anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, overfladevand, natur med dens bestand af af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkninger, begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener, sikring af korrekt affaldshåndtering, beskyttelse af jord og grundvand, recipienter og spildevandsafledning, hovedhensynet til de landskabelige værdier, væsentlige mulige alternative løsninger, samt en plan for nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Endvidere er godkendelsen behandlet i henhold til de retningslinjer der i dag er til rådighed for vurdering af Natura 2000 områder.

Der er i dag et halmfyrr på ejendommen (biaktivitet). Fyret er dog ikke vurderet i forbindelse med denne godkendelse, idet der er tale om et eksisterende halmfyrr.

OFFENTLIGHED

Ved behandling af ansøgninger, som behandles efter Husdyrlovens § 11, skal naboer og andre parter have mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkast til miljøgodkendelse blev i juni-juli 2010 sendt til høring i 3 uger hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Høringsfristen fog hørte naboer fremgår af høringsbrevet.

Hørte naboer er afgrænset til beboelser beliggende indenfor den beregnede konsekvensafstand for lugt (FMK beregningsmetode) på 533 meter jf. Miljøklagenævnets seneste afgørelse. Da afstandskravet på 30 meter til nabomarkskel ikke kan overholdes, er der søgt om dispensation for dette afstandskrav. Naboen blev hørt sammen med de øvrige naboer. Der indkom ingen bemærkninger fra naboer eller andre parter. Der er således kun foretaget mindre rettelser (bilag til beredskabsplanen er ændret og en tabel er opdateret).

Der er ikke arealer beliggende udenfor Horsens Kommune, hvorfor der ikke er foretaget høring af nabokommuner.

GYLDIGHED

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen. Datoen fremgår af dataarket som er vist tidligere i denne godkendelse.

Da udvidelsen af dyreholdet er forholdsvis lille, og de bygningsmæssige ændringer omfatter bygningen af en ny sostald, en ny slagtesvinestald og en ny gyllebeholder med fast overdækning samt nedrivning af både den eksisterende fare- og klimastald, (bygning 13 bilag 2) og det eksisterende maskinhus (bygning 14, bilag 2) samt de to eksisterende gylletanke (nummer 16 og 18, bilag 2) fastsættes udnyttelsen af denne godkendelse til 2 år.

RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF MILJØGODKENDElsen

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb fremgår ligeledes af dataarket. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved virksomhedens ophør rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af bygninger, ensilagepladser og gyllebeholdere vil foregå i henhold til gældende regler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Ved produktionens ophør skal gyllebeholder og stalde efterlades i rengjort stand.

BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV I RELATION TIL ANLÆGGETS PLACERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kortet viser ejendommens placering i relation til nærmeste omgivelser.

Afstandene fra staldanlægget til nærmeste omgivelser er angivet i nedenstående tabel. Se endvidere bilag 1 hvor ejendommens placering i forhold til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone er angivet.

Afstande fra nærmeste staldanlæg	HGB krav (m)	Ca. afstand (m)
Beboelse på samme ejendom (udlejningsbolig)	15	5
Nabobeboelse (Gudenåvej 25)	50	220
Samlet bebyggelse (Sønder Vissing)	100	100
Byzone (Brædstrup)	300	3.810
Naboskel (Gudenåvej 25)	30	15
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25	866
Almene vandforsyningsanlæg	50	866
Vandløb (herunder dræn og søer) (Gudenå)	15	1700
Offentlig vej og privat fællesvej	15	74
Levnedsmiddelvirksomhed	25	938

*Poltestalden ligger ikke 15 meter fra stuehus, men da der er dyr i stalden i nudrift og eksisterende lovlig drift fortsætter uændret kan dette fortsættes uden dispensationsansøgning.

** De nye bygninger overholder alle afstandskrav jf. § 8 i Lov om godkendelse m.v. af husdyrbrug på nær afstand til naboskel, for hvilken der er søgt dispensation.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 134 meter til nærmeste beboelse, der ligger nordøst for de nye staldbygninger. Ca. 220 meter nordøst for de nye staldbygninger findes den nærmeste nabo uden landbrugspligt. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Sønder Vissing, der er beliggende ca. 610 meter nordvest for ejendommens anlæg. Der er 3.8 km meter til nærmeste byzone i Brædstrup.

Ejendommen er beliggende indenfor skovbyggelinjen. Idet driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet, er ikke omfattet af kravet om vurdering i forhold til byggelinjen. Derfor vil de nye bygninger i forbindelse med udvidelsen ikke kræve dispensation fra skovbyggelinjen.

Der er ca. 1200 meter i sydlig retning til den nærmeste ejendom med en husdyrproduktion over 75 DE.

Afstande til bygge- og beskyttelseslinjer fra anlægget	Faktisk afstand (meter) og evt. lokalitet
Værdifuldt landskab	Nærmeste område, som er udpeget Værdifuldt landskab er placeret umiddelbart syd og øst for ejendommen
Uforstyrrede landskaber	Nærmeste område, som er udpeget Større uforstyrret landskab er placeret umiddelbart syd og øst for ejendommen.
Rekreative interesseområder	Nærmeste regionale cykelrute løber godt 1,6 km øst for ejendommen.
Områder med særlig geologisk værdi	Nærmeste geologiske interesseområde ligger umiddelbart øst for ejendommen.
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nærmeste område som er omfattet af udpegningen Værdifuldt kulturmiljø er placeret ca. 1 km vest for ejendommen.
Kirkeomgivelser, kirkebyggelinje	Nærmeste kirke beskyttelseslinje er placeret godt 1 km nordvest for ejendommen ved Sønder Vissing.
Fredede områder	Adskillige km fra ejendommen
Fortidsminder	Nærmeste fortidsminde er placeret ca. 1 km syd og øst for ejendommen.
Beskyttede sten- og jorddiger	Adskillige km fra ejendommen.
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nærmeste § 3-beskyttede naturområde er et overdrev som er placeret ca. 320 m syd for ejendommen.
Naturområder med særlige naturbeskyttelses interesser mv.	Nærmeste naturområde med sjældne arter er placeret ca. 800 m øst for ejendommen.
Sø- og Å beskyttelseslinje	Nærmeste Sø-beskyttelseslinje (Mossø) er placeret ca. 5 km nord for ejendommen
Strandbeskyttelseslinje	Adskillige km fra ejendommen.
Kystnærhedszone	Adskillige km fra ejendommen.
Lavbundsarealer inkl. evt..okker klassificering	Nærmeste lavbundsareal er placeret lige under ejendommens anlæg.
Skovbyggelinie	Ejendommen ligger indenfor nærmeste skovbyggelinie.
Habitatområde	Nærmeste Natura2000-område er Habitatområde nummer 52: Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søerne syd for Salten Langsø og dele af GudenÅen, som ligger ca. 820 øst for ejendommen.

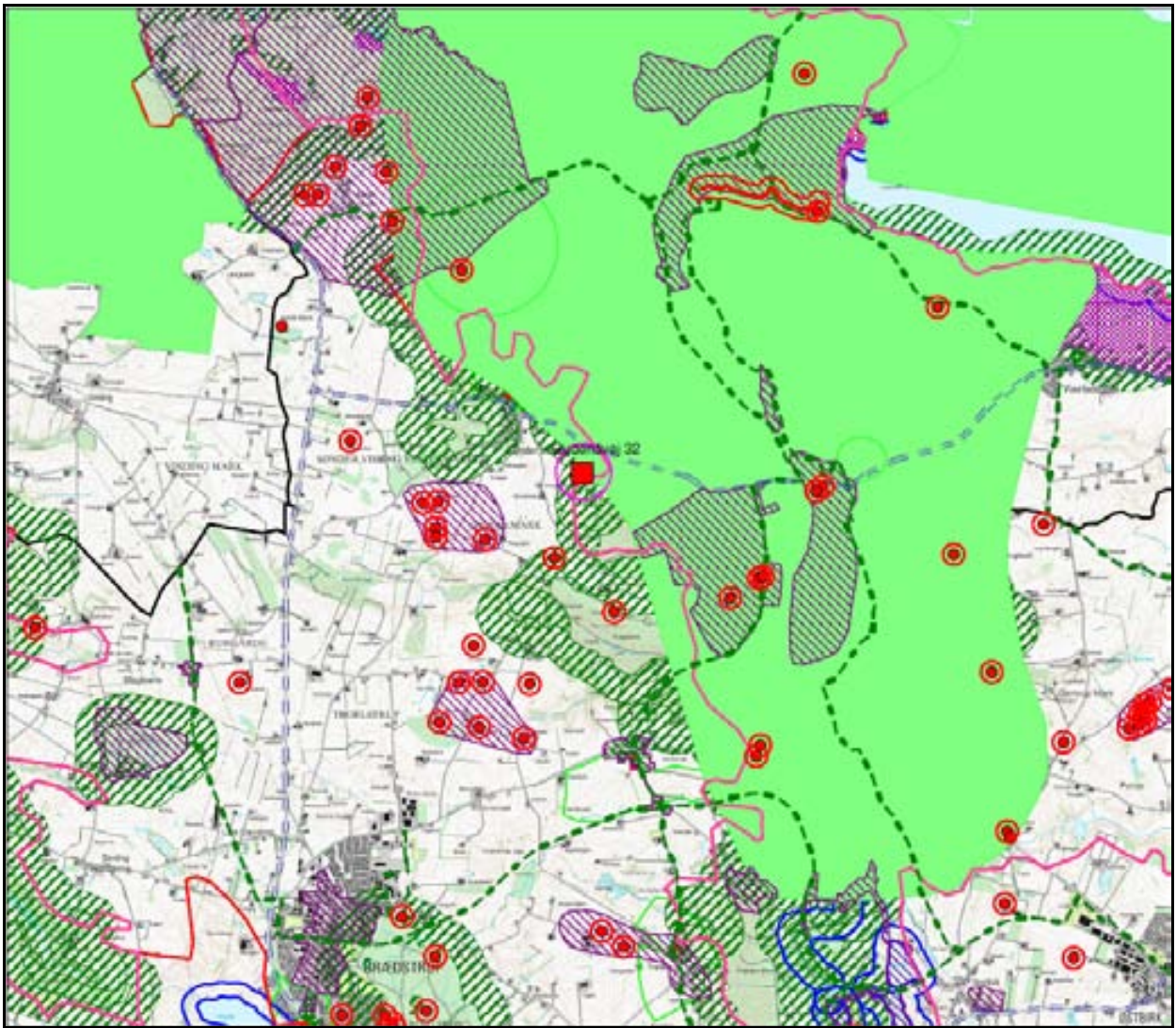

Fig. 1 Beskyttelseslinier og landskabelige udpegninger omkring Gudenåvej 32.

Herunder ses ejendommens fremtidige indretning

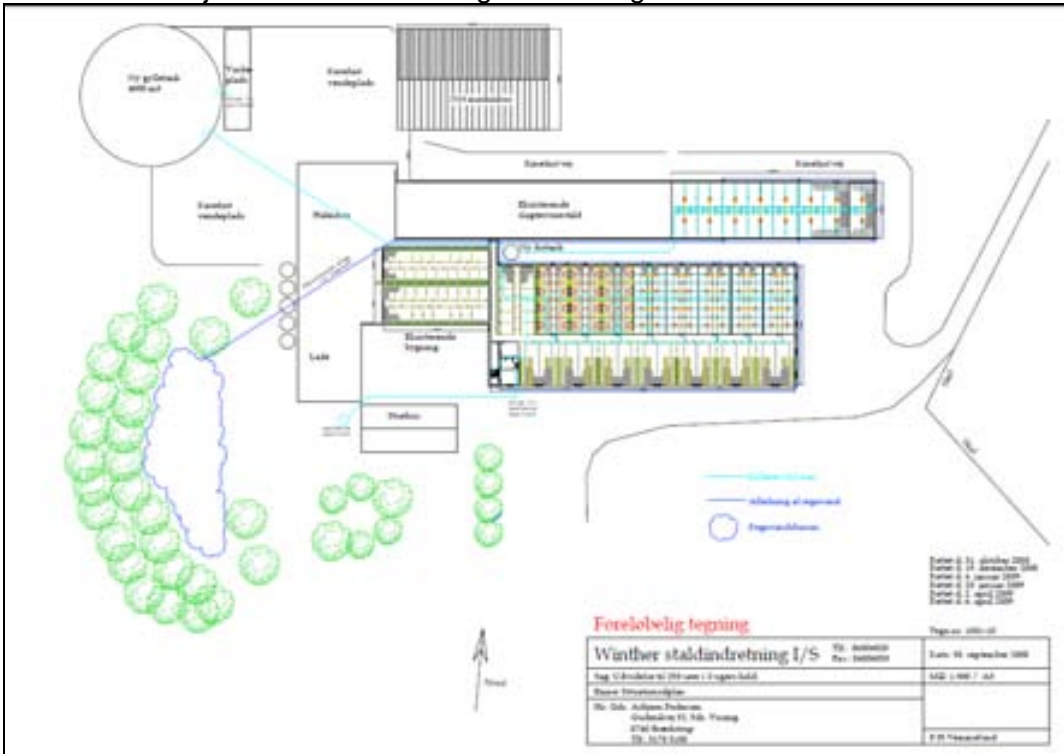

Fig. 2. Fremtidig indretning med placering af nye stalde og gyllebeholder på Gudenåvej 32.

Den nye del af anlægget opføres i tilknytning til det eksisterende og opføres med sorte mure og med lysegrå tagbeklædning. Det eksisterende anlægs mure males sorte.

Der bygges nye staldafsnit og ny gyllebeholder med teltoverdækning nordvest, men i tilknytning til det allerede eksisterende byggeri.

Den nye gylle beholder bliver gravet ned i sædvanlig dybde i jorden. Da der er under 300 meter til nærmeste nabo, etableres den nye gyllebeholder med teltoverdækning. Terrænet er stærkt stigende fra gyllebeholderen og opad imod staldanlægget. Så det, der vil præge det landskabelige indtryk, er staldanlægget og de allerede eksisterende fodersiloer, og ikke højden på gyllebeholder og telt.

Selvom det eksisterende anlæg ligger højt placeret i landskabet vil gyllebeholder og teltoverdækning ikke påvirke den landskabelige oplevelse negativt. Anlægget vil fremstå som en tidsvarende produktionsenhed og vil ikke yderligere påvirke de kulturhistoriske-, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Der er ingen dele, hverken af de gamle eller nye bygninger, der er beliggende indenfor udpegningen fra kommuneplanen.

Anlægget er på en del af den vestlige side af anlægget afskærmet af et 2-rækket læhegn bestående af egnstypiske træer og buske (se bilag 3). Derudover vil der blive etableret beplantning rundt om den nye gyllebeholder ned mod Sønder Vissing By, hvilket vil virke samlende på anlægget og sikre at det rent visuelt falder bedre ind i landskabet.

Bygnings nr. (jf bilag 3)	Højde (tagryg)	Materialer	Farver	Belysning
2 Kornlager/ værksted		Mursten og eternit	Sort og grå	Lampe
3, 4, 5 og 7 udhuse	-	-	Sort og grå	-
6 Halmhus	6	Mursten og eternit Mursten og tegl	Sort og grå	-
8 Drægtighedsstald	-	-	-	-
9. Ungsvinestald	-	-	-	-
10. Poltestald	6	Mursten og eternit Mursten og tegl	Sort og grå	Lampe
11. Eksisterende slagtesvinestald	6	-	Sort og grå	Lampe
12. Eksisterende slagtesvinestald	6	Mursten og eternit	Sort og grå	-
13. Fare- og klimastald (fjernes)	-	-	-	-
14. Eksisterende maskinhus (fjernes)	-	-	-	-
15 Eksisterende gyllebeholder (fjernes)	-	-	-	-
16. Eksisterende gyllebeholder (fjernes)	-	-	-	-
18 Eksisterende gyllebeholder (fjernes)	-	-	-	-
17. Eksisterende slagtesvinestald	6	Mursten og eternit	Sort og grå	Lampe
19. Ny løbe- drægtighedsstald	6	Mursten og eternit	Sort og grå	
20 Ny slagtesvinestald	6	Mursten og eternit	Sort og grå	
21 Ny teltoverdækket gyllebeholder	-	-	-	-

22 Nyt maskinhus	6	Mursten og eternit	Sort og grå	
23 Ny befæstet vendeplads	-	-	-	-
24 Ny befæstet vaskeplads	-	-	-	-

Der er lys i løbestalden (bygning 10, bilag 3) fra 6.00 om morgenen til 20.00 om aftenen. Lyset kan ikke ses af naboen, da lyset fra bygning 10 skærmes af de eksisterende stalde. Lyset fra slagtesvinestaldene (bygning 11, 12 og 17, bilag 3) kan ses fra naboejendommen men ikke fra dennes stuehus. Lysene kan ses fra laden hos naboen, men laden ligger imellem naboens beboelse og skærmer derfor for naboens udsyn til anlægget på Gudenåvej 32. Den udendørs belysning er tændt ca en ½ time morgen og aften og alene, når det er nødvendigt i forhold til arbejdet.

Den udendørs belysning på gårdspladsen er ikke synlig fra hverken omkringboende eller omkringliggende veje, da belysningen skærmes af bygningerne.

Afstandskravet til naboskel (30 meter) overholdes ikke, hvorfor der skal meddeles dispensation fra dette.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej mv. bortset fra afstand til naboskel i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt. Den eksisterende slagtesvinestald forlænges, hvorved afstanden til naboens markskel vil være ca. 16 meter, mens der opføres en ny klima- fare og drægtigheds stald som vil ligge i en afstand på ca. 25 meter fra naboskellet. Se afstandene på kortet herunder.

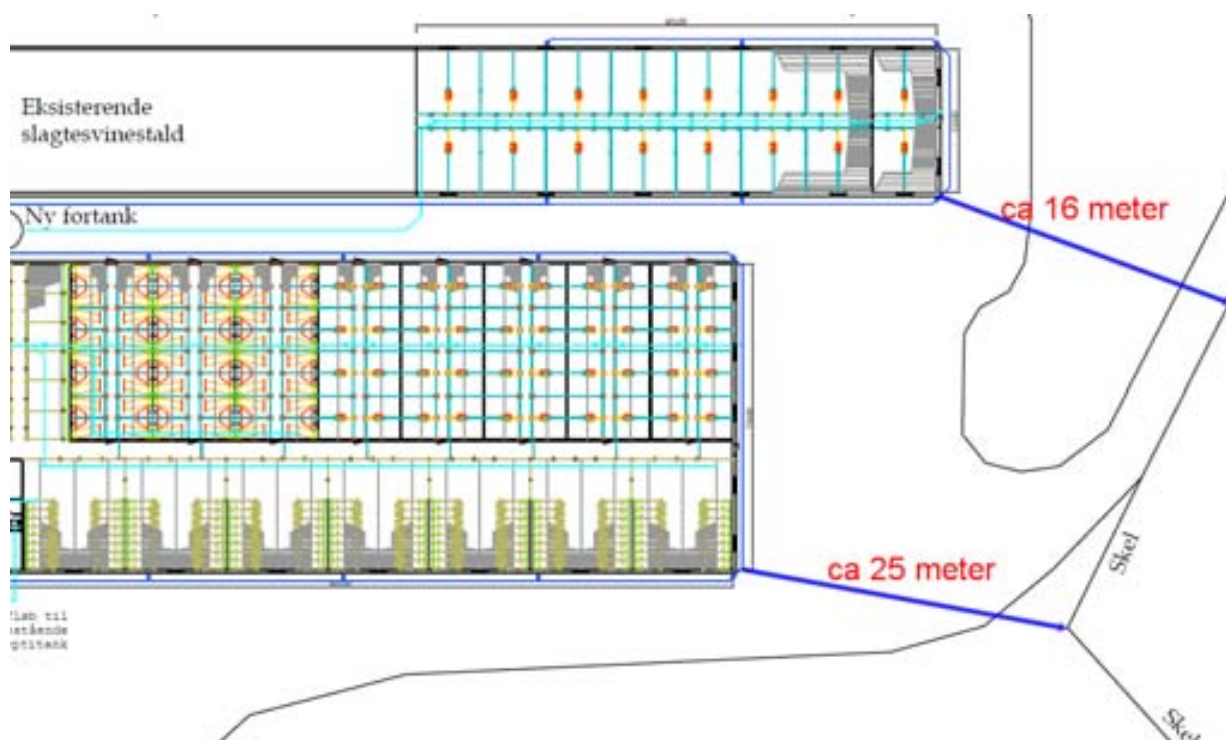

Fig. 3 Ansøgte afstande i forhold til naboskellet på Gudenåvej 25.

Idet naboen er blevet hørt, og ikke har haft/har haft bemærkninger til placeringen, der er tale om afstand til et markskel, og idet der i dag ikke er beplantning eller andre forhold som skal vurderes ved en dispensation vurderer Horsens Kommune at der kan meddeles den nødvendige dispensation. Dispensationen er i denne godkendelse indarbejdet som vilkår 6.

Kommunen vurderer, at ejendommen med beliggenheden i forhold til bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. er overholdt, hvilket fremgår af tabellen i ovenstående afsnit.

Med baggrund i beskrivelse af placering af lyskilder, vurderer Horsens Kommune at naboen mod nordøst, som er nærmeste nabo ikke bør blive generet af lyset fra ejendommen grundet afstanden.

Gudenåvej 32 ligger højt placeret med vidt udsyn mod vest, nord og øst ned over et åbent og kuperet landskab med Sønder Vissing by liggende nordvest for ejendommen. Dermed er ejendommen også synlig i landskabet. Kommunen har derfor vurderet, at det er vigtigt at ejendommen fremstår som en samlet enhed, der indrammes af læhegn set fra nord og vest. Læhegnet virker dels samlende på anlægget dels camouflerende forstået på den måde, at anlægget syner mindre og derved falder bedre ind i landskabet.

Fig. 4 Ansøgte placering af gyllebeholder set fra Sønder Vissing .

Det er oplyst at der vil blive etableret læhegn omkring den nye gyllebeholder. Se indtegning på figur 3. Der er stillet et vilkår som sikrer at hegnet bliver etableret.

Ejendommens anlæg vil i ansøgt drift bestå af 13 bygninger, 1 gyllebeholder og 5 kornsiloe. Højden på bygningerne varierer inden for intervallet 6 – 13 meter, hvor de eksisterende kornsiloe er de højeste bygningselementer.

Ved den ansøgte placering af gyllebeholderen, der ud fra generelle oplysninger forventes at blive mellem 10-12 meter høj med telt, vurderes det at denne ikke virke dominerende i forhold til Sønder Vissing by, idet der allerede i dag er placeres fodersiloe som både er højere og er placeret højere end gyllebeholderen vil blive.

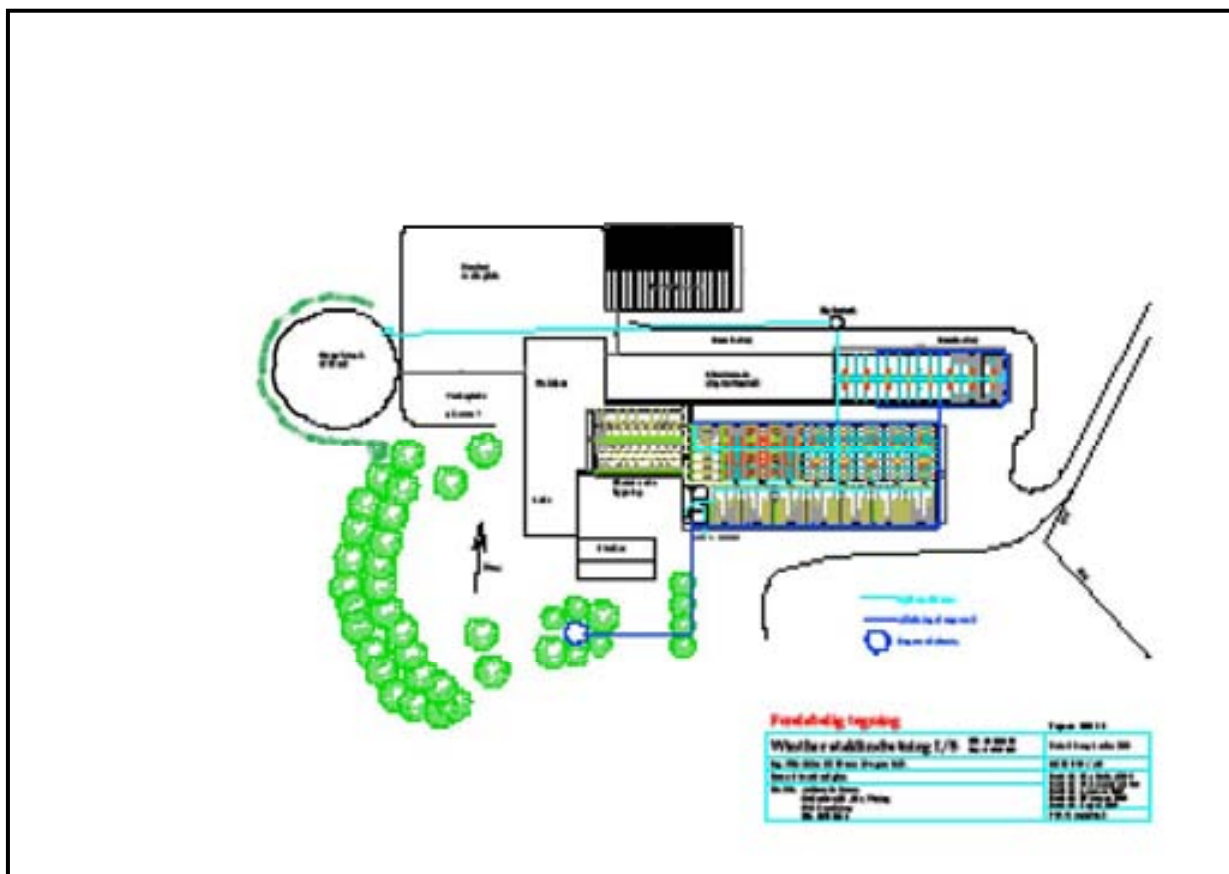

Fig. 3 Placering af læhegn omkring den nye gyllebeholder på Gudenåvej 32

Der er stillet et vilkår om i tilfælde af produktionens ophør at gyllebeholdere og stalde efterlades i rengjort stand. Derudover vurderes det at der ikke er behov for at stille særlige vilkår vedr. fjernelse af bygninger, idet ingen af bygningerne er placeret i det åbne land.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal etableres en skærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder. Beplantningen skal mindst bestå af et hegn med 3 rækker af danske hjemmehørende arter, og skal sikre at gyllebeholder og eksisterende anlæg syner som en sammenhængende enhed
- Der meddeles dispensation for at den nye sostald kan opføres i en afstand af minimum 25 meter fra markskellet ind til naboen Gudenåvej 25 samt at tilbygningen til slagtesvinestalden kan opføres i en afstand på mindst 15 meter fra samme skel.

HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens anlæg vil i ansøgt drift bestå af 13 bygninger, 1 gyllebeholder og 5 kornsiloer. Højden på bygningerne varierer inden for intervallet 6 – 13 meter, hvor de eksisterende kornsiloer er de højeste bygningselementer.

En oversigtstegning og en beskrivelse af anlæggets bygninger og lagre med numre på de enkelte staldafsnit og nr. på lagrene kan ses som bilag 2 (nudrift) og 3 (ansøgt drift). Tabellen herunder viser ændringen i antal dyr og antal DE før og efter ombygningen.

Dyrekategori svin	Nudrift			Ansøgt		
	Antal	Sti-plad-ser	DE	Antal	Sti-plad-ser	DE
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv (bygning 10)	15	11	2,44	0	0	0
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv (bygning 8)	25	18	4,06	0	0	0
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv (bygning 19)	0	0	0	25	18	4,06
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv (bygning 10)	70	49	11,37	0	0	0
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv (bygning 13 - nedrives)	110	32	7,71	0	0	0
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv (bygning 19)	0	0	0	170	50	11,92
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv (bygning 19)	0	0	0	145	102	23,56
Smågrise fra 7,2 kg, Fuldspaltegulv (bygning 13 - nedrives)	2.750	460	12,69	0	0	0
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv (bygning 19)	0	0	0	4.590	765	22,95
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv (bygning 11)	12	8	0,42	40	15	1,32
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67) (bygning 12 +17)	2.750	620	70,63	2.750	620	76,39
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv (bygning 20)	0	0	0	1.750	450	48,61
		1.198	109,3		2.020	188,8

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny fare-, løbe- og drægtighedsstald på 1.417 m² (bygning nr. 19, bilag 3), den eksisterende slagtesvinestald forlænges med 40 m i alt 441 m² (bygning 20, bilag 3), der opføres en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med fast teltoverdækning (nummer 21 på bilag 3), der opføres en ny fortank (beliggende mellem den eksisterende slagtesvinestald og den nye fare-, løbe- og drægtighedsstald), der bygges et nyt maskinhus på 600 m² (bygning 22, bilag 3) og der etableres en vaskeplads på 70 m² (nummer 24, bilag 3) og en kørefast vej og vendeplads (nummer 23, bilag 3) mellem det nye maskinhus, den nye gyllebeholder og den nye og eksisterende slagtesvinestald.

For at give plads til de nye stalde fjernes den eksisterende fare-og klimastald, det eksisterende maskinhus og ejendommens 3 eksisterende gyllebeholdere (bygning nr. 13, 14, 15, 16 og 18 på bilag 2).

Der etableres overbrusningsanlæg i to-klima- og slagtesvinestald, samt i drægtighedsstald hos søerne til køling af dyrene og for at definere gødeområdet. Det kører i 2 minutter hver halve time. Der er ca. 60 cm dybe gyllekanaler under de eksisterende svinestalde. Gyllekummernes kapacitet er ikke regnet med i ejendommens opbevaringskapacitet.

Alle stalde har linespils anlæg, der køre gyllen ud i fortanken en gang i døgnet. Herfra pumpes der i gylletank tre gange om ugen, med ca. 0,5 time varighed pr gang.

Pladsen ved den nye gylletank etableres med kørefast underlag og der anvendes læssetårn, hvorved spild undgås.

Bygning 8. Eksisterende drægtighedsstald til søer

Anvendes ikke i ansøgt drift.

Bygning 9 og 10. Eksisterende stald til ungsvin og polte

Anvendes ikke i ansøgt drift.

Bygning 11, 12 og 17. Eksisterende stald til slagtesvin i ansøgt drift med 635 stipladser

Stald nummer 12 + 17 etableret med drænet gulv med spalter (33/ 67) og undertryksventilation, som lever op til BAT-niveau. Stald nummer 11 er etableret med delvis spaltegulv. Der er installeret drikkenipler, som sidder over fodertruget i alle stalde. Restlevetiden for bygning 11, 12 og 17 er ca. 15 år.

Bygning 19. Ny fare-, løbe- og drægtighedsstald samt toklimastald i alt 917 stipladser

Løbe-drægtighedsstalden etableres med delvis spaltegulv, undertryksventilation og højtrykskøling. Smågrisestald (toklimastald) etableres med 50 % fastgulv og 50 % spaltegulv og kombidiffus ventilation. Staldene forberedes til gyllekøling. Begge de nævnte gulvsystemer regnes for bedste staldsystem jf. BAT-byggeblad nr. 106.03-52 (smågrise) og BAT-byggeblad 106.02-51 (diegivende søer). Der er installeret drikkenipler, som sidder over fodertruget.

Bygning 20. Slagtesvinestald forlænges med 40 m, i alt 441 m² med i alt 450 stipladser.

Den eksisterende slagtesvinestald er etableret med 35 % spaltegulv, 35 % miljøspalter og 30 % fast gulv og undertryksventilation. Denne gulvtype fortsættes ud i den nye slagtesvinestald. Delvis spaltegulv med skraber og køling af kanalbund regnes jf. Bat-byggeblad nummer 106.04-53 (slagtesvin) for bedste staldsystem. Der er installeret drikkenipler, som sidder over fodertruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Skemaet herunder viser de tilpasninger som ansøger har indarbejdet i ansøgningsystemet i husdyrgodkendelse.dk. Det ses at der ved slagtesvinene stalde fortsættes med stalde der har drænedegulve og 25-49 % fast gulv i ansøgt drift. For smågrisene nedlægges stalde med fuldspalter og erstattes med stalde med delvis spaltegulve. Ved søerne ændres der i løbedrægtighedsstalden fra individuelt opstaldede dyr til løsgående (delvis spaltegulv) mens der i farestalden fortsættes med kassestier (delvis spaltegulv).

Før udvidelse

Staldnr.	Dyrekategori og staldsystem	Antal	vægt ind	vægt ud	FE	g råprot./FE	g P/FE	DE
28424	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	12	30	120				0,42
28424	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	15						2,44

28425	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	25						4,06
28426	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	2750	30	102				70,63
28427	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	70						11,37
28428	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	110						7,71
28428	Smågrise fra 7,2 kg, Fuldspaltegulv	2750	7,2	30				12,69

Efter udvidelse

Stalldr.	Dyrekategori og staldsystem	Antal	Vægt ind kg	vægt ud kg	FE	g råprot./FE	g P/FE	DE
28424	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv (12 % ammoniaktab)	80	107	140	2,8	146	4	1,32
28425	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv (12 % ammoniaktab)	25						4,06
28426	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67) (14 % ammoniaktab)	2750	32	107	2,8	146	4	76,39
28429	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv (10 % ammoniaktab)	170						11,92
28429	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv (12 % ammoniaktab)	145						23,56
28429	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv (10 % ammoniaktab)	4590	7,2	32				22,95
28431	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv (12 % ammoniaktab)	1750	32	102	2,8	146	4	48,6

Vurdering af staldsystem for slagtesvin

Miljøstyrelsen har i deres høring i 2009 vedr. BAT på § 11 husdyrbrug (slagtesvin) vurderet, at kravet til ammoniakemissionen til opfyldelse af BAT for mellemstore slagtesvinebrug kan fastlægges til 0,29 kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin, svarende til en reduktion på 34 % under bedste staldsystem i 2005 (udgangspunktet for husdyrgodkendelseslovens generelle ammoniakkrav).

Det er oplyst at der både er delvis faste gulve (nye stalde) og drænedede gulve (eksisterende stalde). Emission af ammoniak er lavere i stalde med delvis fast gulv end ved drænet gulv i lejeareal. Emissionen fra stald og lager bliver således reduceret fra 0,47 kg NH₃-N ved drænet gulv (referencestald) til 0,39 ved 25-49 % fast gulv og 0,31 kg NH₃-N ved 50-75 % fast gulv.

Den nye slagtesvinestald etableres med 25-49 % fast gulv (10 % ammoniakfordampning). Det resterende areal er spalter. Det er oplyst at der anvendes foder med 146 gram råprotein pr. FE. Denne stalddtype har, jf. Miljøstyrelsens BAT projekt, kombineret med foderet en ammoniakemission på 0,32 kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin. Dermed er Miljøstyrelsens udmeldte niveau for ammoniakfordampning ikke helt nået. Det er dog vurderet at en stald med 10 % ammoniakfordampning er BAT, hvilket bl.a. er baseret på produktionens størrelse, hvor yderligere krav til foderoptimering vil være vanskelige at gennemføre i praksis.

Miljøstyrelsen skriver følgende; Emissionskravet på 0,29 kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin gælder som udgangspunkt også for eksisterende anlæg til husdyrproduktion. Hvis det imidlertid vurderes, at niveauet ikke kan opnås i forbindelse med almindelig reovering indenfor 8 år, bør kommunen foretage en vurdering af mulighederne for at indføre teknologi til et niveau svarende til de omkostninger (kr. pr. produceret slagtesvin), som jævnfør ovenstående vurderes at være proportional. I den forbindelse er det dog en forudsætning, at den valgte teknologi til etablering i eksisterende anlæg er effektiv, når miljøeffekten holdes op mod omkostningerne. Det indebæ-

rer, at teknologier, der koster mere end 100 kr. pr kg reduceret N, ikke bør tages i betragtning, med mindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. Dette kunne for eksempel være, at den pågældende teknologi har reducerende effekt på flere miljøparametre.

Den eksisterende slagtesvinestald er etableret med drænet gulv med spalter (33/67)(12 % ammoniakfordampning). Det er oplyst at der er anvendes foder med 146 gram råprotein pr. FE. Denne staldtype vil når den, jf. Miljøstyrelsens BAT projekt, kombineres med tørfoder have en ammoniakemmission på 0,40 kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin. Dermed lever stalden ikke umiddelbart op til Miljøstyrelsens udmeldte niveau.

Den eksisterende stald er dog for nylig renoveret og der er således tale om en bestående produktion i allerede eksisterende stalde, i øvrigt velfungerende stalde, hvorfor ansøger ikke anser det som økonomisk proportionalt i forhold til en mulig miljøgevinst at investere i yderligere teknik eller yderligere renovering af anlægget. Ansøger har oplyst at der ved en kommende renovering indenfor en 15 årig periode vil blive taget stilling til, hvorvidt det i anlægget til den tid er muligt at tage yderligere BAT-teknologi i anvendelse indenfor de bygningsmæssige rammer, eller der skal etableres et helt nyt anlæg.

Horsens Kommune har vurderet at den samlede ammoniakfordampning fra slagtesvinene er reduceret til et niveau som kommunen vurderer svarer til BAT. Denne vurdering er foretaget med baggrund i staldens alder (forventet restlevetid er oplyst til 11-17 år), produktionens størrelse (under 250 DE, hvor kun ca. 115 DE er slagtesvin) sammenholdt med at der er anvendt foderoptimering på 146 gram råprotein pr FE og et reduceret antal foderenheder (2,8 FE).

BAT er et af de forhold som kommunens skal vurdere i forbindelse med en revurdering af godkendelsen. I denne sag er kommunen dog allerede på nuværende tidspunkt vidende om at der skal vurderes på indretningen af slagtesvinestaldene (nr. 9, 10, 11, 12 og 17). Der er derfor stillet et særligt vilkår om økonomisk redegørelse som beskriver prisen for at ændre staldsystemet på dette tidspunkt, således at det lever op til det på tidspunktet gældende BAT-niveau. På baggrund af denne redegørelse vil kommunen vurdere om der skal stilles krav om ændring af staldsystemet.

Vurdering af staldsystem for smågrise og søer

Der etableres nye stalde for søerne og smågrisene. For smågrisene nedlægges stalde med fuldspalter og erstattes med stalde med delvis spaltegulve (ammoniakfordampning på 10 %). For søerne indrettes stalden ligeledes med delvis spaltegulv.

I det ny byggeri af so-stalden og smågrisestalden nedstøbes der køleslanger som forberedelse til gyllekøling, hvor ansøger planlægger dels at anvende overskudsvarmen i forbindelse med en kommende udvidelse, dels at anvende overskudsvarmen ved en fremtidig renovering af beboelsen. De nye stalde forberedes således til gyllekøling, men der er i ansøgningen ikke indarbejdet effekt af dette tiltag, idet ansøger opfylder det generelle ammoniakreduktionskrav og det pt. ikke er muligt at udnytte overskudsvarmen hensigtsmæssigt. Men ved denne forberedelse har, ansøger muligheden for yderligere at forbedre miljøet ved en fremtidig renovering.

Ansøger afventer Miljøstyrelsens udmeldinger om BAT-niveau og teknologiudredninger og vil ved en eventuel kommende udvidelse tage stilling til en anvendelse af yderligere miljøfremmende BAT-teknologi. I det nuværende projekt har ansøger valgt kendt og afprøvet teknologi efter dyrevelfærdsmæssige-, praktiske og driftsøkonomiske overvejelser.

Til vurdering af om staldene lever op til BAT ses på det vejledningsmateriale som Miljøstyrelsen har udarbejdet til kommunerne. Miljøstyrelsen har dog endnu ikke udmeldt krav til niveauet for BAT i forhold til ammoniakemmissionen for smågrise, ligesom der ikke er udarbejdet teknologiudredninger. Der tages derfor i vurderingen udgangspunkt i de BAT-byggeblade som blev udarbejdet af Skov og Naturstyrelsen tilbage i 2004. For smågrise er det BAT-byggeblad nr. 106.03-52 og Miljøstyrelsens BAT-blad fra 19/05/2009 som afløser de to tidligere BAT-Byggeblade for hhv. slagtesvin og søer. BAT-bladet fra 2009 gælder alle kategorier af svin, men der er dog ikke foretaget økonomiske vurderinger af smågrisestalde. Der er ikke er udar-

bejdet er et særskilt BAT-blad for gyllekøling i smågrisestalde idet det tilgængelige BAT-blad omhandler etablering af gyllekøling til slagtesvin og søer.

Ansøger har i ansøgningen valgt to-klimastald med delvist spaltegulv, og ønsker på nuværende tidspunkt ikke at sætte gyllekølingsanlægget i drift i smågrisestalden. Horsens Kommune vurderer ud fra dette at en smågrisestald med to-klimastald med en samlet ammoniakemmission på 10 % er BAT for denne produktion. Det vurderes at der ikke skal stilles krav om anvendelse af gyllekøling ved smågrisene.

Ved søerne ændres der i løbedrægtighedsstalden fra individuelt opstaldede dyr til løsgående (delvis spaltegulv, undertryksventilation og højtrykskøling) mens der i farestalden fortsættes med kassestier (delvis spaltegulv). Ændringen er begrundet med dyrevelfærd, der dog også medfører en øget ammoniakfordampning, idet tabet fra stalde med løsgående dyr er større end ved stalde med fikserede dyr.

Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv har en samlet ammoniakfordampning på 12 %, mens Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv har en samlet ammoniakfordampning på 10 %. I BREF-referencedokumentet konkluderes, at farestalde med bokse med delvis spaltegulv og en reduceret gødningskanal ikke er BAT, mens et fuldspaltegulv i boksene er bedste tilgængelige teknik ifølge BREF-referencedokumentet, hvis bare spalterne er af plast eller jern, hvilket de er i dette tilfælde. Det vurderes dog ikke, at angivelsen af farestier med fuldspaltegulv – trods BREF – ud fra danske standarder kan betegnes BAT.

For diegivende søer findes der i dag er BAT-byggeblad nr. 106.02-51 som kan anvendes som udgangspunkt for vurderingen. BAT for farestier vurderes derfor i overensstemmelse med den danske opfattelse af BAT, jf. BAT-byggeblade om delvis spaltegulv, og normtallene for ammoniaktabet og lugtemission for de pågældende staldtyper, være delvis spaltegulv.

Det vurderes derfor at der anvendes staldsystemer til søerne som lever op til kravene for BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en BAT-blad for gyllekøling i so-stalde. Ansøger har redegjort for at der etableres gyllekøling i de nye stalde, men at dette ikke tages i anvendelse idet de generelle hensyn til miljøet allerede er opfyldt ved det ansøgte. På den baggrund vurderer Horsens Kommune at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Samlet vurderer Horsens Kommune at der anvendes BAT indenfor staldindretning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Godkendelsen omfatter i alt 25 stk. årssøer (løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv), 170 stk. årssøer (farestald, kassestier, delvis spaltegulv), 145 stk. årssøer (løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv), 4590 stk. smågrise (7,3 – 32 kg, To-klima delvis spaltegulv), 80 stk. slagtesvin (107-140 kg, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv), 2750 stk. slagtesvin (32-107 kg, drænet gulv + spalter 33/67), 1750 stk. slagtesvin (32-107 kg, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv).

Det samlede dyrehold må på årsplan ikke overstige 188,81 DE beregnet efter gældende husdyrgødningsbekendtgørelse. Indenfor de enkelte dyregrupper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.

Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer skal der, hvis Horsens Kommune kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede års- skatteregnskaber og gødningsregnskaber. Kopierne skal indsendes til kommunen senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden. Dokumentation skal opbevares i mindst 3 år.

- Gulvsystemet i den nye løbe-drægtighedsstald til søer (bygning 19) skal etableres i henhold til BAT-byggeblad nr. 106.02-51 (farestald med delvis spaltegulv)
- Gulvsystemet i den nye smågrisestald (bygning 19) skal etableres i henhold til Bat-byggeblad 106.03-52. (to-klimastald med delvis spaltegulv)
- Gulvsystemet i de nye slagtesvinestald (bygning 20) skal etableres i henhold til BAT-byggeblad nr. 106.04-53 (delvis spaltegulv og skrabning og køling af kanalbund)(Køling af kanalbund installeres ikke i dette projekt, men der forberedes til det).
- For de stalde, der på godkendelsestidspunktet ikke lever op til BAT (bygning 9, 10, 11, 12 og 17), skal der i forbindelse med revurderingen i 2018 leveres en redegørelse, som afdækker muligheden for at opfylde det på det tidspunkt gældende BAT-krav. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af omkostningerne forbundet dermed.

VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På de eksisterende staldbygninger findes der 18 afkast, højden på afkastene er placeret 6,5 m over tagryggen. Det nuværende ventilationssystem er undertryksventilation, der styres automatisk og er tilkoblet alarm og batteri backup ved fejl/strømsvigt. Alle ventilatorerne vedligeholdes og rengøres løbende.

Ventilationen er temperaturstyret, således der kun ventileres, når der er behov. Dermed opnås optimal temperatur i stalden og samtidig bruges ikke mere energi end nødvendigt.

Den nye sostald og slagtesvinestald bliver ligeledes etableres med undertryksventilation, mens toklimastalden etableres med kombidiffus ventilation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at det beskrevne ventilationssystem er det bedste set i relation til energiforbrug, når det sikres at filtre og luftindtag jævnligt efterses og vedligeholdes.

Antallet af stipladser forøges fra 1.198 til 2.020 med uændret ventilationssystem uden luftrensning. Lugtafgivelsen fra anlægget forventes derfor at stige med ca. 15 pct. Anlægget overholder dog kriterier for lugtgener, se afsnit om lugt.

Kommunen vurderer på baggrund af dette, at ventilationssystemet og den emission det medfører, ikke giver anledning til øgede gener for de omkringboende, når det sikres at anlægget kører optimalt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Virksomheden skal fore kontrol med ventilationssystemet, som sikrer at filter og luftindtag holdes rene. Der skal som minimum foretages en årlig gennemgang af systemet. Dokumentation for service, driftsstop mv. for ventilationssystem skal fremvises på forlangende og opbevares i mindst 3 år

FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen. På ejendommen udarbejdes der E-kontrol, hvor fodereffektiviteten opgøres og optimeres.

Slagtesvin og polte er i ansøgningen fodret med 2,83 FE pr kg tilvækst (norm 2005/06= 2,87 FE), foderets indhold af råprotein er nedsat til 146,0 g råprotein pr FE (norm 2005/06157,6 g/FE) og fosfor er nedsat til 4,0 g P pr FE (norm 2009/10: 4,3 g P/FE).

Slagtesvinenes indgangsvægt er 32 kg, mens udgangsvægten er 107 kg. Poltenes indgangsvægt er 107 kg og udgangsvægten er 140 kg. Produktionens foderforbrug til slagtesvin (32-107 kg) ligger under de vejledende normer for råprotein og fosfor. Poltene (107-140 kg) indregnes i gruppen af slagtesvin.

Der er på baggrund af tilpasningerne i ansøgningen stillet vilkår om en type 2 foderkorrektion for råprotein for slagtesvin på 0,837 og en type-2-foderkorrektion for fosfor for slagtesvin på 0,873. Beregningen af korrektionerne fremgår herunder.

Råprotein korrektion

Gødningsregnskabets type-2-foderkorrektion for råprotein er beregnet ved indsættelse af ovennævnte tal i følgende formel for 2005/2006.

Formlerne er et udtryk for den mængde kvælstof dyrene fodres med (input) minus den mængde kvælstof der bliver bundet i kødet (output) og "resten" betragtes som et tab. Konstanten 6250 er en omsætningsfaktor fra gram råprotein til kvælstof. Konstanten 3,19 er standardindholdet af kvælstof i kød. Samme principielle forhold er gældende ved korrektionen for fosfor. Der tages højde for de afvigende vægtgrænser på 32-107 kg ved at dividere den fundne kvælstofudskillelse fra egne dyr med kvælstofudskillelse fra dyr med tilsvarende vægtgrænser, men fodret efter normerne (referenceligning).

Korrektionsfaktor beregnes som: N ab dyr egne tal/ N ab dyr med referenceligning.

$$N \text{ ab dyr egne tal, 2005/06} = \frac{(FEsv \text{ pr. svin} \times g \text{ råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt levende} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})/3,19}{}$$

$$N \text{ ab dyr referenceligning, 2005/06} = \frac{(\text{Afg. Vægt levende} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{indgangsvægt} + \text{afgangsvægt}))}{3190}$$

Beregning med de aktuelle tal:

$$N \text{ ab dyr egne tal, 2005/06: } \frac{((75 \text{ kg} \times 2,83 \text{ FEsv/kg} \times 146 \text{ g pr. FEsv}/6250) - (75 \text{ kg} \times 0,028 \text{ kg N pr. kg}))}{3,19} = 0,896$$

$$N \text{ ab dyr referenceligning, 2005/06: } \frac{75 \text{ kg} \times (20,95 + 0,177 \times 139 \text{ kg})}{3.190} = 1,071$$
$$0,896/1,071 = 0,837$$

Fosforkorrektion

Gødningsregnskabets type-2-foderkorrektion for fosfor er beregnet ved indsættelse af ovennævnte tal i følgende formel for 2009/2010.

$$\frac{((FEsv \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))}{0,5}$$

Beregning med de aktuelle tal:

$$(75 \text{ kg} \times 2,83 \text{ FEsv/kg} \times 4,0 \text{ g pr. FEsv/1000}) - (75 \text{ kg} \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg}) / 0,5 = 0,873$$

Alle slagtesvin og polte på bedriften skal leve op til krav vedrørende fodring med råprotein og fosfor. Der er ved beregningen set bort fra, at afgangsvægt for polte er højere end for slagtesvin. Dokumentation derfor skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourfør foderplaner eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.

Foderet tilsættes fytase, hvorved der opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosfor udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 procent af al fosfor i olie- og proteinholdigt frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt, at enzymet fytase er til stede for, at den fytat-bundne fosfor bliver tilgængelig for grisen.

Der anvendes fasefodring på bedriften, for at opnå en bedre udnyttelse af foderet. Ved fasefodring anvendes flere blandinger for bedre, at ramme grisenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. Fasefodring til slagtesvin vil sige, at der anvendes to eller flere blandinger i slagtesvineperioden.

Fordelene ved fasefodring kan være lavere foderpris, mulighed for brug af skåneblandinger til de mindste grise og reduceret udskillelse af fosfor og kvælstof. Ulemperne ved fasefodring er bl.a. øgede investeringsomkostninger til foderanlæg, krav til driftslederen om at skifte blanding på det rigtige tidspunkt samt større risiko for fejlforsyning af næringsstoffer som følge af blandsikkerhed.

Foderet opbevares i siloer og transporteres i lukket system med minimum af spild.

Der anvendes tørfodring ved alle dyrekategorier. Ca. 50 % af det anvendte foder produceres på ejendommen, der hjemmeblandes med eget samt indkøbt korn, sojaskrå og mineraler. Foderet har et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne og at håndteringen er indrettet så der ikke opstår spild.

I henhold til BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende fasefodring og fytase. Den kvantitative effekt heraf på ammoniak og næringsstofindhold er dog ikke beregnet. Både fasefodring og fytasetilsætning har en entydig positiv miljømæssig effekt, idet begge tiltag forbedrer smågrisenes næringsstofudnyttelse, uden at der udskilles flere næringsstoffer med gødningen.

Ansøger anvender fytasetilsætning til foderet som virkemiddel til at reducere fosforudledningen. Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at ejendommen på Gudenåvej 32 opnår tæt på fosforbalance i ansøgt drift (2,4 kg P/ha/år) og dermed vurderes det, at ansøger lever op til BAT.

Ansøger har for at leve op til kravet om 20 %'s reduktion i ammoniakemissionen valgt at fodre slagtesvinene med reduceret råprotein pr. FE (type 2 foderkorrektion på 0,843 for kvælstof). Herudover etableres de 2 nye stalde med gulvtypen, som har lav ammoniakemission.

Der stilles derfor vilkår om, at bedriften skal anvende fasefodring til slagtesvinene og tilsætte fytase i foderet til både smågrise- og slagtesvin. Slagtesvin og polte fodres desuden med råprotein svarende til en type-2-foderkorrektion på 0,837 i henhold til beregningsnorm for 2005/06, og med fosfor svarende til en type-2-foderkorrektion på 0,873 i henhold til Plantedirektoratets nyeste normer (2009/10). Da foderkorrektionerne skal kunne kontrolleres ved tilsyn i forhold til Plantedirektoratets gødningsregnskabsskemaer er der kun fastsat én korrektionsfaktor for råprotein

og én korrektion for fosfor for den samlede dyregruppe af slagtesvin og polte, og der er set bort fra, at poltenes afgangsvægt er 140 kg.

Den nedsatte fodring med råprotein - svarende til en foderkorrektion på 0,837 - kan beregnes at medføre 24 pct's reduktion i ammoniakemissionen fra staldene med slagtesvin. (beregnes som $1,5 * (1,00 - 0,837)$, jf. bilag 5 til Vejledning til husdyrloven)

Ved fastsættelse af en foderkorrektion er ansøger fritstillet med hensyn til at ændre på de nævnte variabler, så længe foderkorrektionsværdien ikke er overskredet.

Med henblik på at kunne føre tilsyn med overholdelse af type 2 korrektionerne stilles der vilkår om at ansøger tilvejebringer dokumentation herfor. Det kan f.eks. ske ved tilmelding til anvendelse af Plantedirektoratets gødningskema A2.

I nedenstående tabel er vist de vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin jf. BREF-noten (EU's Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker) omsat til g råprotein/FE:

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Omregnet til g råprotein/FE	FE/kg foder, (typiske tal)	Norm 2005/ 2006 for g råprotein /FE jf. husdyrgodk.
Frav. grise	< 10 kg	19-21			
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	135-170	1,15-1,3	164,8
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	140-159	1,07	157,6
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	133-143	1,05	157,6
Årssøer	drægtighed	13-15	130-150	1	142,8
Årssøer	diegivning	16-17	145-155	1,1	142,8

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

I nedenstående tabel er vist de vejledende niveauer for fosfor i BAT-foder til svin jf. BREF-noten (EU's Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker) omsat til g råprotein/FE:

Art	Faser	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾	Omregnet til g P/ FE	FE/kg foder, (typiske tal)	Norm 2005/ 2006 for g P/FE jf. husdyrgodk.
Frav. grise	< 10 kg	0,75-0,85			
Smågrise	< 25 kg	0,60-0,70		1,15-1,3	
Slagtesvin	25-50 kg	0,45-0,55	3,8-4,8	1,07	
Slagtesvin	50-110 kg	0,38-0,49	3,8-4,8	1,05	
Årssøer	drægtighed	0,43-0,51		1	
Årssøer	diegivning	0,57-0,65		1,1	

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Som det ses, ligger normtallene 2005/2006 for g råprotein/FE fra www.husdyrgodkendelse.dk stort set indenfor BREF-notens tal. Det vurderes dermed at det anvendte foder lever op til kravene i BAT.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Slagtesvin og polte må maksimalt fodres med råprotein svarende til en type 2 korrektion på 0,837, jf. følgende formel for 2005/06;

Korrektionsfaktor beregnes som: N ab dyr egne tal/ N ab dyr med referenceligning.

N ab dyr egne tal, 2005/06 = (FEsv pr. svin x g råprotein pr. FEsv/6250) – ((afgangsvægt levende – indgangsvægt) x 0,028 kg N pr. kg tilvækst)/3,19
 N ab dyr referenceligning, 2005/06 = (Afg. Vægt levende – indgangsvægt) x (20,95 + 0,117 x (indgangsvægt + afgangsvægt))/3190.

Type 2 korrektionen er i ansøgningen beregnet ved at anvende 146 g råprotein pr. FE, 2,83 FE pr. kg tilvækst, indgangsvægt 32 kg og afgangsvægt 107 kg.

- Slagtesvin og polte må maksimalt fodres med fosfor svarende til en type 2 korrektion på 0,873, jf. følgende formel for 2009/2010:

$$((\text{FEsv pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,5$$

Type 2 korrektionerne for fosfor er i ansøgningen beregnet ved at anvende 4,0 g fosfor pr. FE, 2,83 FE pr. kg tilvækst, indgangsvægt for polte og slagtesvin 32 kg, afgangsvægt for slagtesvin på 107 kg.

Alle slagtesvin på bedriften skal leve op til de beregnede korrektioner. Der er ved beregning set bort fra at afgangsvægten for polte er 140 kg. Dokumentation skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Det kan f.eks. være effektivitetskontrol, foderkontrol, ajourfør foder- planer eller afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.

- Der skal anvendes fasefodring til slagtesvinene med minimum 2 faser.
- Der skal tilsættes fytase til søers, slagtesvins og smågrises foder. I tilfælde af at ansøger kan fremlægge dokumentation for, at et andet middel har en tilsvarende effekt på fosforudnyttelsen, kan dette erstatte fytase. Anvendelsen skal på forlangende kunne dokumenteres gennem f.eks. indlægssedler eller analyser

ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anvendte ressourcer på ejendommen:

Energi	Nudrift	Ansøgt
Årligt elforbrug i alt, kWh	68.659 kWh	102.998 kWh
Årligt elforbrug i alt, kWh	68.659 kWh	102.998 kWh
Diesel/olie		
Anvendt i marken	10.000	10.000
Årligt forbrug af diesel, liter	10.000 l	10.000 l

Vand inkl. drikkevandsspild (m ³)	Nudrift		Ansøgt	
	Norm	Faktisk	Norm	Faktisk
Drikkevand søer, smågrise og slagtesvin inkl. drikkevandsspild og vand til rengøring m ³	-	2.835	-	4.300
Samlet årlig forbrug af vand m³		2.835		4.300

Der anvendes ikke diesel til hverken opvarmning, korntørring eller brug af varmekanon.

Energiforbrug

Der anvendes lysstofrør i staldene, der rengøres jævnligt og der er opsat lyssensorer så unødigt strømforbrug reduceres. Derudover bliver der etableret ovenlysvinduer i løbe/drægtighedsstalden, dette bevirker at der ikke er så stort behov for at have lyset tændt.

I det ny byggeri af so-stalden nedstøbes der køleslanger som forberedelse til gyllekøling, hvor ansøger planlægger dels at anvende overskudsvarmen i forbindelse med en kommende udvidelse, dels at anvende overskudsvarmen ved en fremtidig renovering af beboelsen. Det vurderes at produktionen endnu ikke er i en størrelsesorden, der kan forrente yderligere tiltag og en yderligere investering i miljøforbedrende foranstaltninger ud over de ekstra tiltag, der allerede er indført i det ansøgte projekt.

Mellem hvert hold grise rengøres staldene og herunder også ventilationen, herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen er fugt- og temperaturstyret, således der kun ventileres, når der er behov. Dermed opnås optimal temperatur i stalden og samtidig bruges ikke mere energi end nødvendigt.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, og kørslen bliver derfor minimal.

Vandforbrug

Ejendommen forsynes med vand fra det offentlige vandværk i Sdr. Vissing. Der anvendes årligt 2.835 m³ vand på ejendommen i nudrift.

Alle de følgende aktiviteter foretages på Gudenåvej 32 og betragtes som BAT, da der opnås en vandreducerende effekt:

- Drikkeventiler er placeret over foderkrybben for at minimere vandspildet.
- Stalde sættes i blød i forbindelse med rengøring.
- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandbrug gennem måling af forbrug.
- Eventuelle lækager findes og repareres hurtigst muligt. Der installeres vandalarm for at undgå overforbrug ved utætte rør.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv svineproduktion, anvendes der BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

De beskrevne tiltag som styringen og rengøringen af ventilationen holder strømforbruget til ventilationen på minimumsbehovet, sammen med etablering af ovenlysvinduer og sensorer som sikrer at lyset kun er tændt ved fodring og fortsat fokus på elforbruget vil sikre at ejendommens energiforbrug optimeres.

Det er vurderet at energiforbruget ligger på et forventeligt leje i forhold til den udvidelse af dyreholdet som foretages, og kommunen finder derfor at der ikke skal stilles vilkår om energigenmængde af produktionsanlægget.

Kommunen vurderer, at den løbende registrering af forbruget vil medvirke til at forbruget bliver reduceret til et minimum.

Vask med højtryksrensere og koldt vand, samt jævnlig aflæsning af vandforbruget er BAT jf. BREF-referencedokumentet, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Horsens Kommunes BAT-niveau for energi- og vandforbrug er fastlagt ud fra BREF- reference dokument, der vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion. På baggrund af dette dokument vurderer Horsens Kommune, at niveauet for BAT på energi og vandforbruget er opnået ved de eksisterende tiltag. Såfremt disse fortsættes i ansøgt drift, hvilket det fremgår af ansøgningen, at de gør, vurderer Horsens Kommune, at niveauet for BAT er opnået for energi og vandforbruget

Der er stillet vilkår som sikrer at der fortsat vil blive foretaget registreringer af ejendommens energi- og vandforbrug, såfremt der fremover ikke vil blive udarbejdet et grønt regnskab.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Energi og vandforbruget skal løbende registreres, således at det er muligt at reagere på et forhøjet forbrug. Der skal mindst foretages 4 aflæsninger i løbet af året. Aflæsninger skal foreligge og kunne fremvises på forlangende sammen med årlig opgørelse af energi- og vandforbrug for de seneste 3 år

SPILEDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afløbsforhold på ejendommen kan ses af bilag 4.

Der etableres en ny vaskeplads på 70 m², som har afløb til gyllebeholderen og der etableres kørefaste vendepladser omkring den nye gyllebeholder og en kørefast vej lang den nordlige side af den eksisterende/ nye slagtesvinestald. Der tilledes 53 m³ regnvand og vaskevand til gyllebeholderen. Gylleledninger til transport af gylle imellem staldanlæg og gyllebeholder ses ligeledes på bilag 4.

På ejendommen bliver alt spildevand bortset fra det sanitære spildevand fra stuehuset, ledt til gyllebeholder.

Produktionen medfører ikke afledning af processpildevand. Det sanitære spildevand fra stuehuset har afløb til septitanken, der er og bliver ikke toilet i driftsbygningerne.

Påfyldning samt indvendig afvask af sprøjtevæske foregår i marken.

Overfladevand fra øvrige arealer afvander via GudenÅ-systemet til den vestlige del af Mossø og Randers Fjord.

Alt tagvand føres til dræn og sivedræn i lukkede ledninger indtil 15 m fra stalde og lignende. Det afledes til forsinkelsesbassin/sø vest for anlægget. Søen fungerer som et forsinkelsesbassin og den overvejende del af vandet kommer derfor fra de dræn, der leder tagvand fra anlæggets tagflader, se bilag 4.

Ejendommen ligger ikke et område hvor der jf. regionplanen for Vejle Amt er krav til fosforrensning af husspildevand for ejendomme med afløb til recipient.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der forekommer ikke spildevand fra produktionen som ledes til recipienter, idet alt fra stalde og overfladearealer opsamles. Vaskevand fra vask af staldafsnit ledes med gyllen til gylletankene. Der er stillet et vilkår vedr. dimensioneringen af vaskepladsen.

Mængderne af vand fra befæstede pladser indgår i beregningen af tilstrækkelig opbevaringskapacitet, som er foretaget under afsnittet flydende husdyrgødning. Idet kravet om opbevaring på 9. mdr. fortsat er overholdt vurderer kommunen, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand som falder på pladser med afløb til gyllebeholder, i ansøgt drift.

Idet der ikke sker direkte udledning af overfladevand fra befæstede pladser, hvor der kan forekomme spild, vurderer kommunen at håndteringen af spildevand fra sådanne pladser sker på forsvarlig vis.

Kommunen gør opmærksom på, at der på pladser med overfladeafløb ikke må ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

Alt tagvand afledes til forsinkelsesbassin/sø vest for anlægget. Søen fungerer som et forsinkelsesbassin og den overvejende del af vandet kommer derfor fra de dræn, der leder tagvand fra anlæggets tagflader, se bilag 4. Det er oplyst at der altid er tilledt regnvand og overfladevand til søen. På baggrund af den nuværende udledning vurderes det, at forsinkelsesbassinet/søen er særdeles næringsstofpåvirket (idet der skylles kvælstof afsat på taget ned i søen) og også i fremtiden vil være meget næringsrig. Søen er registreret første gang på 4 cm kort fra perioden 1954-1974, som en sø. Søen har varieret i størrelse over tid, og har i perioder været under 100 m². Dette er sandsynligvis årsagen til at den aldrig er blevet registreret som en sø der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Horsens Kommune vil fremadrettet på grund af søens nuværende størrelse få registreret søen som en beskyttet sø efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Idet der altid er tilledt regnvand og overfladevand fra ejendommens bygninger, vurderes det at der ikke er grundlag for at kræve denne tilledning stoppet. Det kan anbefales at oprense søen med jævne mellemrum, således at søen ikke gror til. Dette kræver dog en forudgående tilladelse fra Horsens Kommune.

Horsens Kommune vurderer at der er behov for at sikre at der ikke tilledes yderligere næringsstoffer fra produktionen og har stillet et vilkår om etablering af 2 meter bræmmer omkring søen, hvilket er et generelt lovkrav ved søer med gennemstrømning.

Sammenfattende vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

Der skal etableres nye bygninger på ejendommen og dermed øges ejendommens samlede tagflade. For at efterleve kommunens spildevandsplan omkring "Servicemål, sikkerhedsfaktor og bassiner" skal regn- og overfladevandsafledningen fra de angivne ca. 2500 m² ny tagflade og evt. øvrige befæstede arealer eventuelt reduceres via et internt / privat forsinkelsesbassin, således at afledningen til drænledningen bringes ned på maksimalt 5 l/sek.

Dette kan gøres via enten et lukket eller et åbent bassin, der er dimensioneret for højst et overløb hvert 20. år, hvis overløbene sker til drænledningen. Yderligere bør bassinet for at være fremtidssikret etableres med en sikkerhed på + 30 %. Det kan ikke afvises at den nuværende sø vil kunne anvendes til formålet, hvilket dog vil kræve en konkret vurdering. Denne vurdering vil blive foretaget i forbindelse med byggesagsbehandlingen, og er således ikke en del af denne godkendelse.

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår vedr. spildevandshåndteringen.

Der er oplyst at der etableres slanger til gyllekøling, men at dette ikke tages i brug på nuværende tidspunkt. Rørføring af gyllekølingsanlæg (varmegenindvindingsanlæg) etableres ikke udenfor soklen af den nye stald. Dermed er der ikke krav om en tilladelse efter § 19 i Miljøbeskyttelsesloven og der skal ikke vurderes i forhold til påvirkning ved et eventuelt udslip.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Vaskepladsen skal indrettes i overensstemmelse med Byggeblad nummer 103.11-03 og der skal etableres opsamling i gyllebeholder.

AFFALD (OPBEVARING OG BORTSKAFFELSE)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Døde dyr opbevares i fremtidig drift ved den nyopførte gylletank på betonspalter hævet over jorden og afhentes til destruktion af DAKA en gang om ugen.

Olie opbevares bygning 2 i værksted med fast bund. Beholderen med spildolie tømmes af Dansk Oliegenbrug.

Kemikalier opbevares i et frostfrit, aflåst kemikalierum uden afløb i bygning 2.

Al fast affald opsamles i én enkelt container og bortskaffes ved bygning 2. Større mængder køres til genbrugsplads i Brædstrup/Horsens

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til apotek eller dyrlægen tager med retur efter endt medicinering. Opbevares i separat rum i bygning 19.

Der er et halmfyrr på ejendommen. Asken fra fyret bortskaffes ved deponere asken i gyllebeholderen, hvorved asken ved udbringningen af husdyrgødning fordeles på ejendommens arealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

I forhold til bortskaffelse af klinisk risikoaffald (kanyler, medicinrester mv) skal dette bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ på området. Horsens Kommune har indgået et samarbejde med Motas (Modtagestation Syddanmark), som administrerer ordningen. Alle affaldsproducenter af risikoaffald er omfattet af indsamlingsordningen og har pligt til at tilmelde sig ordningen. I praksis accepterer kommunen også at risikoaffald bortskaffes gennem apoteket.

Der gøres også opmærksom på at virksomheder, der producerer risikoaffald og farligt affald i Horsens Kommune, skal anmelde dette til Horsens Kommune. Anmeldeskemaer kan findes på kommunens hjemmeside.

Ejendommen er tilmeldt renovationsordning for privat husholdningsaffald.

Opbevaring af farligt affald skal ske forsvarligt og i henhold til gældende regler, fx under tag med fast bund med opkant uden mulighed for afløb og med opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumfanget af den største benyttede beholder/tromle, eller indendørs på tæt, befæstet areal. Ved spild eller uheld må flydende affald ikke kunne løbe i afløbssystemet eller forårsage forurening af jorden eller grundvandet.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedr. affaldsbortskaffelsen

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for driften

HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er følgende olietanke på ejendommen:

Overjordisk tank fra 1991 på 2500 liter til diesel (fremgår af BBR) og er placeret i bygning 6, hvor der er tæt bund. Diesel til maskinerne tankes indenfor på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

Der vil kunne tabes olie og kemikalier under transport rundt på ejendommen. For at mindske forureningen ved et evt. uheld bærer medarbejderne som hovedregel mobiltelefon på arbejdet, samt der forefindes savsmuld til opsugning af spildt olie og kemikalier.

Kemikalier opbevares i et velindrettet efter gældende lovgivning i aflåst og frostfrit rum. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballage. Der er hverken dræn i rummet eller fald mod åbningen.

Der benyttes almindelig handelsgødning (C-mærket), som hentes hjem ved udbringning.

Der opbevares eller benyttes ikke ammoniumnitrat eller lignende gødning, som kan udgøre en eksplosionsfare.

Der opbevares ca. 60 minibig-baller til strøelse, plus ca. 60 minibig til halmfyring i halmhuset (bygning 6, bilag 3) på Gudenåvej 32. Hver minibig vejer ca. 250 kg. Opbevaringen af halm sker forsvarligt og med en minimering af risikoen for brandfare. De elektriske installationer er forsvarligt afskærmet og holdes vedligeholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Placering af tanke, tankning og håndtering af olieprodukter på fast bund reducerer risikoen for forurening af jord og grundvand.

Det vurderes, at olietanke, placeret på betongulv, giver en minimal risiko for forurening af jord, hvorfor der er stillet vilkår om en tilsvarende placering af nye tanke.

Det vurderes ligeledes, at tankning på tæt bund minimerer risikoen for forurening med olieprodukter. Der er derfor stillet vilkår vedr. dette.

Olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening af jord eller grundvand, dvs. indendørs på et betongulv uden gulvafløb.

Opbevaring af farligt affald skal ske forsvarligt og i henhold til gældende regler, fx under tag med fast bund med opkant uden mulighed for afløb og med opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumfanget af den største benyttede beholder/tromle, eller indendørs på tæt befæstet areal. Ved spild eller uheld må flydende affald ikke kunne løbe i afløbssystemet eller forårsage forurening af jorden eller grundvand.

I forhold til opbevaring af handelsgødning gælder der følgende regler:

Oplag af produkter med indhold af ammoniumnitrat og højt nitrogenindhold, med undtagelse af bl.a. EF-gødning, er omfattet af Beredskabslovens bestemmelser. Se evt. PET's udsendte brochure om oplag af gødning: http://www.pet.dk/upload/pet_goedningsbrochure_28aug2009.pdf

Oplag af gødningsstoffer, herunder kunstgødning af typerne NPK, NP og NK, er underlagt Miljøministeriets BEK 328 af 8. juli 1983 om nitratholdige gødningsstoffer. Dvs. at håndteringen af N-holdige gødninger til enhver tid skal ske under iagttagelse af en sådan agtpågivenhed, at risikoen for forgiftninger af mennesker og dyr ved udvikling af nitrøse gasser i tilfælde af brand forebygges så effektivt som muligt.

De handelsgødninger, der i dag markedsføres til anvendelse i landbruget, er med få undtagelser alle klassificeret som C-gødninger, dvs. at de er selvslukkende gødninger. Ved opbevaring af C-gødning på partier på 500 tons og derover er der skærpede krav for opbevaringen.

I de få tilfælde, hvor der er tale om ikke selvslukkende B-gødninger, skal dette fremgå af emballagen, jfr. bekendtgørelse om nitratholdige gødningsstoffer. Der er yderligere skærpede krav til opbevaring af B-gødninger.

Det er vurderet at de oplyste gødningsmængder og typer ikke kan udløse skærpede krav til gødningsopbevaringen.

Opbevaring af halm skal ske efter beredskabsstyrelsens forskrifter. Der er regler for oplag af halm eller lign. over 10 m³ i det fri og over 1.000 m³ i en bygning, idet dette er omfattet af Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for træbearbejdning og træoplag, plastforarbejdning og plastoplag, korn- og foderstofvirkomheder, fremstilling og oplagring af mel, visse brandfarlige virksomheder og oplag af 1. februar 1990 med senere ændringer (benævnes TF-visse).

Oplag af halm eller lign. på over 10 m³ og på højst 1.000 m³ i det fri kan etableres uden tilladelse fra eller anmeldelse til kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet), når sådanne oplag er i overensstemmelse med TF-visse. I modsat fald skal kommunalbestyrelsens (redningsberedskabets) tilladelse indhentes, og oplaget skal placeres, indrettes og benyttes på nærmere af kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet) godkendte vilkår. De godkendte vilkår skal sikre, at de i TF-visse indeholdte hensyn tilgodeses i mindst samme omfang som ved anvendelse af TF-visse. Man taler om et såkaldt teknisk bytte.

For oplag på højst 1.000 m³ i en bygning finder bestemmelserne i Erhvervs- og Byggestyrelsens bygningsreglementer anvendelse. Oplag af halm og lign. på over 1.000 m³ i det fri og i en bygning må kun oprettes med kommunalbestyrelsens (redningsberedskabets) tilladelse, og skal enten være i overensstemmelse med TF-visse eller placeres, indrettes og benyttes på nærmere af kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet) godkendte vilkår. De godkendte vilkår skal sikre, at de i TF-visse indeholdte hensyn tilgodeses i mindst samme omfang som ved anvendelse af TF-visse.

Det vurderes at de oplyste mængder halm er under 1000m³ og at der derfor ikke skal stilles særlige krav til opbevaringen.

Samlet vurderes det, at landbruget har indrettet sig således, at risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der/er der ikke stillet følgende vilkår for driften:

- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer. Beredskabsplanen er indsendt sammen med ansøgningen. Beredskabsplanen er indsat som bilag 11 i denne godkendelse.

Der anvendes ikke udenlandsk arbejdskraft på ejendommen.

Minimering af risiko for uheld:

Anlæg og tekniske installationer rengøres, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn. Ved udkørsel af gylle anvendes udstyr med tilbageløb. Al gyllekørsel foretages af maskinstation med 25 m³ gyllevogn.

Ved påfyldning af gyllevogn, anvendes læssetårn, som er påmonteret gyllevogn, hvorved spild undgås.

Ventilationssystemet er tilkoblet en alarm i tilfælde af strømsvigt, overtemperatur og undertemperatur.

Ventilationssystemet er designet således, at spjæld åbner automatisk ved strømsvigt, så der fortsat kommer ilt til staldene.

Forurening med gylle

Der vil kunne ske brud på gyllebeholdere samt utilsigtet udpumpning af gylle og spild fra omhældning til gyllevogn.

Den nye vaskeplads, som etableres i ansøgt drift ligger imellem søen og gylletanken og spild fra gylletanken vil opsamles på vaskepladsen og derved ikke nå frem til søen.

For at undgå utilsigtet udpumpning af gylle, er pumpen traktor drevet, og traktoren stoppes, når pumpen ikke bruges.

Mindre mængder spildt gylle vil opsamles på vaskepladsen og pumpes retur til beholderne.

Der forefindes traktor med frontlæsser samt bigballer på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme et eventuelt gylleudslip.

Forurening med olie og kemikalier

Der vil kunne tabes olie og kemikalier under transport rundt på ejendommen. For at mindske forureningen ved et evt. uheld forefindes savsmuld til opsugning af spildt olie og kemikalier.

Kemikalier opbevares i et aflåst og frostfrit rum. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne, samt frostsprængning af emballage. Der er hverken dræn i rummet eller fald mod åbningen.

For at undgå forurening af drikkevandet med kemiske bekæmpelsesmidler anvendes der en buffertank til at fylde vand på marksprøjten. Derved vil der ikke kunne ske returløb til vandforsyningen ved et evt. stop af vandværkspumpen. Påfyldning af marksprøjten med vand og kemikalier foretages på et befæstet areal med afløb til gyllebeholderne.

Diesel til maskinerne tankes på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

Brand

Der opbevares ca. 60 minibig-baller til strøelse, plus ca. 60 minibig til halmfyring i halmhuset (bygning 6, bilag 3) på Gudenåvej 32. Hver minibig vejer ca. 250 kg.

Der opbevares kun almindelig C-mærket handelsgødning i maskinhuset på ejendommen. I forbindelse med gødskningen med handelsgødningen udbringes gødningen umiddelbart og der oplagres følgelig ikke betydende mængder handelsgødning.

Kemikalier opbevares i et aflåst skab i et frostfrit rum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, driftsstop på foderanlægget, udslip af flydende fodermidler eller spild af kemikalier/olie eller lignende, brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Såfremt der anvendes en ikke-traktormonteret pumpe til overpumpning fra gylletank skal der etableres et befæstet areal med afledning til gylletank.

Det vurderes at virksamheden er indrettet og drives, således at spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer kan forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol

- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, se bilag 11. Planen skal bl.a. indeholde oplysninger om overfladeafløb, risikooplag, telefonnumre på kontaktpersoner ved forskellige typer af uheld. Beredskabsplanen skal forefindes i stalden og ajourføres, så oplysningerne i den altid er opdaterede. Medarbejdere skal være informerede om og have kendskab til dens indhold. Hvis medarbejdere ikke forstår dansk skal planen være lavet på de sprog som medarbejderne forstår.
- Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal Horsens Kommune kontaktes telefonisk (såfremt det er i kommunens åbningstid). Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

GØDNINGSTYPER, MÆNGDER OG AFSÆTNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Af ejendommens nuværende gødningsregnskab (indberettet den 8. januar 2009 på cvr nr. 76197512) fremgår et samlet antal DE i svin på i alt 127,42 DE. Det ses således at produktionsniveauet har været større end den nuværende tilladte produktion. Dette forhold er i dag blevet bragt i orden således, at antal DE i dag er bragt ned på det tilladte niveau (udgangspunktet for godkendelsen). Skemaet herunder viser de forudsætninger der er indarbejdet i ansøgningen i husdyrgodkendesle.dk

Gødningstype	Nudrift			Ansøgt		
	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle svin	11.503	2.370	109,32	18.106	3.590	188,81
Sum	11.503	2.370	109,32	18.106	3.590	188,81

Der indgår fremover følgende forpagtningsaftaler.

Modtager (navn og adresse)	Modtager (Cvr./ P nr)	*Antal DE	Antal ha	Forpagtning eller aftale	Har søgt arealgodkendelse? (ja/nej)
Svend Olesen, Vestermarksvej 2, 8740 Brædstrup	76197512	24,9	19 (mark nr. 13-0 og 13-1)	Forpagtning	Nej
Inga Olesen, Sdr. Vissingvej 7, 8740 Brædstrup	11468993	21,1	16,1 (mark nr. 13-2 og 13-3)	Forpagtning	Nej
Ole Jesper Dahl Kristensen, Brok-højvej 36, 8740 Brædstrup	-	19,8	15,10 (mark nr. 12)	Forpagtning	Nej
Arne Rødkær Andersen, Ryvej 27, 8740 Brædstrup	1002295302	3,8	2,9 ha (mark nr. 14-3 og 14-4)	Forpagtning	Nej
Hans Henrik Rol-skov, Gudenåvej 30, 8740 Bræd-strup	17069608	4,5	3,47 ha (mark nr. 1-2)	Forpagtning	Nej
Jørgen Anders Gylstorff, Vilholtvej 6, 8660 Skander-borg.	-	1,3	0,98 ha mark nr. 18-0	Forpagtning	Nej
Jens Ejler Ander-sen, Gl. Ryvej 27,, 8740 Brædstrup	-	4,0	3,05 ha (mark nr. 14-1 og 14-2)	Forpagtninger	Nej

*Kolonnen "antal DE" i ovenstående tabel over forpagtningsaftaler udtrykker den maksimale mængde husdyrgødning, der via gylleaftaler kan afsættes på de forpagtede arealer indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse med en gennemsnitlig udbringning af husdyrgødning svarende til 1,31 DE pr. ha.

Harmonikravet på ejendommen Gudenåvej 32 er 1,4 DE/ha. Der er søgt om udbringning af 1,31 DE/ha.

Der modtages ikke slam, biokompost eller anden organisk gødning på ejendommen.

Der afsættes ingen gødning til aftalearealer tilhørende tredje mand, hverken i nudrift eller ansøgt drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at oplysninger om alle udbringningsarealer er oplyst i denne ansøgning, og at grundlaget for ansøgningen dermed er korrekt.

Der modtages ikke slam, biokompost eller anden organisk gødning på ejendommen, hvilket der er stillet vilkår om under afsnittet "Anden organisk gødning".. Der skal således ikke tages særlige hensyn i forhold til slamhåndteringen.

Det vurderes ud fra oplysningerne i ansøgningen, at det generelle harmonikrav er overholdt ved den ansøgte produktion.

Da der ikke er særlige forhold der skal tages hensyn til, er der ikke stillet vilkår til hverken drift eller egenkontrol under dette afsnit.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol

- Bedriftens udbringningsareal må maksimalt modtage hvad der svarer til 1,31 DE/ha pr. planår (1/8-31/7).

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der i nudrift 3 gyllebeholdere med en samlet opbevaringskapacitet i gyllebeholderene på ca. 2.400 m³. I ansøgt drift tages alle 3 af de eksisterende gyllebeholdere ud af brug og der etableres en ny 4.000 m³ med teltoverdækning. Udover dette er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler på 300 m³.

Der produceres i ansøgt drift ca. 4.243 m³ gylle på ejendommen. Der er ikke indgået aftale om opbevaring af gylle på andre adresser. Krav til opbevaringskapacitet: 4.243 m³ / 12 mdr. x 9 mdr. = 3.182 m³. Dermed er der opbevaringskapacitet til mere end 9 måneders produktion, hvilket er tilstrækkeligt.

Opbevarings-anlæg	Beholder Nr.	Byg-gear	Kontrol år	Kapacitet (m3)	Over-dækning	Pumpe-System fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder 2	21	2010 (ny)	2020	4.000	ja	Traktor pumpe
Gyllekanaler				300		
I alt				4.300		

Gylleproduktion

Gylleproduktion og dyretype	Antal dyr	Samlet mængde m ³
Søer	170	1.058
Smågrise	4.540	615
Slagtesvin	4.540	2.270
Gylle til opbevaring i alt		4.243

Vaskevand og drikkevandsspild fra staldene er indeholdt i beregningerne.

Gyllebeholdernes placering ses på bilag 3.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens eksisterende gyllebeholdere er underlagt 10-årskontrol og er under dagligt opsyn. Gyllebeholderene er med flydelag af snittet halm eller med telt. Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderen.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse og gyllen røres kun lige før tømning af den pågældende beholder ved f.eks. tilførsel på marken.

Gyllebeholderne bliver tømt ved anvendelse af sugekran, hvorfor der ikke er risiko for spild.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Der er ikke kendskab til problemer med at holde flydelaget, og det vurderes derfor at der ikke skal stilles skærpede krav til dette. Samtidig etableres der fast overdækning på gyllebeholderen, hvilket vil fjerne eventuelle problemer med flydelag.

Idet den beregnede opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning er til mere end 1 år, vurderes det at være tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav, og der stilles ikke yderligere krav til opbevaringen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal etableres fast overdækning i form af et telt eller lignende på den nye gyllebeholder.

GYLLEKØLING, FORSURING, BIOLOGISK LUFTVASKER OG SEPARERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gyllekøling

Som forberedelse til endnu en fremtidig udvidelse af produktionen ønsker ansøger at forberede det nybyggede anlæg til gyllekøling. Ved gyllekøling nedlægges slanger i gyllekanalerne, og derved optages overskudsvarmen fra gyllen, der bruges til opvarmningsformål. Dette giver billig varme, og olieforbruget kan derved reduceres kraftigt. Gyllekøling giver også en miljømæssig gevinst, idet det nedsætter ammoniakfordampningen, og herved forbedrer klimaet i svinestalden.

Der forberedes etablering af gyllekøling i den nye toklima-, fare-, løbe- og drægtighedsstald som et frivilligt tiltag. Varmen herfra kan udnyttes i toklimastalden og i farestalden. I farestalden anvendes der en del varme i smågrisehulerne.

Gyllekøling er et tiltag der kan anvendes bl.a. til overholdelse af det generelle ammoniakkrav (ikke indregnet i denne ansøgning) men også for at reducere olieforbruget til opvarmning.

Der findes følgende BAT-byggeblad vedr. gyllekøling: Køling af kanalbund + linespil 106.01-51. For at opnå den dokumenterede effekt jf. BAT-byggebladet kan man i stedet for linespil lukke gylle ud ofte, hvilket ikke forringe effekten af gyllekølingen.

Forsuring

Der installeres ikke forsuringsanlæg idet der er tale om en stor andel med et eksisterende anlæg, hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Derudover er det en forudsætning at gyllen kan pumpes rundt, hvilket det nuværende staldanlæg i sin helhed ikke kan leve op til

Biologisk luftvasker (ammoniak og lugt)

Det vurderes ikke at være proportionalt, at opsætte biologiske luftvaskere, da ejendommens husdyrproduktion ikke udgør et lugtproblem for omkringboende. Der er ikke beregnet på udgiften.

Luftvasker med syre, rensning af afgangsluft (ammoniakreduktion)

Kan ikke umiddelbart integreres i eksisterende stalde og er ikke proportionelt i forhold til effekten på miljøet. Der er ikke beregnet på udgiften.

Ovenstående to teknologier har det tilfældes, at de kræver en stor anlægsinvestering. Det vurderes derfor ikke proportionalt i forhold til miljøgevinsten at foretage disse investeringer ved denne udvidelse af produktionen.

Separering

Separering er relevant, hvor der er behov for at fjerne specielt fosfor i den faste fraktion af produktet fra separeringen og en mindre del af det organisk bundne kvælstof. Der er i forhold til effekten på miljøet og af hensyn næringsstofforsyningen af afgrøderne ikke behov for separering i det aktuelle projekt. Teknikken er dog en mulighed ved en kommende fremtidig udvidelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyllekølingsanlægget indgår ikke som et virkemiddel i ansøgningseskemaet, da ansøger opfylder det generelle beskyttelsesniveau for ammoniakemission til sårbar natur ved at have valgt delvis spaltegulve i de nye stalder og ved at ejendommens nye gyllebeholder overdækkes med teltdug. Med baggrund i at ansøger ikke behøver at installere gyllekøling for at kunne opfylde det generelle beskyttelsesniveau for ammoniak, og at der er foretaget andre ammoniakreducerende tiltag (overdækning, foderoptimering) samt at der er tale om en produktion som er under 250 DE er der ikke stillet vilkår til gyllekøling hverken i forhold til drift eller egenkontrol under dette afsnit.

Forsuring

Ved tilsætning af 4-6 kg koncentreret svovlsyre (H_2SO_4) pr. 1.000 kg svinegylle sænkegyllens pH-værdi til mellem pH 5,5 og 6,0. Sænkningen af pH i gyllen medfører, at ammoniaksk kvælstof i stigende omfang omdannes til ammonium, der ikke fordampes. I BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*¹ er redegjort for, at ved en hyppig justering af pH-værdien i slagtesvinegylle i stalde med 1/3 drænet gulv og 2/3 spaltegulv, reduceres ammoniakfordampningen med 70 pct. (Pedersen, 2004)¹, mens en anden afprøvning i lignende stald, hvor afprøvningen gik ud på at kombinere forsuring og tilsætning af hydrogenperoxid (brintoverilte), viste en reduktion i ammoniakemissionen på 85 pct. (Pedersen, 2007). Det er endnu uafklaret, om den forøgede effekt kan tilskrives en direkte effekt af forsuringen, eller om den skyldes vek-

selvirkningen mellem behandlingen med henholdsvis svovlsyre og brintoverilte, eller om effekten skyldtes, at syreforbruget var dobbelt så højt som i et normalt forsøringsanlæg. Generelt forventes det derfor i MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*, at forsuring kan reducere ammoniakfordampningen fra en slagtesvinestald med ca. 65-70 %. Derudover er det kendt – hvilket også fremgår af MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde* – at forsuring ikke kun har en dokumenteret positiv effekt på kvælstoftabet fra stald / lager, men også har en positiv effekt på markniveau som følge af det reducerede kvælstofstab fra stald/lager samt en øget kvælstofudnyttelse.

Problematisk for teknikken er blandt andet, at den reducerede ammoniakemission fra stald og lager opnås ved at sænke pH, så ammoniak kvælstof i stigende omfang omdannes til ammonium, som er et giftigt stof for fisk i vandløb og søer. Der er endnu ikke endegyldigt belyst, at der ved anvendelse af forsuret gylle ikke sker tab af ammonium til vandmiljøer til skade for fisk.

Syretilsætningen har tidligere og er stadig diskutabel i forhold til holdbarheden af betonen i gyllekumme og gyllebeholder. Ifølge FarmTest nr. 41 af 2007 skyldes problemet ofte utilstrækkelig omrøring af gyllen, hvorfor syren samlede sig på bunden og tærede betonen. Generelt påpeges det i MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*, at svovlsyretilsætning til gylle kan have negative konsekvenser for holdbarheden ved nogle typer af beton på grund af en sulfatreaktion. Anbefalingerne for valg af beton bør derfor følges, jf. Landbrugets Byggeblad nr. 102.17.19 (2003). Desuden er der henvendelser, der indikerer, at lugten fra anlægget ofte forværres, hvilket også er påpeget i MST BATblad *Svovlsyrebehandling af gylle i slagtesvinestalde*.

På den baggrund stille Horsens Kommune ikke krav om forsuring på ejendommen.

Separering

Separation er fravalgt, idet der ikke er problemer med harmonikravene eller fosfor på arealerne. Det er derfor ikke et aktuelt tiltag at tage i brug, hvorfor separation er fravalgt.

På den baggrund stille Horsens Kommune ikke krav om dette på ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning på ejendommen (F.eks. slam).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendomme ligger i et område hvor der er fokus på fosfortilførslen til arealerne. På baggrund af dette vurderes det at der bør stilles et vilkår om at der ikke kan udbringes slam på ejendommens udbringningsarealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens arealer. Spildevandsslam, bioaske eller andre slam- og affaldsprodukter til jordbrugsformål må ikke anvendes på markerne.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I dette afsnit beskrives ammoniakpåvirkningen af naturområder som ligger tæt på anlægget.

Beregninger i IT-ansøgningen, viser at ammoniakfordampningen fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg på Gudenåvej 32 er 2045,46 kg kvælstof pr. år i nudriften. Den ansøgte produktion vil resultere i en ammoniakfordampning på 2.610,21 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en forøgelse i ammoniakfordampningen på 564,85 kg kvælstof pr. år.

Det generelle krav til reduktion af fordampningen er 20 %, da ansøgningen er indsendt i 2008. Dette krav er gældende for alle stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde. Reduktionen er beregnet i forhold til et referencestaldsystem. Ansøger har opfyldt dette krav ved at indføre foderkorrektioner, overdække den nye gylletank med teltdug og etablere delvise spaltegulve ide nye stalde.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Husdyrloven yder en særlig beskyttelse af visse udvalgte kvælstoffølsomme naturtyper (§ 7-områder). Det/de nærmeste § 7-område er:

Naturtype	Afstand til stald- og gødningsopbevaringsanlæg (meter)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merdeposition af kvælstof fra det ansøgte på naturområdet (kg N/ha/år)
Nr. 200106647 Overdrev	870	10-25	0,08

(*Nr henviser til det entydige nummer, som hvert naturområde er tildelt på Miljøportalen.)

Fig. 5 Anlæggets beliggenhed i forhold til nærmeste § 7 naturområder og bufferzoner

Overdrevet er i Naturdata beskrevet som domineret af kulturgræsser, men også med følgende plantearter typisk for overdrev på de tørreste steder: kornet stenbræk, vellugtende gulaks, prikbladet perikon og blåmunke.

Ejendommens anlæg ligger dermed indenfor bufferzone II. Der er ikke andre husdyrbrug med en produktion, som overstiger 75 DE, som er lokaliseret indenfor bufferzonen. Den maksimalt tilladte merdeposition er derfor 0,7 kg N/ha/år jf. Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Kommunen er jf. Naturbeskyttelsesloven forpligtet til at varetage at beskyttede naturområder, som er omfattet af loven (§ 3-områder), sikres imod en tilstandsændring.

§ 3-områder i nærheden af stald- og opbevaringsanlæg ved ansøgte produktion:

Naturområde	Afstand til stald- og gødningsopbevaringsanlæg (meter)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Merdeposition af kvælstof fra det ansøgte på naturområdet (kg N/ha/år)
Nr. 200106465 overdrev	560	15-25	
Nr. 200105653 hede	500	10-20	
Nr. 200106358 mose	870	15-25	
Nr. 200105475 fersk eng	870	15-25	
Nr. 200105584 hede	860	10-20	
Nr. 200106427 mose	920	15-25	
Nr. 200106469 overdrev	320	15-25	0,06
Nr. 200106470 overdrev	570	15-25	
Nr. 200106471 overdrev	720	15-25	
Nr. 200107392 sø	670	-	
Nr. 200107404 sø	480	-	
Nr. 200107395 sø	960	-	
Nr. 200108314 sø	870	-	

(*Nr henviser til det entydige nummer, som hvert naturområde er tildelt på Miljøportalen.)

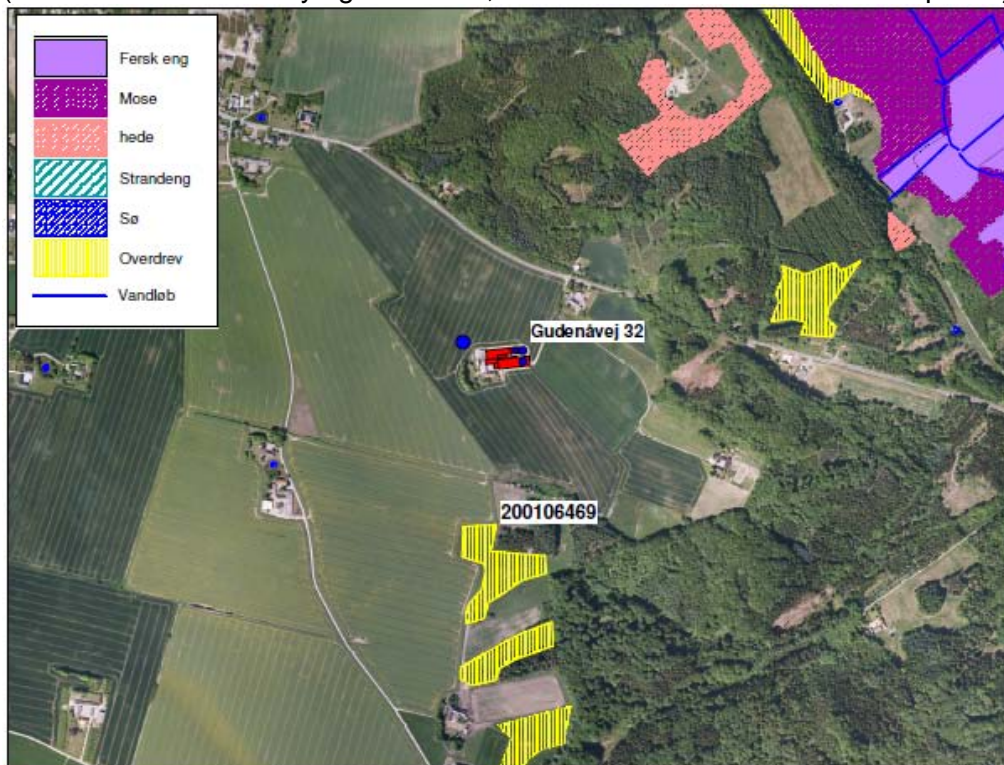

Fig. 4 Anlæggets beliggenhed i forhold til beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Overdrevet (nr. 200106465) er i Naturdata beskrevet som kuperet uafgræsset overdrev med bl.a. følgende plantearter: blåhat, mose-bunke, brombær, draphavre, vild kørvel, stor nælde, alm. rapgræs, burre-snerre, tvæskægget ærenpris, eng-gedeskæg, bøg, alm. hyld og ørnebregne.

Heden (nr. 200105653) er i Naturdata beskrevet som hede under tilgroning med bl.a. følgende plantearter: alm. kohvede, blåbær, blåhat, bølget bunke, hedelyng, lyngsnerre, revling, alm. eg, alm. røn, hvidtjorn sp., skov-fyr og rød-gran.

Heden (nr. 200105584) er i Naturdata beskrevet som hede/overdrev under tilgroning med bl.a. følgende plantearter: bølget bunke, hedelyng, rødknæ, lyngsnerre, ørnebregne, alm. kohvede, alm. røn og dun-birk.

Mosen (nr. 200106427) er i naturdata beskrevet som højstaudesamfund og åben græsdomineret vegetation med spredte pil og bl.a. registreret med følgende plantearter: alm. brunelle, alm. brunelle, kær-tidsel, kær-trehage, lysesiv, maj-gøgeurt, mose-bunke, næb-star, top-star, vandmynte, sideskærm, vand-karse og angelik.

Mosen (nr. 200106358) er i Naturdata beskrevet bl.a. med følgende plantarter: alm. star, dusk fredløs, eng-kabelleje, grå-pil, høj sødgræs, kær-fladbælg, kær-star, kær-tidsel, lyse-siv, top-star, toradet star, tormentil, trævlekrone, vandnavle og tørvemos, sp.

Overdrevene (nr. 200106469 og nr. 200106470) er i Naturdata beskrevet som et kuperet græsset overdrev med følgende planter: blød hejre, liden kokke, mælkebøtte sp., ager padderokke, lav ranunkel, eng rapgræs, horsetidsel, butbladet skræppe, skive-kamille, enårig knavel, lugtløs kamille, hyrdetaske og selje-pil. Der er beregnet ammoniakdeposition til det nordligste overdrev på 0,07 kg N/ha/år i merdeposition.

Overdrevet (nr. 2001064719) er i Naturdata beskrevet som kuperet græsset overdrev med følgende planter: tidlig dværgbunke, alm. eg, engriflet hvidtjorn, gul kløver, lav ranunkel, enårig rapgræs, eng-rottehaale, alm. røn, lyse-siv, kruset skræppe, håret star, trind fyrremos, alm. hyld, alm. engelsød og krat-viol.

Den ferske eng (Nr. 200105475) er i Naturdata beskrevet som ugræsset højstauedeeng med bl.a. følgende plantearter: alm. mjørdurt, kær-tidsel, kær-trehage, lyse-siv, majgøgeurt, mosebiúnke, næb-star, top-star, vand-mynte og angelik.

Søen (nr. 200108314) er i Naturdata beskrevet som eutrof og domineret af vandaks og andemad.

Søen (nr. 200107392) er i Naturdata beskrevet som en branddam med stillestående vand domineret af alger.

Søen (nr. 200107404) er i Naturdata beskrevet som eutrof og muligvis spildevandspåvirket.

Søen (nr. 200107397) er i Naturdata beskrevet som domineret af bredbladet dunhammer.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Kommunen skal vurdere om det ansøgte projekt er foreneligt med EF-habitatdirektivforpligtelserne. Nærmeste Natura-2000 område er nr. 52 (Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå) som ligger ca. 820 meter øst for ejendommen. Naturområdet er habitatområde nr. 48 Salten Å og har følgende udpegningsgrundlag: lys skivevandkalv, bæklampret, stor vandsalamander, damflagermus, odder, kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer), ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter, våde dværgbusksamfund med klokkelyg, tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, hængesæk og andre kær-samfund dannet flydende i vand, kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på morbund med kristtorn, bøgeskove på muldbund, stilkegeskove og -krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Heraf er artsrige overdrev, kalkrige moser, kilder og væld, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove prioriterede naturtyper.

Nærmeste ammoniakfølsomme habitatnaturtype er surt overdrev beliggende ca. 840 meter nordøst for anlægget. Jævnfør ansøgningen er samlet ammoniakdeposition til overdrevet på højst 0,30 kg N/ha/år. Tålegrænsen for overdrevet er 10-25 kg N/ha/år.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er registreret i Horsens Kommune (registreringer findes i miljøportalen: <http://www.naturdata.dk/>):

- Damflagermus, vandflagermus, frynseflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus
- Odder
- Marsvin
- Markfirben
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, springfrø, strandtudse
- Tykskallet malermusling

Markfirben er fundet på hede/overdrev (nr. 200105584) ca. 800 meter øst for ejendommens anlæg.

Spidssnuet frø er fundet i mosen (nr. 200106427) ca. 900 meter øst for anlægget og på den ferske eng (nr. 2000105475) ca. 870 meter fra anlægget.

Der er ikke andre kendte forekomster af bilag IV arter i nærheden af ejendommens anlæg

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en national artsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen¹.

Der er ikke kendte forekomster af fredede arter omkring ejendommens anlæg bortset fra ovennævnte spidssnuet frø.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Horsens Kommune gør en særlig indsats for at forbedre levevilkårene for disse arter, så de sikres mod udryddelse og tilbagegang.

Grøn køllesværmer er fundet på overdrevet (nr. 200106647). Arten er rødlistet som sårbar. Den er udbredt i hele Danmark, men den er kun almindelig i Jylland. Grøn køllesværmers larve lever på rødknæ og arten lever især på tørre og sandede lokaliteter, der afgræsses ekstensivt.

Der er derudover ikke registreret arter fra Den danske Rødliste eller Den danske Gulliste i nærheden af ejendommens anlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune har foretaget en vurderet af, hvordan emissionen fra stald- og gødningsopbevaringsanlæg vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Det ansøgte projekt resulterer ifølge ansøgningens beregninger i en ammoniakemission på 2.610,21 kg N/år, hvilket betyder at emissionen forøges med 564,85 kg N/år, i forhold til den eksisterende produktion.

Anvendelsen af fodertilpasning, overdækning af den nye gylletank og etablering af delvise spaltegulve i de nye stalde bidrager sammen med nedfældning af flydende husdyrgødning til at reducere ammoniakfordampningen.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Horsens Kommune vurderer at § 7 arealet beliggende indenfor 1.000 meter fra anlægget er tilstrækkeligt beskyttet med husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau. Den beregnede deposition vurderes ikke at ville skade naturområdet og der stilles ikke yderligere vilkår.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Ammoniakdepositionen på overdrevet beliggende tættest på anlægget (nr. 200106469) er beregnet til 0,07 kg N/ha/år. Horsens Kommune vurderer at ammoniakdepositionerne på de øvrige naturarealer er 0,00 - 0,06 kg N/ha/år og at naturområderne pga. den begrænsede merdeposition er tilstrækkeligt beskyttet. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Det nærmeste areal med en kvælstoffølsom naturtype, som indgår i udpegningsgrundlaget for Habitatområde 48, er et surt overdrev ca. 840 fra nærmeste del af anlægget til ejendommen.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 901 af 11. juli 2007 om fredning af visse dyre- og plantearter mv., indfangning af og handel med vildt og pleje af tilskadekommet vildt.

Arealet er ved en besigtigelse i 2005 i Naturdata beskrevet som følger: "Arealet er forsøgt opdyrket for få år siden – med tydelige pløjesor og forekomst af brakarter". Der er registreret positive naturtypekarakteristiske strukturer i form af lavtvoksende rosetplanter. Det bemærkes at "Græsning ville være fint og der er potentiale". Følgende naturtypekarakteristiske arter blev fundet: alm. gyldenris*, alm. hvene, alm. kongepen, alm. torskemund, blåmunke*, bladmos, bølget bunke, dusk-syre, fåre-svingel*, græsbladet fladstjerne*, hvid okseøje, hvid snerre, håret høgeurt*, krybende hestegræs*, lancet-vejbred, liden klokke*, lyng-snerre*, lyse-siv, manglblomstret frytle*, mose-bunke, kær-tidsel*, prikbladet perikon, rank evighedsblomst, rødknæ, sølv-potentil. Arter markeret med * er positivarter på overdrev. Der blev samtidig registreret følgende problemarter: alm. kvik, draphavre og kruset skræppe.

Der er ikke observeret tegn på eutrofiering og problemarter som agertidsel, rajgræs, kvikgræs og enårig rapgræs var ikke dominerende på overdrevet.

Arealet har ifølge data (vandognatur.dk) naturtilstand 3, artstilstand 3 og strukturtilstand 3. Besigtigelsesdata viser, at overdrevet trods en belastning, som overstiger den lave grænse af tålegrænseintervallet, har en forholdsvis god kvalitet.

Det ansøgte projekt vil ifølge ansøgningens beregninger medføre en øget kvælstofdeposition på ca. 0,06 kg N/ha/år på naturområdet. Det totale kvælstofbidrag fra produktionen til overdrevet er beregnet til at udgøre ca. 0,3 kg N/ha/år. Ammoniakfordampning fra stalde og opbevaringsanlæg på ejendommen bidrager dermed til belastningen af overdrevet. Tålegrænsen for naturtypen er 10-25 kg N/ha/år.

Ifølge [DMU](http://dmu.dk) var baggrundsbelastningen i 2007 (nyeste tal) i gennemsnit 14 kg N/ha/år for Horsens Kommune. Den lave del af tålegrænseintervallet er dermed overskredet for overdrevet, som er en af de prioriterede habitat-naturtyper.

Ifølge DMU's afrapportering til EU-kommisionen vedr. naturtypen 6230 (Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund) vurderes det: "*at habitattypens udbredelsesområde er stabilt og tilstrækkeligt stort til langsigtet opretholdelse af typen. Det vurderes som usikkert om arealet er stabilt og stort nok til bevarelsen af habitattypen i dens naturlige variationsbredde, inklusive typens meget sjældne arter, hvoraf flere kun overlever i små og stærkt fragmenterede bestande. Manglende afgræsning, omfattende problemer med eutrofiering, samt tilgroning med vedplanter betyder, at vurderingen af struktur og funktion og fremtidsudsigter er meget ugunstige (U2)*". Det skal bemærkes at naturtypen er en af de særligt prioriterede naturtyper i EU og jf. ovenstående i tilbagegang.

Horsens Kommune vurderer på baggrund af det foreliggende materiale at ammoniakbidraget fra det ansøgte projekt ikke vil skade Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag (arter og naturtyper). Der er i denne vurdering særligt lagt vægt på at overdrevet ikke viser tegn på eutrofiering eller tilgroning. Det skal dog bemærkes at fraværet af græsning på længere sigt kan være en hindring for opretholdelse af gunstig bevaringsstatus. Naturarealet indgår ikke i denne miljøgodkendelse, da det hverken er ejet eller forpagtet af ejendommen Gudenåvej 32. Der er derfor ikke mulighed for at sikre afgræsning gennem miljøgodkendelsen.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vintertid. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde.

Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Odder er ikke registreret i nærheden af ejendommen. Arten er knyttet til vandløb og vådområder, men bevæger sig over relativt store afstande og også langt fra vand.

Da projektet hverken resulterer i øget forstyrrelse, reducerede spredningsmuligheder eller forringelse af raste- eller yngleområder, vurderes en eventuel bestand af odder at være upåvirket af projektet.

Markfirben, stor vandsalamander, løgfrø og springfrø er ikke registreret nær ejendommens anlæg. Det kan dog ikke afvises at arterne kunne træffes i området. Forhold omkring ejendommens anlæg vurderes dog ikke at ville påvirke disse beskyttede arter, da driften af ejendommens anlæg ikke påvirker beskyttede vandhuller eller levesteder for markfirben.

Spidssnuet frø er registreret ca. 870 og 900 meter fra ejendommen anlæg. Forhold omkring ejendommens anlæg vurderes dog ikke at ville påvirke denne art, da driften af ejendommens anlæg ikke påvirker beskyttede vandhuller.

Strandtudse, tykskallet malermusling og gul stenbræk (gullistet) er ikke registreret og har aldrig været registreret nær ejendommens anlæg og Horsens Kommune vurderer, at disse arter ikke findes nær ejendommen. Det ansøgte vurderes derfor ikke at ville påvirke disse arter.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Spidssnuet frø vurderes ikke at blive påvirket af ejendommens drift da levesteder for arten ikke påvirkes af driften af ejendommens anlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Det vurderes at driften af ejendommens ikke påvirker arten grøn køllesværmer, da det vurderes at naturtyper der er levesteder for arten ikke påvirkes. Der er ikke registreret andre arter fra Den danske Rødliste eller Den danske Gulliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Det er kommunens vurdering, at de anførte vilkår vil sikre, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området.

VILKÅR

Der er ikke stillet yderligere vilkår på baggrund af ovenstående redegørelse og vurdering.

LUGT FRA ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtens udbredelse i nærområde, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. I beregningen af geneafstanden indgår øvrige husdyrbrug over 75 DE i området. Idet der ikke er andre husdyrproduktioner over 75 DE indenfor en afstand af 300 meter for produktionen på Gudenåvej 32 er der ikke foretaget sådanne korrektioner (der er ca. 1200 meter i sydlig retning til den nærmeste ejendom med en husdyrproduktion over 75 DE).

Der er til beregningen anvendt de forudsætninger, som fremgår af skemaet, som findes i afsnittet: Husdyrhold og staldindretning.

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt ligger ca. 210 meter fra nærmeste produktions- bygninger. Der ligger samlet bebyggelse 650 meter fra produktionen, mens nærmeste byzone ligger 3800 meter fra anlægget. For placering af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone, (se bilag 1).

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	413,14	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	294,34	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	NY	130,24	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ejendommens eksisterende stalde indgår alle i beregningerne. Lugtgeneafstande i forhold til omkringliggende beboelser angives i forhold til et beregnet lugtcentrum.

Husdyrgodkendelse.dk foretager beregningerne og angiver om lugtgenekriterierne for hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkeltliggende boliger uden landbrugspligt er overholdt. Ved beregningerne ses der på ændringen i lugtafgivelsen.

Af ovenstående tabel ses at lugtgenekriteriet er overholdt for alle kategorier.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr, staldsystem og husdyrbrugets placering i forhold til hyppigste vindretning. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes i det digitale ansøgningssystem til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odor units (OU_E/m^3), i samlet bebyggelse 7 OU_E/m^3 og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) 15 OU_E/m^3 . Da der ikke er husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor en radius på 300 meter fra ejendommen, skal geneafstanden ikke justeres i forhold til lugtkumulationen.

Ansøgningssystemet tager ikke hensyn til omkringliggende beboelser, hvor ejendommen er pålagt landbrugspligt. Disse naboer må ifølge lovgivningen derfor tolerere lugt, der kan være mere generende, set i forhold til beboelser på ejendomme uden landbrugspligt

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

Stalde og anlæg til husdyrgødning skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder. Efterfølgende skal virksomheden udarbejde og gennemføre en plan med de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, således at lugten uden for staldene formindskes i tilstrækkelig grad.

Horsens Kommune har i dag ikke kendskab til klager over lugt, hvorfor det antages at produktionen drives på en sådan måde at der ikke opstår generende lugt ved naboer. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke giver væsentlige gener for naboerne.

Det forudsættes at ejendommen og dens omgivelser renholdes effektivt, hvilket er indarbejdet i lugtberegningerne, og der stilles derfor ikke vilkår herom.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol:

FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium.

Biologisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Der anvendes rovfluer.

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001).

Ejendommen tilses af kommunen 4 gange/år, derudover kontaktes kommunen hvis der opstår problemer med rotter på ejendommen.

Foderlade holdes ren for foderrester, alt foder opbevares i siloer med låg.

Døde dyr lægges på betonspalte med godkendt overdækning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt. Der er ikke stillet særlige krav til rottebekæmpelse, idet det reguleres af anden lovgivning.

Der er ikke stillet særlige vilkår til opbevaring af animalsk affald, idet dette reguleres af anden lovgivning. Disse regler medfører bl.a. at animalsk affald, herunder døde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal de opbevares i container eller overdækket på en dertil indrettet afskærmet plads jf. bilag, hvor dyrene ikke er synlige fra vejen og således, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

TRANSPORT TIL OG FRA EJENDOMMEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindende.

Der foretages i ansøgt drift ca. 130 årlige gylletransporter med traktor og gyllevogn, hvilket er en nedgang på 4 årlige transporter, da der i ansøgt drift anvendes en større gyllevogn (maskinstationens) til udbringning.

Der vil hovedsageligt blive udbragt husdyrgødning i august, september, april og maj måned.

Antallet af transporter falder altså i ansøgt drift da det fremover er maskinstationen som sørger for udbringning af gylle med en 20 tons gyllevogn, hvor ansøger i nudrift anvender sin egen 15 tons vogn.

En mindre del af transporterne med gylle passerer gennem Sønder Vissing. Adgangen til ejendommen sker ad ejendommens ene indkørsel fra Gudenåvej.

Størsteparten af transporterne kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Det tilstræbes dog, at det sker i tidsrummet kl. 5-20.

Til de fjerntliggende marker foretages anslået 66 årlige transporter med en lastbil, der transporterer 30 tons ad gangen. Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. Der er ingen yderlige transport af gylle.

Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporter er jævnt fordelt over året. Der vil således være ca. 4 transporter om ugen.

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabellen nedenfor.

Årlige transporter	Tidsrum	Antal før	Antal efter
Afhentning af døde dyr:	Mandag – fredag	30	40
Udbringning af gylle:	Mandag – fredag	200	196
Levering af diesel:	Mandag - fredag	4	4
Levering af gødning:	Mandag - fredag	3	3
Transport med foder (ensilage m.v.)	Mandag - fredag	17	17

Interne transportveje samt ind og udkørsel fra ejendommen ses af bilag 3.

De primære transportveje udenfor ejendommen ses af bilag 5.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården. Transport af gylle til udbringning på markerne, vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 5.

Kommunen vurderer, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, selvom der passerer igennem Sønder Vissing, idet antallet af gylletransporter falder en smule i ansøgt drift

BAT i forbindelse med transport er bl.a., at transport til og fra arealerne foregår ved hensynsfuld kørsel, og at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid. BAT for udbringning er bl.a., at man afstemmer den producerede husdyrgødning med udbringningsarealet, afgrødens gødningsbehov, og den anvendte mængde og type af kunstgødning.

Dette sikres ifølge Horsens Kommunes vurdering ved gældende lov. Håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Samlet vurdering af transport og udbringning af husdyrgødning

På baggrund af ovenstående beskrivelse af transport og udbringning vurderer Horsens Kommune, at den ansøgte transport og udbringning ikke vil give anledning til unødige eller

væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området samt de stillede vilkår overholdes, idet der er tale begrænsede mængder over en begrænset tidsperiode.

Det vurderes, at husdyrgødningen transporteres og udbringes i henhold til BAT, og at der ikke er behov for at stramme de generelle regler for transport og udbringning af husdyrgødning yderligere udover de stillede vilkår.

Den beskrevne håndtering og udbringning af husdyrgødning vurderes i øvrigt at overholde bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. På baggrund heraf vurderes det, at kravet om BAT er opfyldt for håndtering af husdyrgødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjkluder:

Der kan forekomme støj fra ventilationsanlæg, kompressorer, højtryksrensere og foderanlæg.

Driftstiden for støjkluderne er følgende: ventilationsanlæg kører 24 t./døgn, kompressorerne kører ca. en halv time hver 14. dag, højtryksrensere anvendes ca. 4 timer hver uge og foderanlægget er i drift ca. 1,5 time pr. døgn.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Ansøger forsøger så vidt muligt, at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Brugen af traktor er normalt begrænset til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde (eksempelvis efterårsarbejde i marken) der går udover dagtimerne.

Alle stationære støjkluder er placeret inde i halmhuset (bygning 6, bilag 3).

Der er ikke foretaget yderligere for at dæmpe støjkluderne. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering i forhold til naboer og arten af støjkluderne, da de er afskærmet af bygningerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger.

På grund af ejendommens placering med ganske få beboelser beliggende indenfor 300 meter fra ejendommen er der jf. krav § 11 i bekendtgørelsen om godkendelse af husdyrbrug fastsat nogle standard vilkår vedrørende støj, som vil sikre at der ikke vil opstå gener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Virksomhedens samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse:

Dag	Periode	Tidsrum	Værdi
Mandag – fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

- For dag-, aften- og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer, 1 time og ½ time.
- Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden, igennem en akkrediteret virksomhed, for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Støjmåling kan maksimalt kræves én gang pr. år og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984, måling af ekstern støj fra virksomheder.

STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Al transport til og fra bedriften forgår ved hensynsfuld kørsel også på ejendommens grusvej således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

I forbindelse med hjemmeblanding af foder kan der opstå lokale støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer, da al transport, også på ejendommens grusvej, foregår ved hensynsfuld kørsel.

Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol:

LYS FRA ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tændt lys i løbestald fra kl. 06.00 om morgenen til kl. 20.00 om aftenen, der dog ikke kan ses af naboerne, da de ligger ca. 220 m sydvest for Gudenåvej 32.

I slagtesvinestaldene, (bygning 11, 12 og 17) er der lys som kan ses fra en enkelt nabo, dog ikke fra naboens stuehus.

Der er etableret lys sensorer så unødigt energiforbrug og deraf følgende lys gener undgås i videst muligt omfang.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med baggrund i bygningernes placering i forhold til omboende, og idet bygningsmassen stort set vil blive omkranset af træer forventes lys ikke at give anledning til gener. Det vurderes ligeledes at belysningen ikke kan ses udenfor ejendommen

Det vurderes derved at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn, og der er ikke stillet vilkår til dette.

PÅVIRKNING FRA AREALERNE

UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabellen herunder viser dels størrelsen på markerne, om arealet er drænet, jordbundstypen og det valgte sædskifte på marken.

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype JB	Vandet	Sædskifte
4,0	13,06	Nej	JB4	Nej	S4
15-0	1,92	Nej	JB4	Nej	S4
6-0	11,90	Nej	JB1	Nej	G4
14-1	2,04	Nej	JB4	Nej	S4
14-2	0,65	Nej	JB1	Nej	S4
14-3	0,60	Nej	JB1	Nej	S4
14-4	2,33	Nej	JB1	Nej	S4
17-0	9,60	Nej	JB1	Nej	S4
18-0	0,97	Nej	JB1	Nej	S4
12-0	15,12	Nej	JB1	Nej	G4
16-0	5,17	Nej	JB1	Nej	S4
13-1	10,33	Nej	JB4	Nej	S4
13-0	8,62	Nej	JB4	Nej	S4
8-0	13,79	Nej	JB4	Nej	G4
7-0	10,47	Nej	JB4	Nej	G4
13-2	7,36	Nej	JB4	Nej	S4
13-3	8,72	Nej	JB4	Nej	G4
1-0	9,46	Nej	JB4	Nej	S4
2-0	11,48	Nej	JB4	Nej	S4
Total	143,59				

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. Referencesædskiftet for bedriften er S4. Dette sædskifte indeholder som udgangspunkt minimum 10 % efterafgrøder (se bilag 7).

Der er ikke udbringningsarealer, som er udpeget af Miljøstyrelsen som meget sårbare overfor hverken kvælstof eller fosfor, idet alle arealer er udpeget som nitratklasse 0 og fosforklasse 0 på Miljøstyrelsens kort. Der er ikke udbringningsarealer, som er klassificeret som lavbundsarealer på Miljøstyrelsens kort.

Udbringningsarealerne ligger i et område hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i forhold til grundvandsbeskyttelse. Der er udbringningsarealer som jf. Horsens Kommunes nyeste viden er klassificeret som nitratfølsomme og som derfor skal have reduceret kvælstofudvaskningen fra arealerne, det drejer sig om 51,29 ha.

Tabellen herunder viser de relevante klasser indenfor de ejede og forpagtede arealer der er indarbejdet i husdyrgodkendelsessystemet indenfor nitrat, grundvand og fosfor.

Navn	Ha	N-Klasse 0 (ha)	Grundvand (ha)	P-Klasse 0 (ha)
4,0	13,06	13,06	0,00	13,06
15-0	1,92	1,92	0,00	1,92
6-0	11,90	11,90	*11,90	11,90
14-1	2,04	2,04	0,00	2,04
14-2	0,65	0,65	0,00	0,65
14-3	0,60	0,60	0,00	0,60
14-4	2,33	2,33	0,00	2,33
17-0	9,60	9,60	0,00	9,60
18-0	0,97	0,97	0,00	0,97
12-0	15,12	15,12	*15,12	15,12
16-0	5,17	5,17	0,00	5,17
13-1	10,33	10,33	0,00	10,33
13-0	8,62	8,62	0,00	8,62
8-0	13,79	13,79	*13,79	13,79
7-0	10,47	10,47	*10,47	10,47
13-2	7,36	7,36	0,00	7,36
13-3	8,72	8,72	0,00	8,72
1-0	9,46	9,46	0,00	9,46
2-0	11,48	11,48	0,00	11,48
Total	143,59	143,59	51,29 Ha	143,59

For de stjerne (*) markerede arealer i ovenstående tabel er der, på baggrund af en konkret vurdering foretaget af Horsens Kommune, stillet krav om at arealerne skal angives som værende beliggende i andre beskyttelsesklasser i forhold til grundvand end det der fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk.

Den konkrete vurdering, som Horsens Kommune har foretaget er bl.a. baseret på nyeste viden vedrørende lertykkelseslaget i området. I ansøgningssystemet er disse marker omklassificeret sådan, at de beregningsmæssigt er flyttet over i beskyttelsesområder for grundvand og tilpasset ved hjælp af et G4 sædskifte. På disse 51,29 ha dyrkes et specielt sædskifte med vårafgrøder og 40 procent isåning af miljøgræs til beskyttelse af grundvandet. Belastningen med nitrat til grundvand er i dette sædskifte i ansøgt drift reduceret med 5 mg nitrat pr liter i forhold til nudrift og under grænseværdien. Denne tilpasning sikrer, at Horsens Kommunes krav om max. 50 mg nitrat/ l pr. ha i udvaskning kan opfyldes.

Baggrunden for udpegningen er størrelsen af den samlede lertykkelse over grundvandsmagasinerne. Idet markerne ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser kombine-

ret med lav lertykkelse (0 – 5 m ler), er der ringe beskyttelse mod nitratnedsivning og der skal derfor stilles krav som beskytter grundvandet.

Mark 15-0 er tilplantet med pyntegrønt. Jævnfør vejledningen til Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 kan gødning udsprede på pyntegrønt- og skovrejsningsarealer, hvor beplantningen er mindre end 10 år gammel.

Udspredearealer og aftalearealerne fremgår alle af bilag 8. Arealernes status i forhold til udpegninger kan ses af bilag 9 og 10.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer skal medtages ved vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse jf. § 11 i husdyrgodkendelsesloven. Vurdering af arealerne relaterer sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Til udsprede af det producerede husdyrgødning er opgivet et samlet areal af ejede og forpantede arealer på 143,59 ha. På de ejede og forpantede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,31 DE/ha. Der er stillet et vilkår som sikrer at der ikke udbringes mere på arealerne.

Vurderingen af arealernes sårbarhed overfor tilførsel af næringsstoffer er foretaget på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Til formålet skal anvendes Skov- og Naturstyrelsens kortværk over sårbarhedsklasser for Nitratklasser (kystvand), Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand) og fosfor oplande til Natura 2000 områder og lavbundsarealer. Horsens Kommune vurderer, at det generelle krav om kvælstof og fosforoverskud, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på de nævnte arealer ved overholdelse af generelle regler.

Kommunen har i forbindelse med sagsbehandlingen stillet krav til ansøger om at opklassificere udbringningsarealerne således, at en del af ansøgers arealer er angivet som værende beliggende indenfor områder med ringe beskyttelse imod nitratnedsivning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Bedriftens udbringningsareal må maksimalt modtage hvad der svarer til 1,31 DE/ha pr. planår (1/8-31/7).

UDBRINGNINGSSAREALERNE PÅVIRKNINGER PÅ NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Der er ikke udbringningsarealer, som grænser op til § 7- områder. En række udbringningsarealer ligger mindre end 1.000 meter fra naturområder omfattet af husdyrlovens § 7 (overdrev i Springbjerg Mose). Det drejer sig om mark nr. 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 14-1, 14-2, 14-3, 14-4, 15-0, 17-0 og 18-0. Se fig.5.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen² er der et lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7-område, såfremt udbringningen

---

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12/2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

sker på sort jord eller græsmarker. På nedenstående kort vises, hvilke af ejendommens marker, som er omfattet af dette krav. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

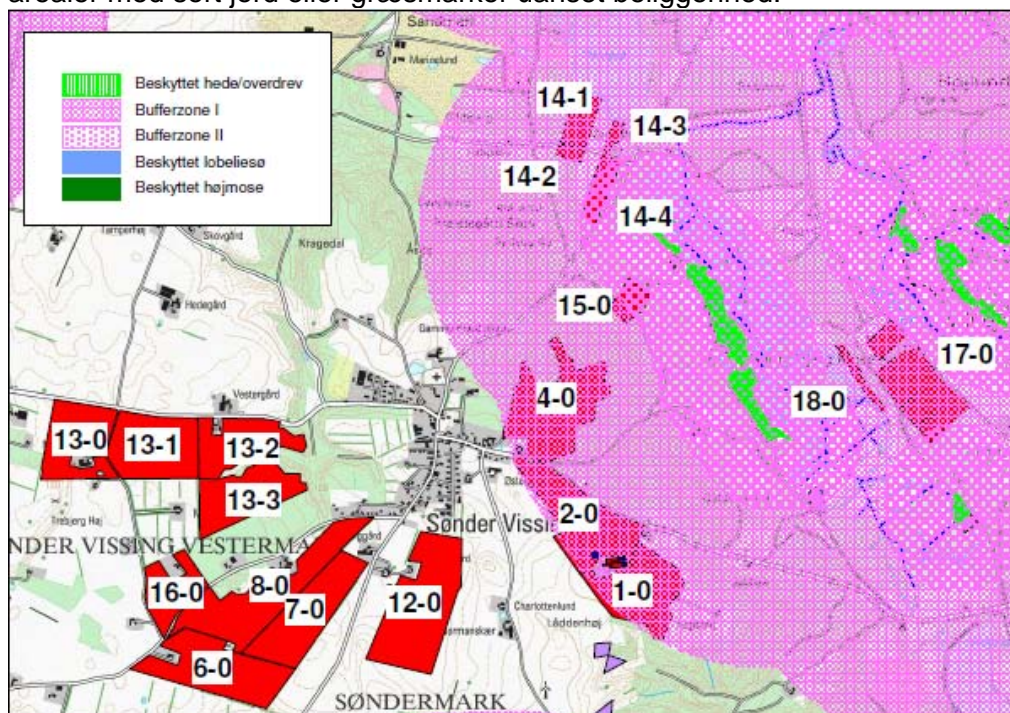

Fig. 7 udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til § 7 naturområder og bufferzoner

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelsesloven - § 3 natur

Udbringningsareal nr. 14-1 og 14-2 grænser op til en beskyttet mose omkring Vængsø (nr. 200106203) (se fig.6a og 6b). Mosen er i Naturdata bl.a. registreret med følgende plantearter: blåtop, dusk-fredløs, eng-rævehale, eng-viol, grå star, hedelyng, katteskæg, knob-siv, kærtid-sel, lyse-siv, top-star, tormentil, trævlekrone og vandkarse.

Udbringningsareal nr. 18-0 grænser op til beskyttet mose (med bl.a. habitatnaturtyperne rigkær og tidvis våd eng beliggende ca. 40 meter fra mark 18-0) (nr. 200106358) og beskyttede ferske enge (nr. 200105477 og 200105476). Se fig. 6a og 6b. Mosen er i Naturdata fra 2000 registreret med bl.a. majgøgeurt og butfinnet mangeløv. De ferske enge er i naturdata fra 2000 bl.a. registreret med maj-gøgeurt, sump-kællingetand og en række star-arter. Da udbringningsarealet er beliggende mindre end 1.000 meter fra et naturareal beskyttet af § 7 nedfældes flydende husdyrgødning.

Der er ikke hældninger mere end 6 grader fra udbringningsarealerne til naturområderne.

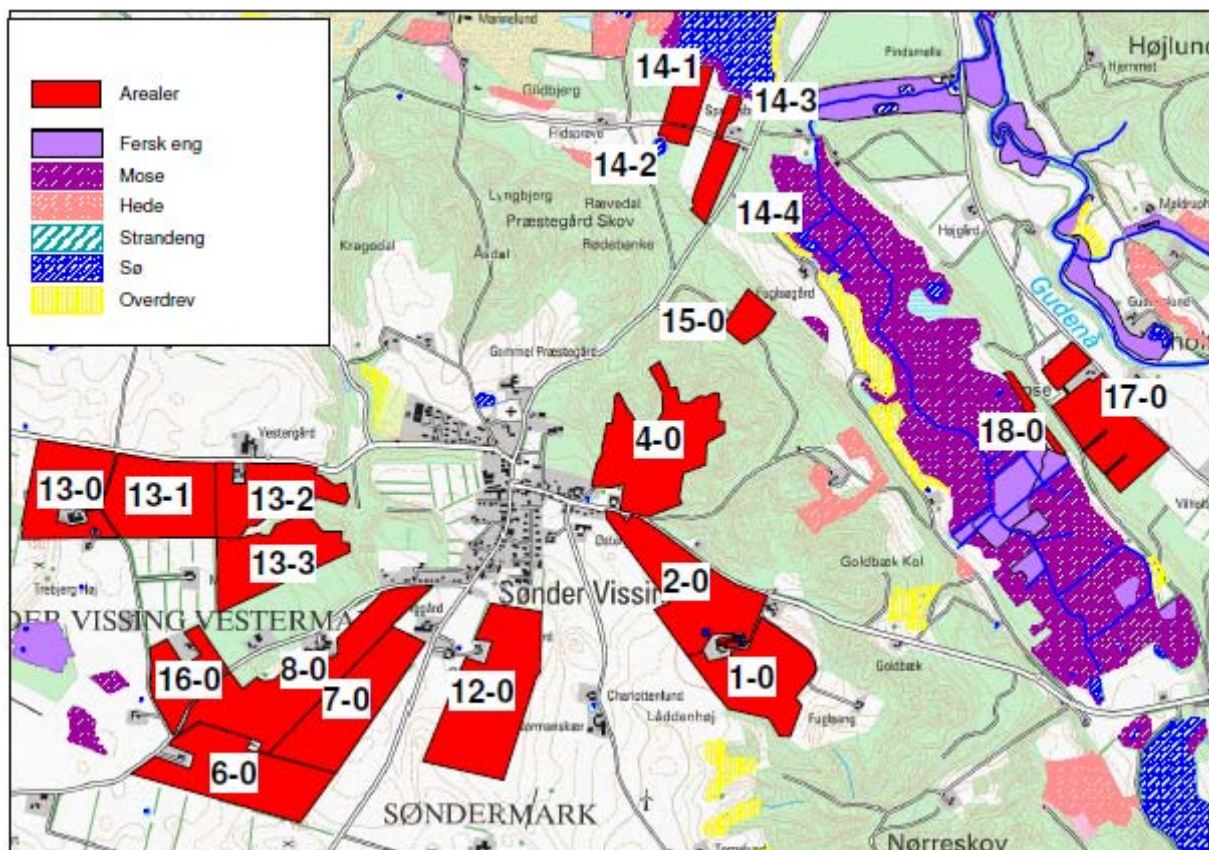

Fig. 8a Udbringningsarealerne beliggenhed i forhold til natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3

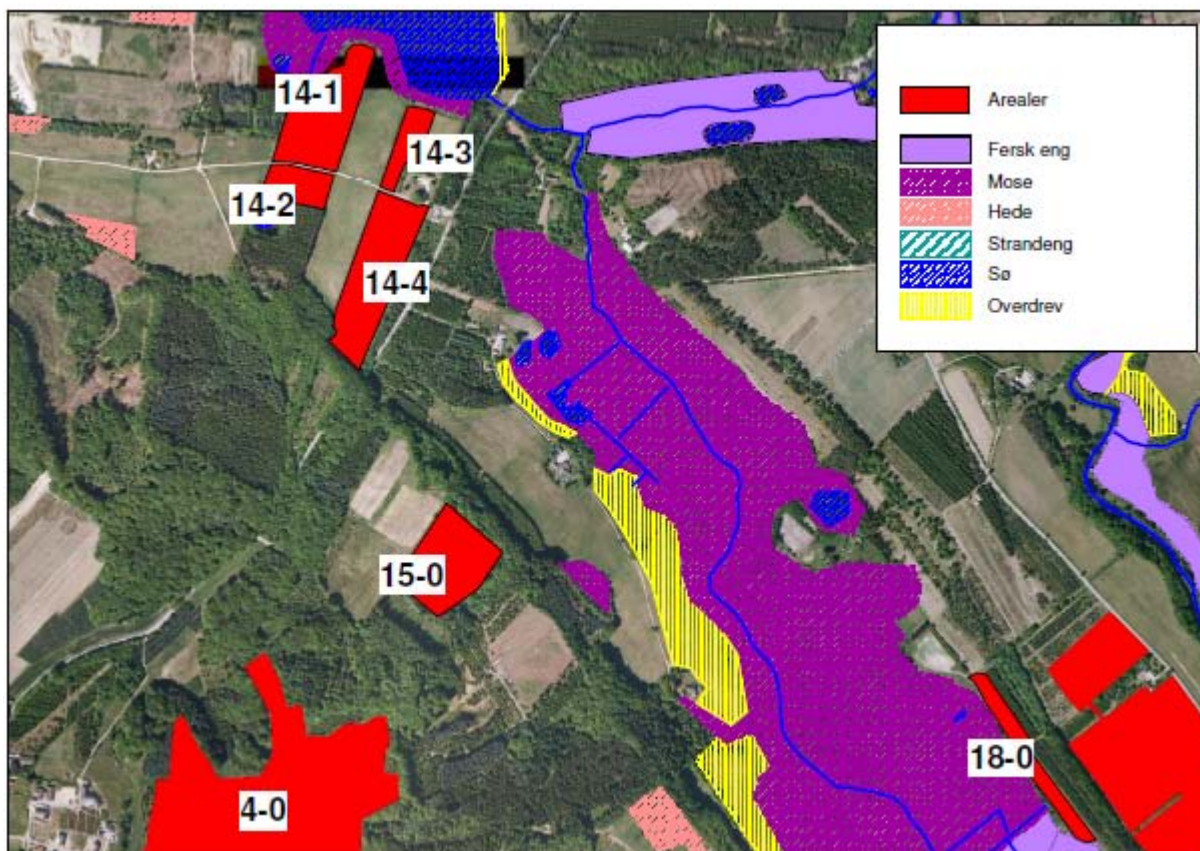

Fig. 8b Udbringningsarealer beliggenhed i forhold til natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 - detailkort

Fig 8c. Ejede arealer der ikke bruges som udbringningsarealer

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Udbringningsarealerne mark nr. 17-0 og 18-0 ligger indenfor et Natura 2000-området nr. 52 (Saltens Å, Saltens Langsø, Mossø og søer syd for Saltens Langsø og dele af Gudenå). Naturområdet er habitatnr. 48 Saltens Å og har følgende udpegningsgrundlag: lys skivevandkalv, bæklampret, stor vandsalamander, damflagermus, odder, kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer), ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter, våde dværgbusksamfund med klokkelyg, tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand, kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskove på morbund med kristtorn, bøgeskove på muldbund, stilkegeskove og -krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Heraf er artsrige overdrev, kalkrige moser, kilder og væld, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove prioriterede naturtyper.

Næringsstoffbelastning fra luften udgør en aktuel trussel mod flere af de næringsfattige naturtyper i habitatområdet. Værst ser det ud for hængesæk, men også en betydelig del af heder, sure overdrev, kildevæld og skove er truede af kvælstof fra luften.

Det har ikke været muligt at få oplyst om markerne, der ligger indenfor habitatområdet, tidligere har været brugt til udbringning af husdyrgødning. Vurderingen af udbringning foretages derfor med udgangspunkt i at markerne ikke tidligere har modtaget husdyrgødning.

Nærmeste næringsstoffølsomme habitatnaturtype på udpegningsgrundlaget er rigkær i mosaik med tidvis våd eng beliggende ca. 40 meter fra mark nr. 18-0. Der er ikke hældninger på mere end 6 grader fra marken til rigkæret og den tidvise våde eng. Jævnfør Naturdata er der tegn på

afvanding i området og der er bl.a. registreret følgende plantearter: gåsepotentil, kær-tidsel, mose-bunke, kær-dueurt, dynd-padderok, fløjls-græs, lyse-siv og sump-kællingetand.

En række marker ligger i og grænsende til habitatområdet, men alle sammen mere end 100 meter fra nærmeste næringsstoffølsomme habitatnaturtype. Flydende husdyrgødning nedfældes på alle marker på sort jord og græs beliggende indenfor ca. 1.000 meter fra habitatområdet.

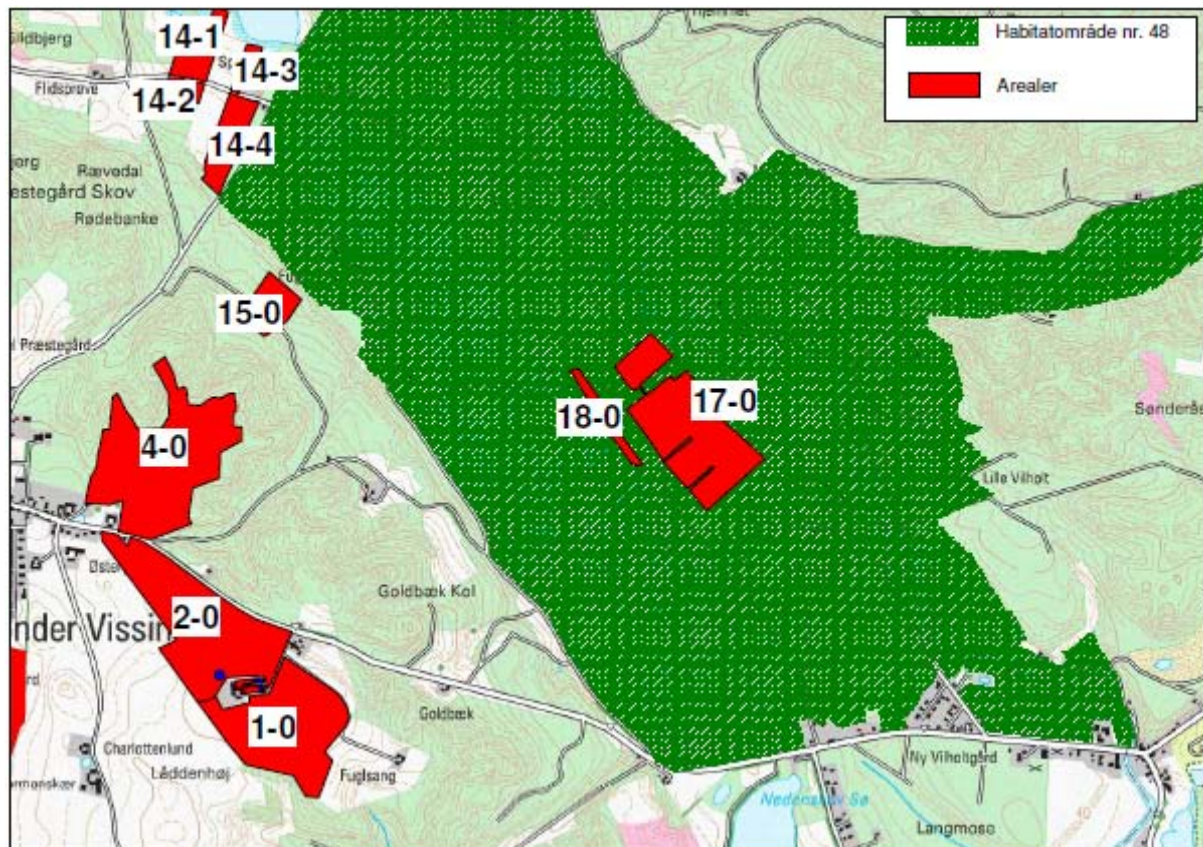

Fig. 9 udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til Habitatområdet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus er ikke registreret indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter raster eller yngler i området.

Odder er registreret ikke registreret nær udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes at arten kan træffes på nærliggende marker (nr. 14-1, 14-2, 14-3, 14-4, 15-0, 17-0 og 18-0).

Markfirben

Der er ingen kendte registreringer af markfirben på eller nær udbringningsarealerne.

Stor Vandsalamander

Der er ingen registreringer af stor vandsalamander i projektområdets vandhuller, men arten findes på landsplan på mange steder uden at være registreret. Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller, som ligger indenfor eller nær udbringningsarealerne.

Løgfrø

Der er ingen kendte forekomster af løgfrø indenfor eller nær projektområdet. Det kan dog ikke udelukkes at løgfrø potentielt kunne findes i området.

Spidssnudet frø er ikke registreret i vandhuller i nærheden af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes at spidssnudet frø yngler eller raster i vandhuller på eller nær udbringningsarealerne.

Springfrø har sin eneste kendte forekomst i Horsens Kommune på Endelave. Arten vurderes ikke at have yngle- eller rasteområde indenfor projektområdet.

Strandtudse

Der er ingen kendte forekomster af løgfrø indenfor eller nær projektområdet.

Tyjskallet Malermusling og **Gul Stenbræk** har aldrig været registreret indenfor eller nær udbringningsarealerne og arterne vurderes ikke at have sin udbredelse her.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Der er registreret maj-gøgeurt på mose/eng arealer grænsende til mark nr. 18-0. Der er derudover ikke registreret fredede dyr eller planter på eller i nærheden af udbringningsarealerne

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Der er ikke registreret rødlistede eller gullistede arter på eller i nærheden af udbringningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af, hvordan markdriften vil påvirke beskyttede arter og naturområder.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Overdrevene er registreret som sure overdrev med højt strukturindex (1) men med lavt artsindex (4). Nærmeste udbringningsareal (mark 15-0) er beliggende ca. 200 meter vest for naturområdet. Horsens Kommune vurderer, at lovkrav om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs er tilstrækkeligt til at beskytte overdrevene imod yderligere ammoniakdeposition fra udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Horsens Kommune vurderer, nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker på alle marker, der grænser op til beskyttet natur og at der desuden ikke er hældninger mere end 6 grader fra marken til naturområderne betyder, at der ikke sker en påvirkning af naturområderne. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Ifølge DMU's afrapportering til EU-kommisionen vedr. naturtypen 7230 (rigkær) er tilførslen af kvælstof via overfladevand og luft høj på mange af rigkærene. Dette kan på sigt føre til en yderligere favorisering af arter, der er konkurrencedygtige under næringsrige forhold, blandt andet på bekostning af de mosser og lavt-voksende urter og halvgræsser, der naturligt hører hjemme i rigkær. Struktur og funktion blev i 2007 indberettet til EU som stærkt ugunstig. Vedr. tidvis våd eng blev habitattypens udbredelsesområde i Danmark i 2007 vurderet at være tilstrækkeligt stort, til at opretholde naturtypen i hele dens variationsbredde.

Rigkæret er vurderet til at have naturtilstand ringe (4), artstilstand ringe (4) og strukturtilstand ringe (4). Den tidvise våde eng er vurderet til at have naturtilstand ringe (4), artstilstand ringe (4) og strukturtilstand moderat (3). Horsens Kommune vurderer på baggrund af det foreliggende materiale at tilførsel af ammoniak eller overfladisk afstrømning af næringsstoffer ikke vil skade Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag (arter og naturtyper). Der er i denne vurdering særligt lagt vægt på udbringningsarealerne ikke grænser direkte op til rigkæret, at marken ikke skrånede mere end 6 grader til rigkæret og tidvis våde eng og at naturtyperne kun i mindre grad viser tegn på tilgroning. Det skal dog bemærkes at fraværet af ekstensiv græsning/høslet på længere sigt kan være en hindring for opretholdelse af gunstig bevaringsstatus. Naturarealet indgår ikke i denne miljøgod-

kendelse, da det hverken er ejes eller forpagtes af ejendommen Gudenåvej 32. Der er derfor ikke mulighed for at sikre afgræsning gennem miljøgodkendelsen.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Flagermus

Markdriften vurderes ikke at ville påvirke raste- eller yngleområder for arter af flagermus, da der ikke fældes levende hegn eller enlige træer.

Odder

Støj og øvrig forstyrrelse fra markdriften foregår hovedsagligt i dagtimerne. Odderen er hovedsageligt aktiv om natten. Markdriften vurderes ikke at resultere i reducerede spredningsmuligheder eller forringelse af raste- eller yngleområder. En eventuel bestand af odder vurderes derfor at være upåvirket af markdriften.

Markfirben

Findes især på solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markdriften vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke ændres på naturtyper der fungerer som leve- og ynglesteder for markfirben.

Stor vandsalamander

Arten er udbredt over det meste af Danmark, især øst for israndslinjen. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog anvendes som rasteområde. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

Gennemførelse af projektet vurderes ikke at ville resultere i negative effekter for stor vandsalamander, da der ikke ligger vandhuller, der kan være leve- eller ynglested for stor vandsalamander på eller i nærheden af udbringningsarealerne..

Løgfrø

Arten yngler i et bredt spektrum af lavvandede vådområder og vandhuller og også i temporære vandhuller. Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster indenfor eller nær projektområdet. Det kan dog ikke udelukkes at løgfrø potentielt kunne findes i området.

Markdriften i det ansøgte projekt vurderes ikke at få indflydelse på en eventuel bestand af løgfrø, da der ikke ligger vandhuller, der kan være leve- eller ynglested for løgfrø på eller i nærheden af udbringningsarealerne..

Spidssnudet frø

Findes udbredt over det meste af landet og kan yngle i mange slags vådområder og vandhuller af forskellig type og størrelse.

Det kan ikke udelukkes at spidssnudet frø yngler eller raster i andre vandhuller nær ejendommen. Der stilles vilkår om sprøjte-, gødsknings- og dyrkningsfrie bræmmer på min. 2 meter omkring det beskyttede vandhul på mark 13-.

Springfrø

Arten vurderes ikke at have yngle- eller rasteområde indenfor projektområdet.

Strandtudse

Arten findes på landsplan kun på færre end 20 indlandslokaliteter og den er i stærk tilbagegang både i Danmark og i det øvrige Europa.

Nærmeste kendte lokalitet med Strandtudse ligger mere end 5 km fra det nærmeste udbringningsareal. Strandtudsens spredningsradius er under 2 km. Horsens Kommune vurderer, at arten hverken raster eller yngler indenfor eller nær udbringningsarealerne. Det ansøgte vurderes derfor ikke at ville påvirke strandtudse.

Tykskallet Malermusling og **Gul Stenbræk** har aldrig været registreret indenfor eller nær udbringningsarealerne og arterne vurderes ikke at have sin udbredelse her.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Horsens Kommune vurderer at forekomsten af maj-gøgeurt på mosearealer grænsende til mark 18-0 ikke bliver påvirket, da flydende husdyrgødning nedfældes på sort jord og græsmarker og da der ikke er hældninger på mere end 6 grader fra marken til mosen. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

Biodiversitet – Den danske Rødliste – Den danske Gulliste

Der er ikke registreret rødlistede eller gullistede arter på eller i nærheden af udbringningsarealerne.

Det er kommunens samlede vurdering, at de anførte vilkår vil sikre, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Der skal etableres og holdes en min. 2 meter bred dyrknings-, gødsknings- og sprøjtefri bræmme omkring alle beskyttede vandhuller og søer, herunder også vandhullet på mark 13

PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af udbringningsarealerne ligger grænsende til vandløb eller søer.

Udbringningsarealer afvander via Gudenåen (A-målsat) og Springbjerg Mose/Møllebæk (B-målsat). En del af udbringningsarealerne afvander desuden til Væng Sø (i alt ca. 94 ha). Væng Sø er en ca. 15 ha stor B-målsat sø, hvor målsætningen ikke er opfyldt. Oplandet er på ca. 988 ha hvoraf ca. 50 % er opdyrket. Søen modtager jf. vandområdeplanen for Vejle Amt ca. 160 kg fosfor i dag. Det er vurderet at den kan tåle 100 kg P.

Alle udbringningsarealerne afvander til Mossø. Mossø er eutrofieret af både tidligere og eksisterende næringsstofførsler. Der er tillige en intern belastning i søen, og tilstanden er jævnfør basisanalysen ikke tilfredsstillende. Den biologiske struktur er ikke i balance, bl.a. er undervegetationen væsentligt reduceret eller helt manglende. Det forventes ikke, at tilstanden vil ændre sig markant de kommende år, da tilstanden i søerne i høj grad er afhængig af, at tilstanden bedres i søer længere opstrøms i de vandløbssystemer, som søerne er beliggende i. Mossø opfylder ikke målsætningen.

Mossø er en del af Natura2000 område 52, og Kommunen er jf. Habitatbekendtgørelsens § 8 stk. 6, forpligtet til at sikre, at naturen beskyttes i overensstemmelse med nationale og EU-retlige forpligtelser. Naturtyper og arter, som danner udpegningsgrundlag for områder, der indgår i det europæiske Natura 2000 netværk, skal dermed beskyttes således, at de sikres en gunstig bevaringsstatus.

Næringsrige søer med flydeplanter eller store vandaks indgår som én af de naturtyper, der danner udpegningsgrundlag for Natura 2000-området.

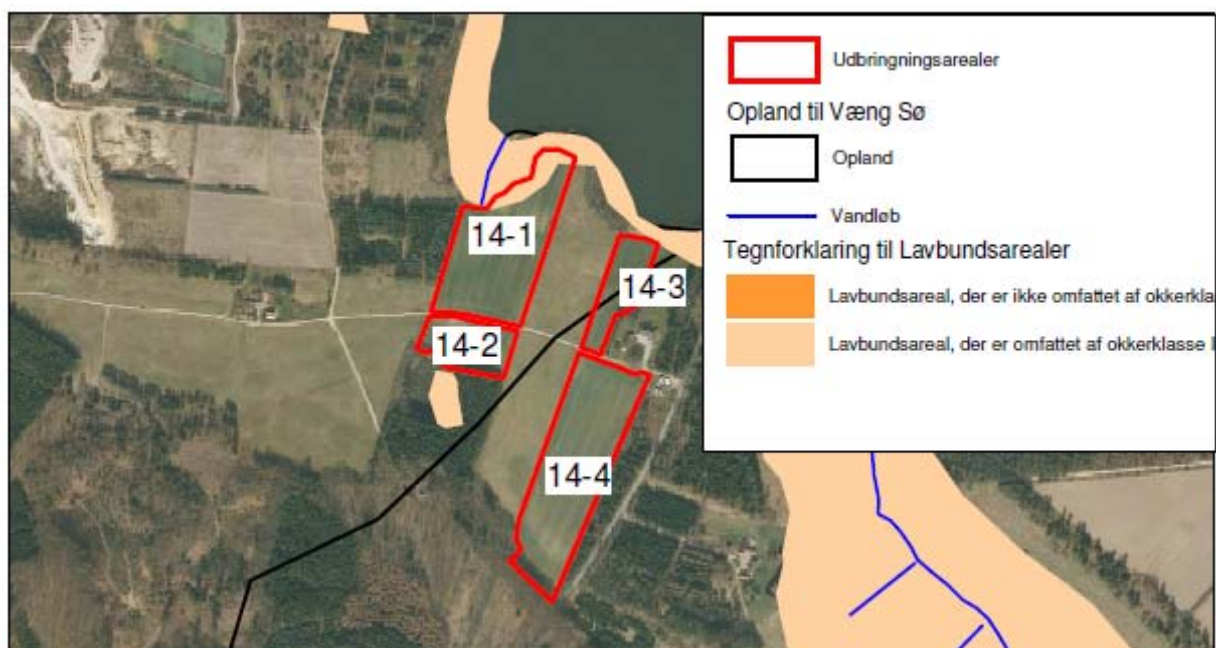

Fig. 10. Arealer beliggende i oplandet til Væng Sø

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens arealer ligger alle i oplandet til Mossø. Mossø opfylder i dag ikke målsætningen fra regionplanen. Mossø modtager vand fra et opland på 624 km² og alle 143,59 ha af ejendommens udbringnings-arealer afvander til Mossø. Ejendommens arealer udgør således ca. 0,2 % af søens opland. Næringsstofudvaskningen fra denne produktion er ikke alene årsag til søens manglende opfyldelse af målsætningerne, men er sammen med andre produktioner årsag til manglende mål opfyldelse.

Ifølge beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er der en udvaskning af kvælstof til overfladevand på 63,60 kg N/ha og der vil være et fosforoverskud på 2,4 kg P/ha svarende til en tilførsel på 25,0 kg P/ha og en fraførsel på 22,6 kg P/ha. Det vurderes ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt. Der er stillet vilkår som sikrer at dette overskud fastholdes.

Ved vurderingen af påvirkninger fra bedriftens anvendelse af udbringningsarealerne har kommunen også set på reguleringen på markniveau, og der er på ejendommens udbringningsarealer identificeret risikoarealer (skrånende, erosionstruede og lavbundsarealer), idet der fra sådanne arealer et stor risiko for udvaskning af næringsstoffer.

En række af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Væng Sø. Væng sø er ca. 15 ha stor. Søen er B-målsat i regionplanen og målsætningen er i dag ikke opfyldt. Der er ca. 988 ha i oplandet til søen, hvoraf ca. halvdelen er opdyrket. Der er ca. 94 ha fra ejendommen i oplandet til Væng Sø. En mindre del af mark 14-1 er registreret som værende et lavbundsareal (ca. 1.500 m²). Da lavbundsarealer normalt er dræned, vurderer Horsens Kommune, at der kan være risiko for udvaskning af fosfor fra sådanne arealer til Væng Sø. Arealet er imidlertid registreret som værende omfattet af okkerklasse 1, hvorfor der er et stort indhold af okker, og dermed en kapacitet til at binde fosfor, hvilket reducerer risikoen for udvaskningen. Samtidig er der i dag angivet en bræmme på mellem ca. 15-80 meter til søen, hvor bræmmer er mindst. Arealerne er ikke skrånende ned mod søen, i det område hvor bræmmer er mindst. Der vil ved udbringning af husdyrgødning i ansøgt drift være et begrænset fosforoverskud på 2,4 kg P/ha. Det vurderes på baggrund af disse oplysninger at der ikke er risiko for udvaskning af næringsstoffer fra arealet som følge af at der tilføres husdyrgødning.

Ingen af ejendommens udbringningsarealer grænser til vandløb og der vurderes derfor at der ikke er yderligere risikoarealer på ejendommen.

Der foreligger i dag ikke et tilgængeligt beregningsværktøj, der kan vise, belastning til Natura 2000 område nr. 52 der bl.a. omfatter Mossø, fra det ansøgte. Det må forventes, at de kommende års udarbejdelse af natur- og vandplaner vil give et bedre grundlag for vurderingen af den akkumulerede miljøbelastning af Natura 2000-området. Imidlertid er beskyttelsen af Natura2000 områderne er indarbejdet i Husdyrlovens gennem beskyttelsesniveauet i bilag 3 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug. Det vurderes, at denne beskyttelse er tilstrækkelig til at sikre at områdets udpegningsgrundlag ikke udsættes for en væsentlig negativ påvirkning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet særlige vilkår for drift og egenkontrol.

- Fosforoverskuddet på bedriftens arealer må ikke overstige 2,4 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune

KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle arealerne afvander til den vestlige del af Mossø og Randers Fjord, svarende til at alle de udvaskede næringsstoffer potentielt kan ende i Mossø og Randers Fjord.

Ved den nuværende produktion udbringes 11.503 kg N på udbringningsarealerne, mens der ved den ansøgte produktion udbringes 18.106 kg N. Der sker således en årlig forøgelse på ca. 6.603 kg af den kvælstofmængde, som potentielt kan udvaskes til Mossø og Randers Fjord.

Reguleringen af udvaskning af kvælstof til overfladevand sker gennem Miljøstyrelsens udpegede områder med reduceret kapacitet til nitratreduktion, hvor bl.a. Mossø og Randers Fjord er omfattet af udpegningen.

Ingen af arealerne er udpeget af staten til at ligge i nitratklasse I, II eller III idet arealerne, ikke afvander direkte til Randers Fjord. Dvs., at arealernes evne til at denitrificere ligger over 75 pct.

Ved den nuværende produktion udbringes 2.370 kg P på udbringningsarealerne, mens der ved den ansøgte produktion udbringes 3.590 kg P. Der sker således en stigning i den udbragte fosformængde på 1.220 kg P.

Der er i ansøgningen redegjort for at der tilføres 25,0 kg P/ha. Med referencesædskiftet for bedriften fraføres der 22,6 kg P/ha. Dette giver et overskud på 2,4 g P ha.

Der er identificeret udbringningsarealer på ejendommen, som er udpeget som risikoarealer (skrånende, erosionstruede og lavbundsarealer), Fra sådanne arealer et stor risiko for udvaskning af næringsstoffer. En række af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Væng Sø – heraf er en mindre del af mark 14-1 lavbundsareal (ca. 1.500 m²).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle udspretningsarealer ligger i oplandet til Randers Fjord. Fjorden er udpeget som habitatområde nr. 14,(Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord) og staten har vurderet den som meget kvælstoffølsom pga. dens norer.

Miljømålsætningen er ikke opfyldt i Randers Fjord og risikoanalysen i basisanalysen II har vist, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde målet om god økologisk tilstand i 2015. Årsagen hertil er især en for stor tilførsel af næringsstoffer fra land. Der er derfor behov for at gøre en særlig indsats for at reducere tilførslen af såvel kvælstof som fosfor til Randers Fjord.

Der er således i husdyrloven udlagt nitratklasser i oplandet til Randers Fjord. Arealerne med nitratklasser udgør dog kun en meget lille andel af hele Randers Fjords opland, som i alt udgør 3250 km². Årsagen hertil er dels, at jorden er mere sandet og dels at der i oplandet er mange søer hvori der sker en del kvælstofreduktion, således at den totale kvælstofreduktion kommer over 75 %.

Gudenåens opland udgør langt størstedelen af oplandet til Randers Fjord, i alt ca. 2600 km². Indenfor oplandet findes bl.a. Habitatområde nr. 48 "Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå".

Risikoanalysen i basisanalysen II viser, at for at sikre målopfyldelsen i søerne i 2015, forudsætter det supplerende foranstaltninger, der reducerer påvirkningen fra tilførsel af fosfor og eventuelt kvælstof fra især landbruget, samt i visse tilfælde reducerer påvirkningen fra søbunden af tidligere tilførsler af fosfor, der har hobet sig op i søbunden.

Det er kommunens samlede vurdering, at de tilpasninger der er indarbejdet som følge af kravene i husdyrgodkendelsesloven vil være med til at sikre, at projektets udledning af kvælstof og/eller fosfor til (fjord/hav) hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 områderne.

Nitrat til overfladevand

Alle ejendommens udspretningsarealer (ejede og forpagtede) svarende til 143,59 ligger indenfor opland til Natura 2000 vandområdet Randers Fjord. Skov- og Naturstyrelsen vurderer, at Randers Fjord er et meget kvælstofsårbart vandområde.

Beskyttelsen af vandområder i forhold til udledning af kvælstof er målrettet de mest sårbare vandområder, og dermed arealer, der afvander til kvælstofsårbare Natura 2000-områder. For de landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder stilles der krav om et lavere dyretryk pr. ha end det de generelle harmoniregler giver mulighed for. Kravet til et lavere dyretryk pr. ha er bl.a. fastsat ud fra en kvælstofreduktionspotentiale i det konkrete opland. Reduktionspotentialet er udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat der forlader rodzonen og den nitrat der ender i recipienten. Der er ikke hidtid foretaget en landsdækkende ensartet beregning af kvælstofreduktionspotentialet fra rodzone til vandområde. GEUS og DMU har derfor på vegne af Skov- og Naturstyrelsen foretaget en landsdækkende beregning af kvælstofreduktionen fra rodzone til Natura 2000-områderne, herunder Randers Fjord.

På baggrund af beregningerne er oplandene grupperet efter deres kvælstofreduktionspotentiale på hhv. 0-50 %, 51-75 % og 76-100 %. I den samlede kvælstofreduktion for et opland indgår den reduktion der foregår i grundvandet, vandløbene og søerne.

Alle ejendommens arealer ligger i nitratklasse 0.

Den del af oplandet til Randers Fjord, som er beliggende i Horsens Kommune, er af Skov- og Naturstyrelsen vurderet til at have et kvælstofreduktionspotentiale på 76-100 %. En af hovedårsagerne er, at vandet på sin vej fra rodzonen til recipienten løber igennem mange store søer, hvor der sker en stor kvælstofreduktion inden det når frem til Randers Fjord. Der er derfor ikke grundlag for at reducere dyretrykket på udbringningsarealerne, hvorfor de generelle regler kan anvendes, i dette tilfælde 1,4 DE/ ha.

Jf. ansøgningssystemets beregning i Farm-N af udvaskning af kvælstof i kg N/ha er statens generelle beskyttelsesniveau overholdt, idet den reelle udvaskning af kvælstof fra arealerne er på 64,20 kg N/ha hvilket er lavere end den beregnede maksimalt tilladelige udvaskning på 66,80 kg N/ha.

Fosfor til overfladevand

Gennem Husdyrgodkendelse.dk er det beregnet at der kan tillades et fosforoverskud på op til 6,4 kg P ha pr. år set som et gennemsnit over alle ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer. Ansøger har valgt at anvende reduceret fosfortildeling som virkemiddel og det faktiske overskud er på 2,4 kg P pr ha.

På erosionstruede arealer, humusjord, mv. hvor der er særlig risiko for fosfortab gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tilledning af fosfor til overfladevandet. Der er ikke erosionstruede områder som anvendes som udbringningsarealer, hvorfor der ikke skal stilles krav om ekstra bræmmer.

Hvis udbringningsarealerne tilføres mere fosfor med husdyrgødningen, end der fjernes ved høst af afgrøderne, vil det på sigt kunne medføre forøget udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne til de vandområder, som udbringningsarealerne afvander til.

I forhold til Horsens Kommunes vedtagne administrationspraksis, er det vurderet, at hvis det årlige fosforoverskud på omdriftsarealer, der afvander til Randers Fjord overstiger 3 kg P/ha, er dette for højt til at kunne opnå målene om god økologisk tilstand i Horsens Yderfjord senest i 2015. I ansøgningen er det beregnet, at der efter udvidelsen vil være et årligt fosforoverskud på 2,4 kg P/ha, hvilket er vurderet som acceptabelt.

Samlet vurdering af belastningen af Randers Fjord.

Det er kommunens samlede vurdering, at det konkrete projekts udledning af kvælstof og/eller fosfor til Randers Fjord, hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af vandområde 52 i Natura 2000 området "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave"/"Habitatområde nr. 48 "Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå".

Der er foretaget en konkret vurdering af belastningen af overfladevand med kvælstof og fosfor fra produktionen. Ved vurderingen er der taget udgangspunkt i oplysningerne der er indarbejdet i husdyrgodkendelse.dk. En del af forudsætningerne som indgår i vurderingen er bl.a. udvaskningen fra det valgte sædskifte, og en fremtidig balance mellem tilførsel og fraførsel af fosfor.

Det vurderes, at der bør stilles et vilkår som sikrer at der ikke tillades flere næringsstoffer til habitatområdet end forudsat i ansøgningen. Det valgte sædskifte har dog et udvaskningsindeks som er meget højt (98), og dermed vil det være vanskeligt at vælge et sædskifte med en større udvaskning. På den baggrund har Horsens Kommune ikke stillet vilkår til alle arealer, men kun stillet vilkår til de arealer som er beliggende sårbart (grundvandsområde).

For at fastholde det begrænsede fosforoverskud er der stillet vilkår om, at der på forlangende skal kunne fremlægges et fosforregnskab, der viser, at der er tæt på balance mellem fraførsel og tilførsel af fosfor, hvilket i denne sag konkret er vurderet til, at der kan accepteres op til + 2,4 kg P/ha.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Fosforoverskuddet på bedriftens arealer må ikke overstige 2,4 kg P pr. ha pr. år. Der skal på forlangende indsendes dokumentation til Horsens Kommune

KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af ejendommens arealer er beliggende indenfor et nitratfølsomt indvindingsopland jf. Miljøstyrelsens kortværk. Der blev derfor ikke som udgangspunkt foretaget en beregning i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem af nitratkoncentrationen ud af rodzonen til grundvandet.

En del af ansøgers udbringningsarealer (51,29 ha af 143,59 ha i alt) ligger dog indenfor indsatsområdet Brædstrup/ Våbensholm, hvor den geologiske kortlægning er afsluttet og afrapporteret fra Miljøcenter Århus. Der foreligger således ny viden omkring grundvandsmagasinerens sårbarhed samt udstrækningen af vandværkernes indvindings oplande.

Horsens Kommune har derfor anmodet ansøger om at ændre klassificeringen på disse arealer. En del af ejendommens udbringningsarealer på i alt ca. 51,29 ha er derfor omklassificeret i ansøgningssystemet sådan, at de indgår i beregningen som arealer der ligger i sårbare grundvandsområder.

Disse marker ligger indenfor et område (Brædstrup/ Våbensholm), hvor der udvindes store mængder af drikkevand, og hvor der jf. de nyeste lertykkelseskort er ringe beskyttelse mod nitrat (lertykkelse mellem 0 – 5 m), hvilket er årsagen til at der skal udarbejdes en indsatsplan.

På arealerne indenfor det sårbare indsatsområde, er der som tilpasning anvendt et G4 sædskifte. På disse i alt 51,28 ha dyrkes årligt heraf 40 procent, svarende til 20,5 ha med et specielt sædskifte med vårafgrøder og isåning af miljøgræs til beskyttelse af grundvandet.. Denne tilpasning sikrer, at Horsens Kommunes krav om en nitratudvaskning på maksimalt 50 mg nitrat/l kan overholdes.

Såfremt det bliver muligt for ansøger at nå det samme niveau for beskyttelse af grundvandet med et andet virkemiddel end efterafgrøder kan dette indarbejdes i driften på Gudenåvej 32 efter Miljøstyrelsens anvisninger. Forud for konverteringen skal ansøger indsende en beskrivelse til Horsens Kommune, som redegør for ændringen, sammen med en beregning som redegør for konsekvenserne af ændringen.

Bilag 9 viser udpegninger i relation til grundvand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Indenfor indsatsområdet Brædstrup/ Våbensholm, er den geologiske kortlægning er afsluttet og afrapporteret fra Miljøcenter Århus. Der foreligger således ny viden omkring grundvandsmagasinerens sårbarhed samt udstrækningen af vandværkernes indvindingsoplande. Det betyder, at Horsens Kommune nu har ny viden om vandværkernes indvindingsoplande, hvilket betyder at grundvandsmagasinerens nitratsårbarhed ser markant anderledes ud i forhold til de oplysninger, der ligger på Miljøportalen og som anvendes i IT-ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk.

Horsens Kommune har derfor besluttet, at det er den nyeste viden om grundvandsmagasinerens sårbarhed og de nye indvindingsoplande, der skal ligge til grund for kommunens vurdering ifm. en ansøgning om miljøgodkendelse indenfor Brædstrupområdet og ikke den viden der ligger til grund for Regionplan 2005, som må betragtes som forældet.

Grundvandsmagasinerens nitratsårbarhed er bl.a. vurderet på baggrund af et nyt lertykkelseskort. Lertykkelseskortet er opdelt i 3 lertykkelser: 0-5 m, 5-15 m og 15-30 m. På nuværende tidspunkt afventer Horsens Kommune en udmelding fra Miljøcenter Århus, som er den myndig-

hed, der vurderer og beslutter hvilke områder, der skal udlægges som indsatsområder med hensyn til nitrat.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at områder med lertykkelser på 0-5 meter er særligt følsomme overfor nitrat på grund af den ringe lerbeskyttelse, og at de på den baggrund skal vurderes som nitratfølsomme indvindingsområder.

Horsens Kommune vurderer at udvaskningen af kvælstof fra rodzonen på nitratfølsomme indvindingsområder ikke må være større end 50 mg nitrat/l i ansøgt drift.

Ansøger har tilpasset ansøgningen således at de krav som kommunen har stillet er imødekommet.

For markerne 6-0 (11,90 ha), 7-0 (10,47 ha), 8-0 (13,79 ha) og 12-0 (15,12 ha) er kravet opfyldt ved at anvende grundvandssædskiftet G4 idet udvaskningen er på 49 mg nitrat/l.. Med dette som vilkår vurderer kommunen, at lovens krav er opfyldt.

Der er stillet vilkår som sikrer at sædskiftetilpasningerne gennemføres og som dermed låser ansøger til et bestemt sædskifte. Ansøger er således begrænset i sin dyrkning af arealerne, og har ønsket at åbne op for fremtidige mulige tilpasninger af sædskiftet. Der foretages bl.a. i disse år forsøg med mellemafgrøder, og deres kvælstofopsamlende egenskaber, dog uden at der er udmeldt en effekt fra Miljøstyrelsen eller plantedirektoratet.

Idet Horsens Kommune vurderer at det bør være muligt for ansøger at indarbejde godkendte virkemidler har Horsens Kommune derfor indarbejdet en formulering i godkendelsens vilkår som sikrer at der kan ske en omkonvertering af afgrødernes kvælstofopsamling.

Med kommunens nuværende viden om grundvandsforholdene i området, konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion, med de stillede vilkår, ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- Markerne 6-0, 7-0, 8-0 og 12-0 udgør i alt 51,28 ha skal dyrkes med et G4 sædskifte. Dette betyder at hvert år skal 40 % af dette areal, svarende til 20,50 ha, dyrkes med vårbyg med en efterafgrøde.
  - Arealet skal årligt fremgå af gødningsplanen for markdriften og må ikke indgå som en del af ejendommens lovpligtige efterafgrøder.
  - Der skal på arealer med ovennævnte efterafgrøder ske en reduktion i kvælstofkvoten det efterfølgende år på 25 kg N/ha/år. Arealerne skal leve op til de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder jf. Miljøstyrelsens sædskiftenotat (se bilag 7). Dokumentationen for dette skal kunne fremvises sammen med gødningsregnskabet.
  - De ekstra efterafgrøder kan erstattes af mellemafgrøder, dog under forudsætning af Plantedirektoratets og Miljøstyrelsens godkendelse af mellemafgrøder som et gyldigt virkemiddel, og ved anvendelse af en fast omregningsfaktor i forhold til efterafgrøder (udmeldes af Plantedirektoratet). Der skal kunne fremlægges en beregning der redegør for dette.

BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Det er i det efterfølgende summeret hvilke områder ansøger anvender bedst tilgængelig teknik, jf. BREFdokumentet.

Afsnittet omkring management er uddybende beskrevet idet dette ikke fremgår andetsteds i godkendelsen. De øvrige afsnit indeholder en opsummering af anvendelsen af BAT.

Dette afsnit indeholder Horsens Kommunes vurdering af anvendelsen af BAT på ejendommen.

Management

Der er fast dyrlægeaftale og alle svin tilses minimum 1 gang dagligt. Ansatte har modtaget instruktion og vejledning om lovgivning vedrørende beskyttelse af svin. Dyrevelfærdsmæssige forhold i besætningen bliver håndteret i overensstemmelse med dansk lovgivning præciseret i "Egenkontrolprogram for dyrevelfærd". Pattegrise fravænnenes ikke, før de er mindst 28 dage gamle. (Pattegrise kan dog fravænnenes soen indtil 7 dage tidligere, hvis de flyttes til stalde/ sektioner med "alt ind - alt ud" drift.). Hvis det er nødvendigt at regulere hjørnetænderne på pattegrisene, sker dette ved slibning indenfor grisenes første 3 levedøgn. Hvis der foretages halekupeping, foretages dette inden for dyrets 2.-4. levedøgn, og maksimalt ½ af halen må bortkupepes. Ved søer med skuldersår niveau 1 og 2 gives der forebyggende behandling. Søer med begyndende skuldersår niveau 3 bliver straks placeres i sygesti og behandles. Søer med skuldersår niveau 4 forefindes ikke i besætningen. Svinene holdes i stabile flokke og blandes så lidt som muligt.

Den daglige drift af ejendommen drives efter princippet et godt landmandskab, og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest gener for omgivelserne.

Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspreddning af gylle.

Markdriften søges tilrettelagt således, at udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås. Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der med faste intervaller gennemgår bedriften. Husdyrgødning håndteres jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor en række af tiltagene fra BREF-dokumentet er indarbejdet. Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der føres logbog til kontrol af flydelag på gyllebeholder og gødningsbeholdere kontrolleres hver 10. år.

Der føres sprøjte journal, og vand- og energiforbrug opgøres.

Fodersammensætningen og foderstrategi evalueres og tilpasses løbende nyeste viden, således at der kan anvendes optimeret foder.

På baggrund af ovenstående vurderer Horsens Kommune, at ansøger anvender BAT indenfor management.

Staldindretning

For at reducere ammoniakfordampningen fra staldene etableres der delvis spaltegulve i de nye stalde, samtidig med at forberedes til gyllekøling. Dette sættes dog ikke i drift idet det vurderes at være en fordyrende omkostning, da varmen pt. ikke kan afsættes. Der etableres ikke lugt- og luftrensning samt forsuring, da lugt- og luftrensning ikke er nødvendigt for at overholde de generelle regler om lugtgenafstande til naboer, samtidig er der i stedet valgt andre tiltag som reducerer ammoniakfordampningen (optimering af foder og overdækning af gyllebeholder). Der er foretaget en vurdering af om der anvendes BAT-staldsystemer. På baggrund af konsulen-

tens redegørelse er det konkluderet at der anvendes BAT-stalde, dog med undtagelse af de eksisterende slagtesvinestalde med drænede gulve som endnu ikke er udtjente. De eksisterende slagtesvinestalde er renoveret for fire år side (2005) og forventes at kunne holde i yderligere ca. 15 år. Der er i forbindelse med den kommende revurdering stillet krav om en økonomisk redegørelse for konsekvensen af at staldene skal leve op til BAT.

Energi og vandforbrug

I forhold til at vurdere om der anvendes BAT på energiområdet er det oplyst at der i driften er indarbejdet tiltag som rengøring af ventilationsanlæg, styring af ventilation og lys som minimerer energiforbruget samt at der indrettes ny stald med optimalt energiforbrug. Det valgt ikke at etablere naturlig ventilation, som ellers har et lavt energiforbrug, da det ikke passer sammen med det valgte staldsystem og da det forøget risiko for sygdomme i besætningen. Det er ligeledes fravagt at foretage luft-/lugtrensning, da det vil betyde væsentligt højere energiforbrug og ikke umiddelbart er påkrævet af hensyn til naboer eller naturområder. Horsens Kommune har samlet vurderet at der anvendes BAT indenfor energi..

I forhold til at optimere virksomhedens vandforbrug er der gjort tiltag som reducerer vandspildet, og systemet gennemgås som en del af virksomhedens egenkontrol, således at utætheder og unødigt vandspild minimeres. Det vurderes at der anvendes BAT i forhold til vandforbrug.

Foder

Ansøger har fortaget fodereffektivisering og tilpasning med hensyn til råprotein og fosforindhold. Der anvendes fasefodring på bedriften for at opnå en bedre udnyttelse af foderet. Foderet tilsættes fytase, hvorved der kan opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. På baggrund af dette vurderer Horsens Kommune at der anvendes BAT i forhold til fodring.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

I forhold til vurdering af om der anvendes BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning er der taget udgangspunkt i de generelle regler som er gældende i Danmark, bl.a. at disse er typegodkendte, kontrolleres hvert 10 år, at der kun omrøres gyllen forud for udkørsel af gylle og at der ikke er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet. Samtidig etableres der fast overdækning på den nye gyllebeholder. Det er vurderet at der med overholdelse af disse regler anvendes BAT

BAT for udbringning af husdyrgødning er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svinproduktion (BREF), som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. BAT for transport og udbringning af husdyrgødning er bl.a. følgende: regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (f. eks ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle), at gødning så vidt muligt nedfældes, og ellers slangeudlægges, krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur (sort jord og græs indenfor bufferzoner til § 7 arealer), krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, at gødningsmængden tilpasses afgrødernes behov, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder, at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener, at der ikke udbringes gødning, når jorden er frossen, overdækket med sne eller oversvømmet/ vandmættet. Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning af husdyrgødningen.

Samlet vurderer Horsens Kommune at der anvendes BAT på ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- For de stalde, der på godkendelsestidspunktet ikke lever op til BAT (bygning 9, 10, 11, 12 og 17), skal der i forbindelse med revurderingen i 2018 leveres en redegørelse, som afdækker muligheden for at opfylde det på det tidspunkt gældende BAT-krav. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af omkostningerne forbundet dermed.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der udarbejdes obligatorisk mark- og gødningsplan med følgende gødningsregnskab hvor bedriftens anvendelse af husdyr- og handelsgødning dokumenteres.

Der føres lovpligtig sprøjtejournal, der dokumenterer forbruget af pesticider.

Der udarbejdes foderplan i samarbejde med svinerådgivningen til opfølgning på foderforbrug m.m.

Vand- og el-forbruget bliver fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

I bedriftens driftsregnskab dokumenteres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at management og dokumentation er dækkende, herunder i forhold til de særlige vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen.

Der er i ansøgningen indarbejdet vilkår til virksomhedens egenkontrol og dokumentation, herunder type-2 korrektioner af foder, anvendelse af fytase samt fasefodring. Vilkårene fremgår ikke alle under afsnittet om egenkontrol, men er i stedet indsat i den sammenhæng hvor de er beskrevet.

Foruden dette er der i dette afsnit stillet nogle øvrige vilkår som er gældende for virksomhedens drift.

Det vurderes at med de stillede vilkår kan virksomheden drives på stedet uden væsentlig belastning for omgivelserne.

VILKÅR

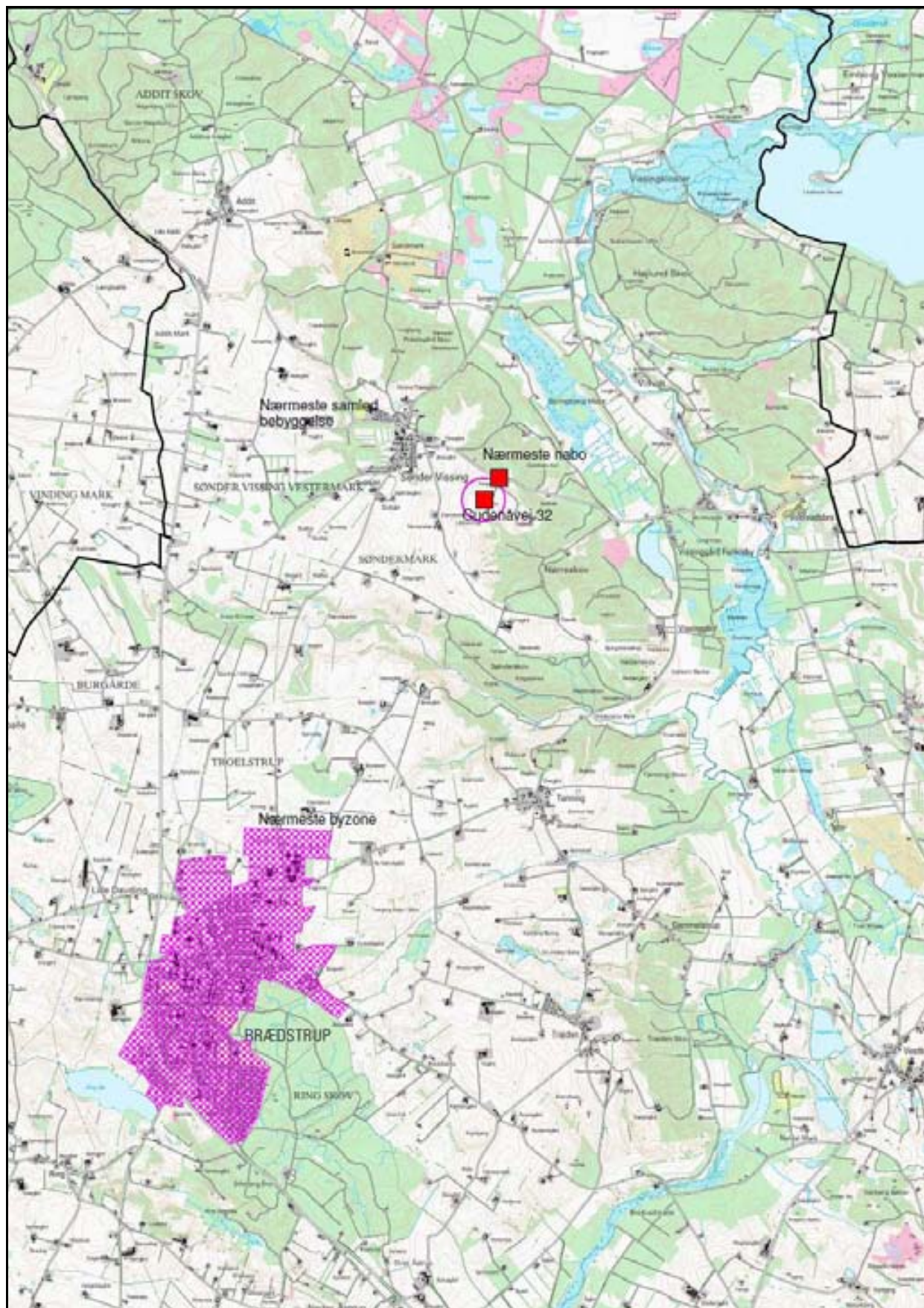

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

30. Virksomheden skal derudover føre egenkontrol svarende til det der er beskrevet i redegørelsen. Der skal som minimum foretages følgende registreringer vedr. driften af produktionen. Dokumentationen skal fremvises på forlangende og opbevares i mindst 3 år:
  - Årlig opgørelse af produktionen i form af skatte- og gødningsregnskab
  - Drift og kontrol af halmfyr (årlig service eftersyn mv.)
  - Opgørelse af affaldsmængder og bortskaffelsesmetode

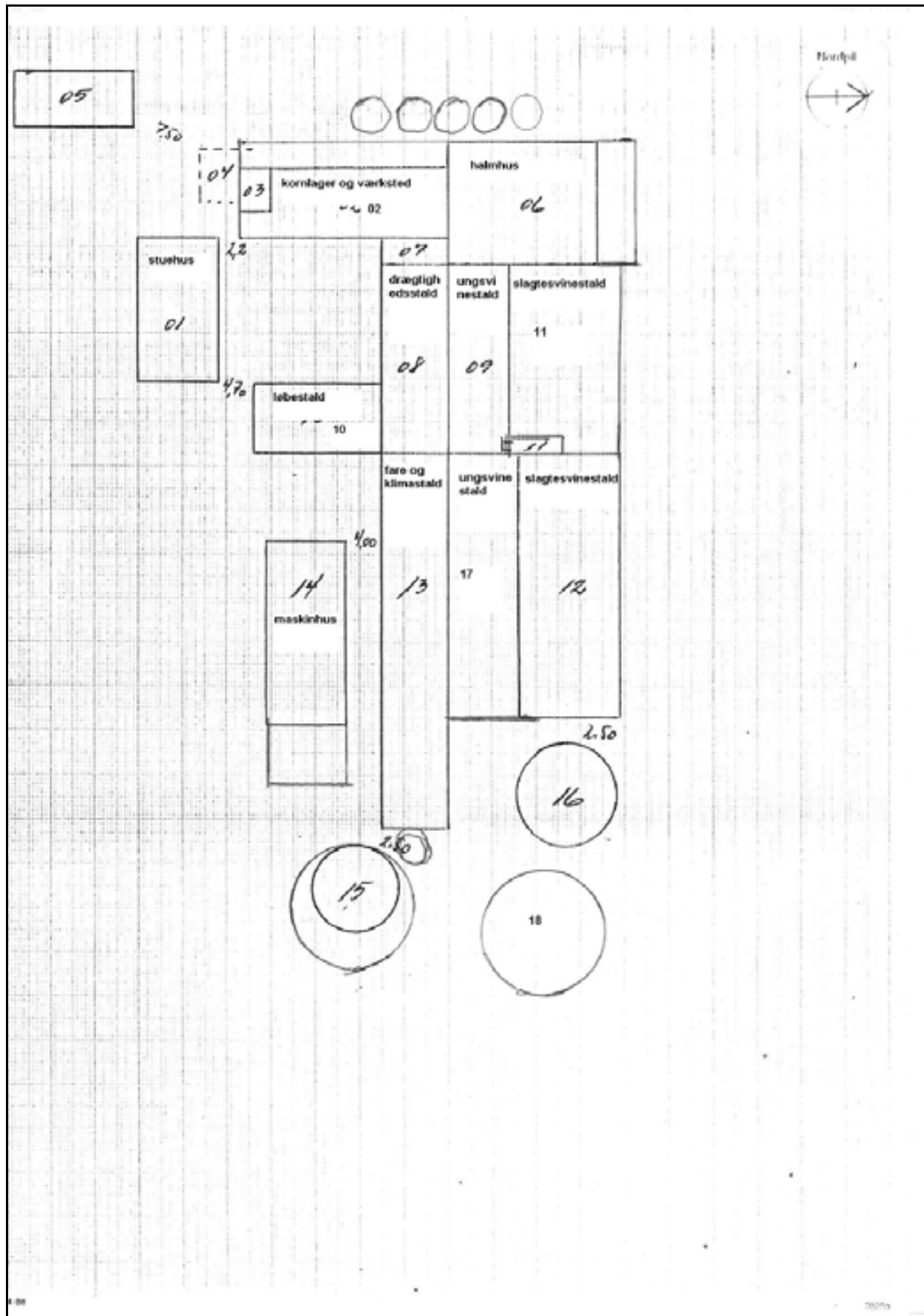

BILAG 1. EJENDOMMENS PLACERING

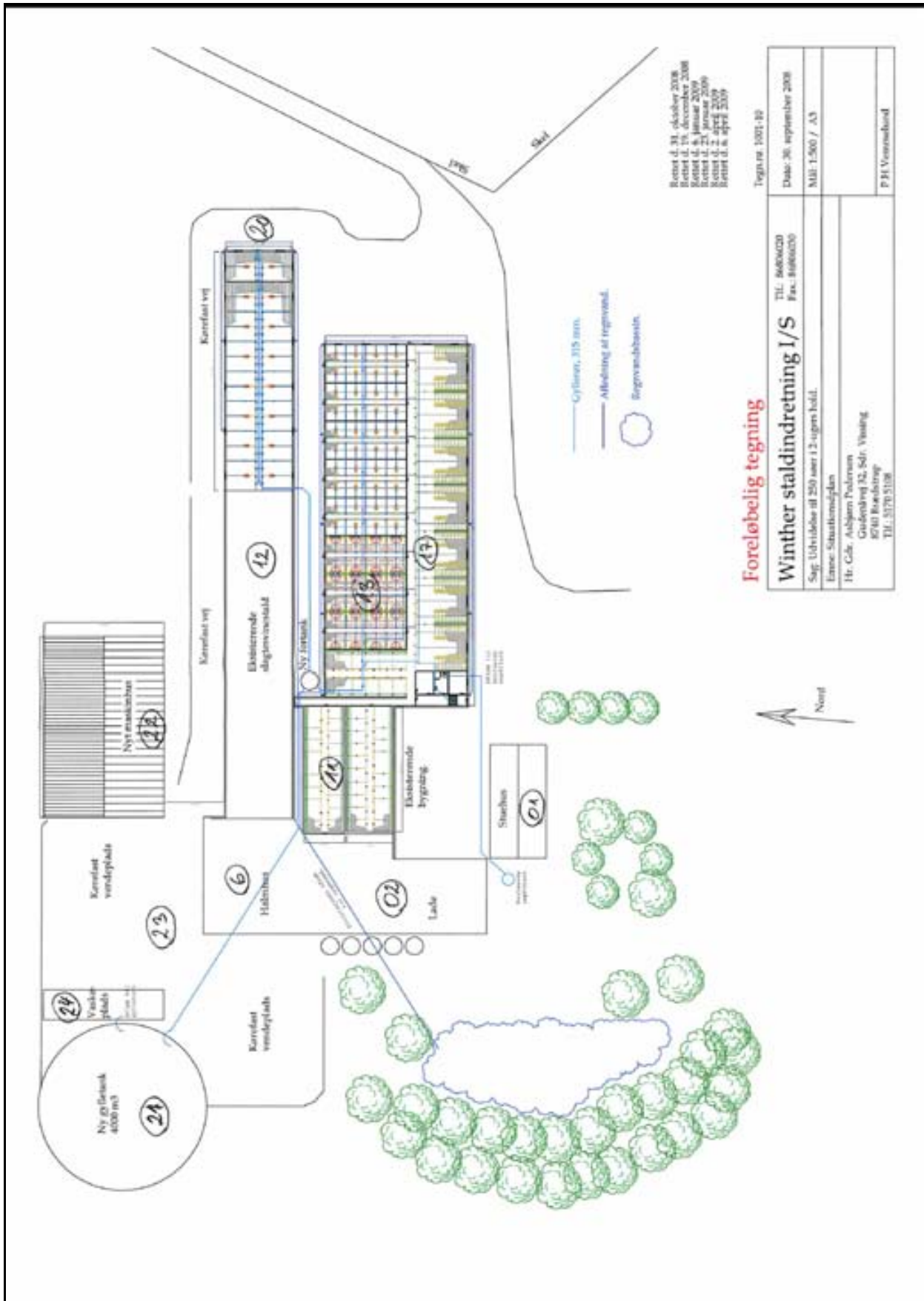

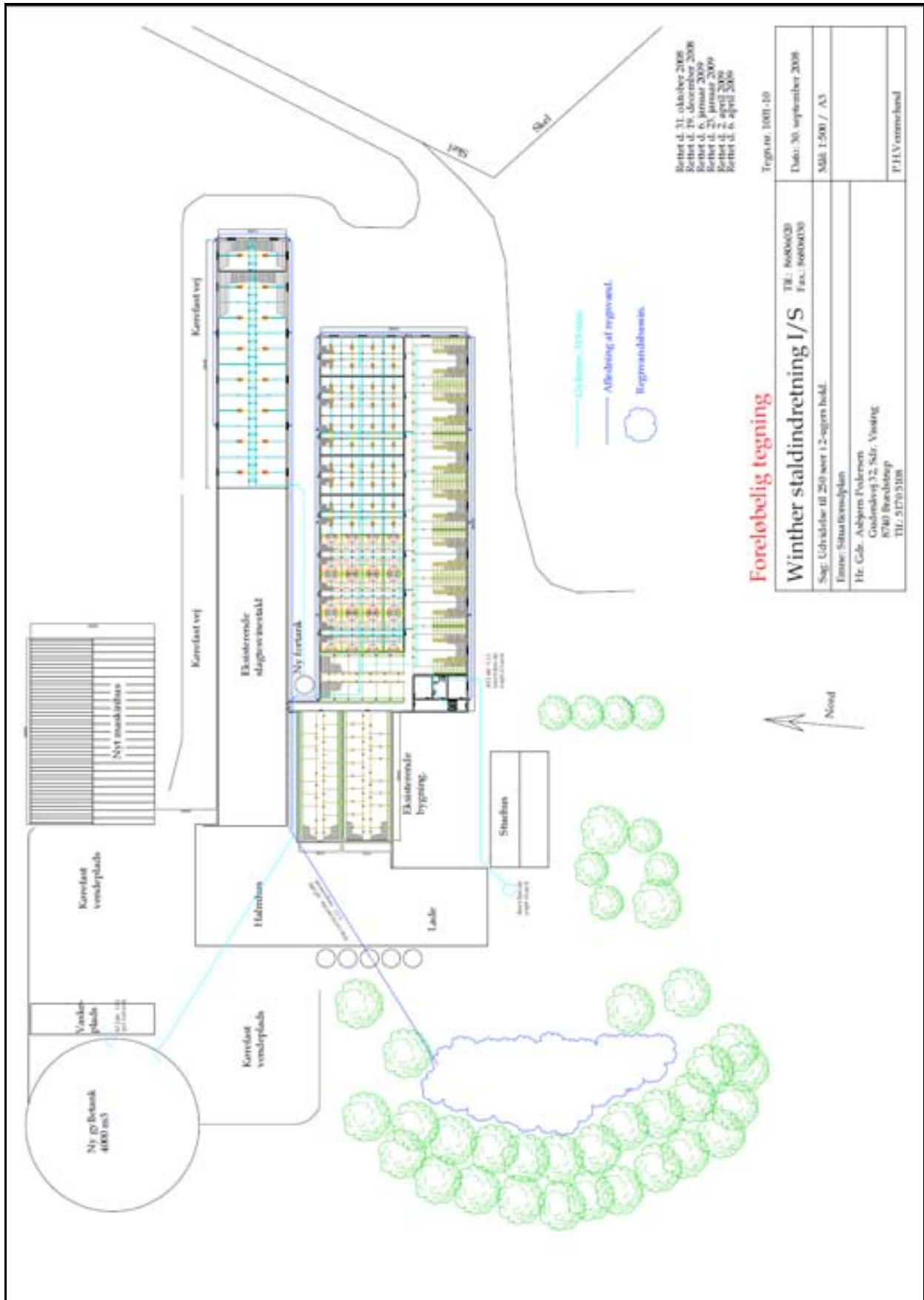
BILAG 2. SITUATIONSPLAN NUDRIFT

BILAG 3. SITUATIONSPLAN ANSØGT DRIFT

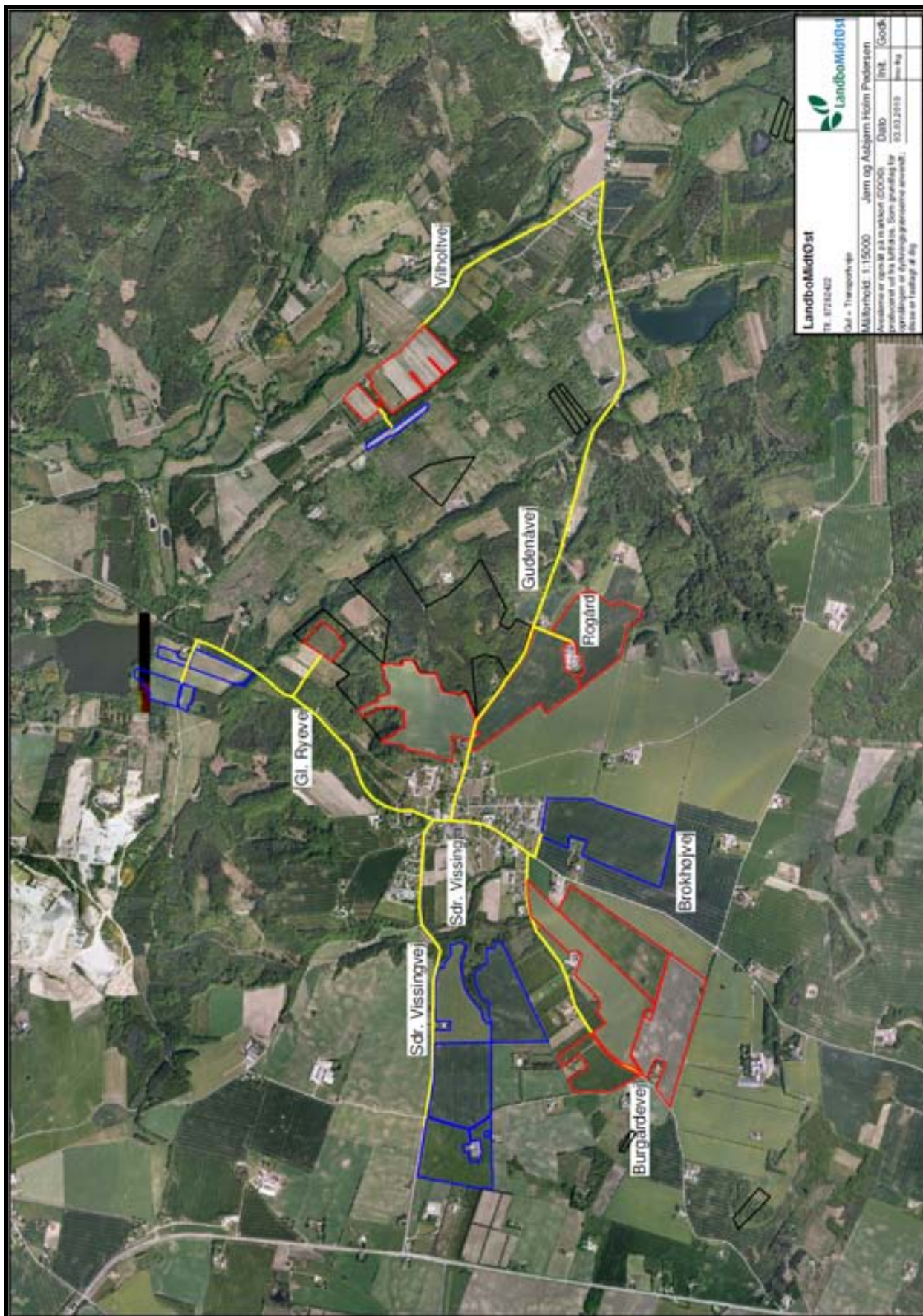

BILAG 4. OVESIGTSKORT AFLØBSFORHOLD

BILAG 5. TRANSPORTVEJE

BILAG 6. OPBEVARINGSKAPACITETSBEREGNING

Lagerregnskab for husdyrgødning 2010

Martin Skovbo Hansen

CVR nr.:

Medlemsnr.: 87262421

Tlf.: 87262421

Email:

Alt. tlf.:

Fax:

Lager: GYLLEBEHOLDER 1

Kapacitet: t

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton	% tid på græs
Slagtesvin, 33 - 107 kg	Delvis spaltegulv, 25-49% fast	1.750	Gylle	822	0
Slagtesvin (egen polteprod.), 33 ...	Drænet gulv + spalter (33/67)	2.750	Gylle	1.403	0
Slagtesvin (egen polteprod.), 33 ...	Delvis spaltegulv, 25-49% fast	40	Gylle	19	0
Smågrise, 7 - 33 kg	Tokimast, delvis spaltegulv	4.590	Gylle	643	0
Årsøer HUSK 2 linier, 27 - 7 kg [...]	Løbe-/dr.at., Løsg. delvis sp.	25	Gylle	116	0
Årsøer HUSK 2 linier, 27 - 7 kg [...]	Fare st., kassesti, delvis sp.	170	Gylle	266	0
Årsøer HUSK 2 linier, 27 - 7 kg [...]	Løbe-/dr.at., Løsg. delvis sp.	145	Gylle	673	0

Gødningsmængder i perioden (tons)

Startmængde		0
Normproduktion	3.961	
Justeret mængde	0	
Opsamlet mængde	3.961	3.961
Slutmængde		3.961
Mængde pr. DE	21,0	
Lagerets N-udnyttelseskrav		75 %
Mindste beholdning i perioden	0	august
Største beholdning i perioden	3.961	juli

Gødningsmængder pr. måned (tons)

	A9	Sep	Okt	Nov	Dec	J10	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	A10	Sep	Okt
Opsamlet mængde	336	326	336	326	336	336	304	336	326	336	326	336			
Slutmængde	336	662	998	1.324	1.660	1.997	2.301	2.637	2.962	3.299	3.624	3.961	3.961	3.961	3.961
Største mængde	336	662	998	1.324	1.660	1.997	2.301	2.637	2.962	3.299	3.624	3.961	3.961	3.961	3.961
Mindste mængde		336	662	998	1.324	1.660	1.997	2.301	2.637	2.962	3.299	3.624	3.961	3.961	3.961

Næringsstofindhold ultimo måned (kg næringsstof pr. ton)

	A9	Sep	Okt	Nov	Dec	J10	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	A10	Sep	Okt
N	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Heraf NH4-N	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
P	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
K	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Mg	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
S															

Notater: _____ Dato _____ Mængde _____ Dato _____ Mængde _____

Status registreret: _____

BILAG 7. UDDRAG FRA SÆDSKIFTENOTAT (MST)

Uddrag: Standardsædskifter og referencesædskifter dateret den 27. juni 2007.

Udvaskningsindeks

I den første tabel er angivet den afgrødesammensætning, som anvendes i udvaskningsberegningerne. I næste tabel er angivet kriterierne for hvornår hvilke standardsædskifter skal vælges. Der er desuden angivet et udvaskningsindeks. Udvaskningsindekset er angivet for at det er muligt umiddelbart at sammenligne sædskifterne indbyrdes med hensyn til, om udvaskningen er større eller mindre. Indekset kan ikke bruges til beregne forskellen, idet dette kræver konkrete oplysninger om husdyrbruget. Endvidere er efterafgrødegrundarealet og den maksimale % efterafgrøder for hvert sædskifte vist. Efterafgrøder i FarmN vil blive omtalt nærmere i særskilt notat.

Efterafgrøder og efterafgrødegrundlag

Efterafgrødegrundlaget har betydning på miljøeffekten, hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder. Hvis der f.eks. ønskes 10 % flere efterafgrøder end de lovpligtige 10 % vil der i alt skulle stilles vilkår om 20 % efterafgrøder. Disse 20 % vil ved udvaskningsberegningerne blive beregnet ud fra efterafgrødegrundlaget.

Således vil en bedrift med 100 ha og et sædskifte k10 have et efterafgrødegrundlag på 40 ha, hvorfor et krav om 20 % efterafgrøder vil svare til 8 ha med efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder vil blive fratrukket hhv. 17 kg N/ha under 0,8 De/ha og 25 kg N/ha hvis der er 0,8 De/ha eller derover. Reduktionen i kvælstofnormen er i FARM N indregnet i effekten af efterafgrøderne. Bemærk at for kvægbrug med harmonikrav på 2,3 DE/ha bliver efterafgrøderne angivet og beregnet anderledes.

Tabeller

De to første tabeller er svine- og planteavls-sædskifterne, de næste to kvægsædskifterne, og derefter grundvandssædskifter. Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset. Den sidste tabel er en liste over fosforfrøforløbet ved hvert sædskifte. Såfremt udbringningsarealerne er placeret i oplande, hvor der stilles krav til fosforoverskuddet må der heller ikke ændres til et sædskifte med en mindre fosforfrøforløb.

Svine- og plante-sædskifter:			Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Efter (0 - 10%)	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvaskningsindeks	Efterafgrødegrundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
S1	8% efterafgr.	Typisk lerjord (> JB4)	54	6	15	5	20				100	96	100	20
S2	10% efterafgr.		50	10	15	5	20				100	93	100	20
S3	8% efterafgr.	Typisk sandjord (JB1-4)	44	6	35	5	10				100	100	100	40
S4	10% efterafgr.		40	10	35	5	10				100	98	100	40
S5	8% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15			100	89	85	30
S6	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15			100	86	85	30
S7	8% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20		100	90	80	40
S8	10% efterafgr.		32	8	35	5			20		100	88	80	40
S9	8% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5		10	10		100	89	80	40
S10	10% efterafgr.		32	8	35	5		10	10		100	88	80	40
S11	8% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10			25	100	97	75	40
S12	10% efterafgr.		17	8	35	5	10			25	100	96	75	40
S13			85				15				100	102		
S14			80				20				100	100		
S15			75				25				100	99		
S16			70				30				100	97		

Kriterier for valg af sædskifter	Vinterbrøns	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Æter	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskifte nr.	Udvaskningsindeks
Typisk svinesædskifte	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%					10%	S2	93
	<15%				0-10%	6%	S3	100
	<15%					10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%				10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%			10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
						10%	S10	88
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%		10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97

Grundvandssædskifter		Udvaskningsindeks
G1	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
G2	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
G3	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
G4	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
G5	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
G6	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
G7	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
G8	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
G9	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
G10	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65

Tabel over den gennemsnitlig fosforfrøelse i sædskifterne

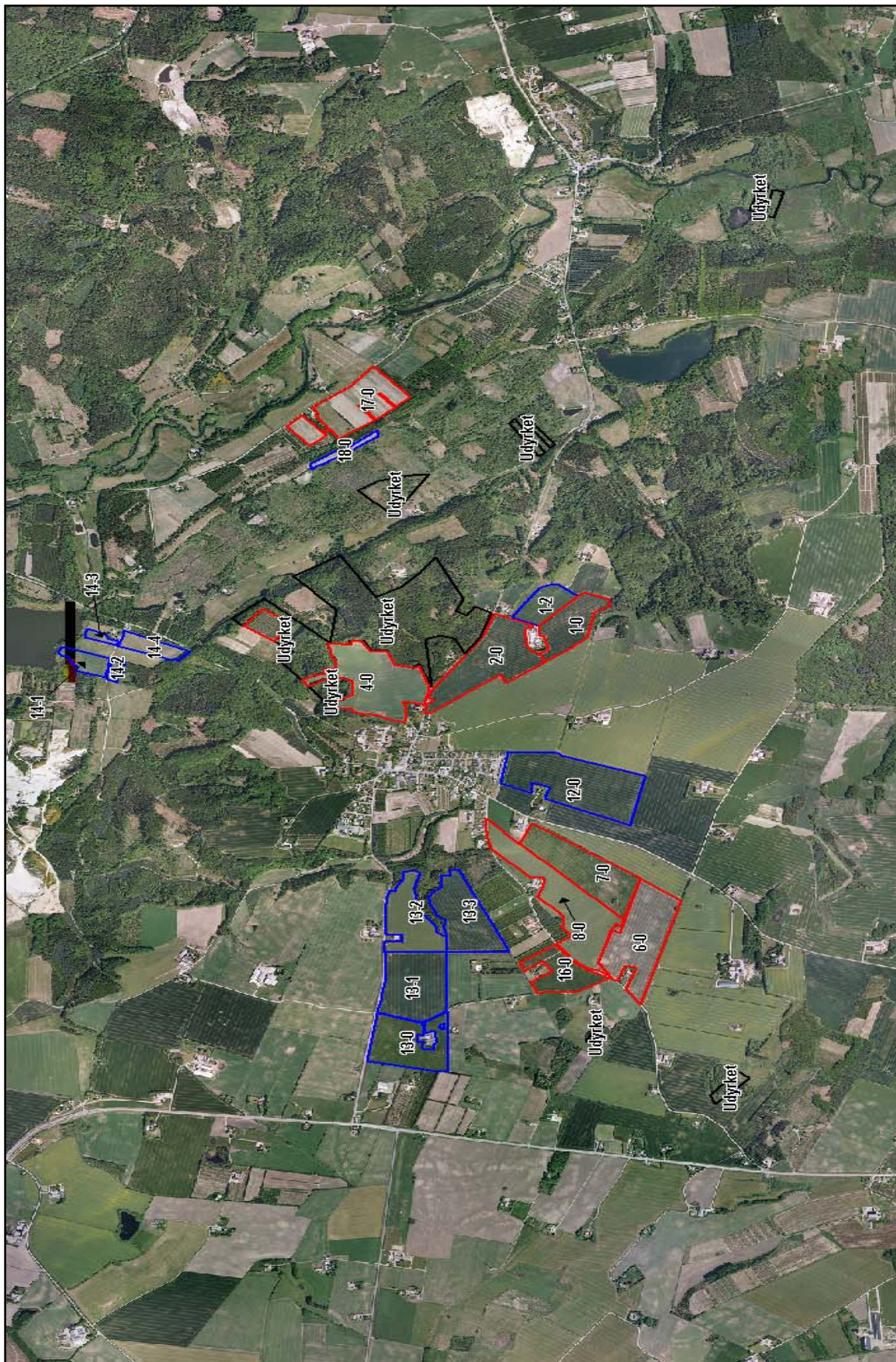
Tallene forudsætter at halvdelen af halmen fjernes, hvilket stort set svarer til den gennemsnitlige praksis. Grundvandssædskifterne består alle af vårbyg med efterafgrøder, hvorfor P-frøelsen er den samme i alle ti G-sædskifter

Sædskifte	kg P/ha
S1	26,9
S2	26,9
S3	21,1
S4	21,1
S5	24,2
S6	24,2
S7	26,6
S8	26,6
S9	25,3
S10	25,3
S11	21,4
S12	21,4
S13	26,0
S14	25,9
S15	25,8
S16	25,8

G-sædskifter	25,4
--------------	------

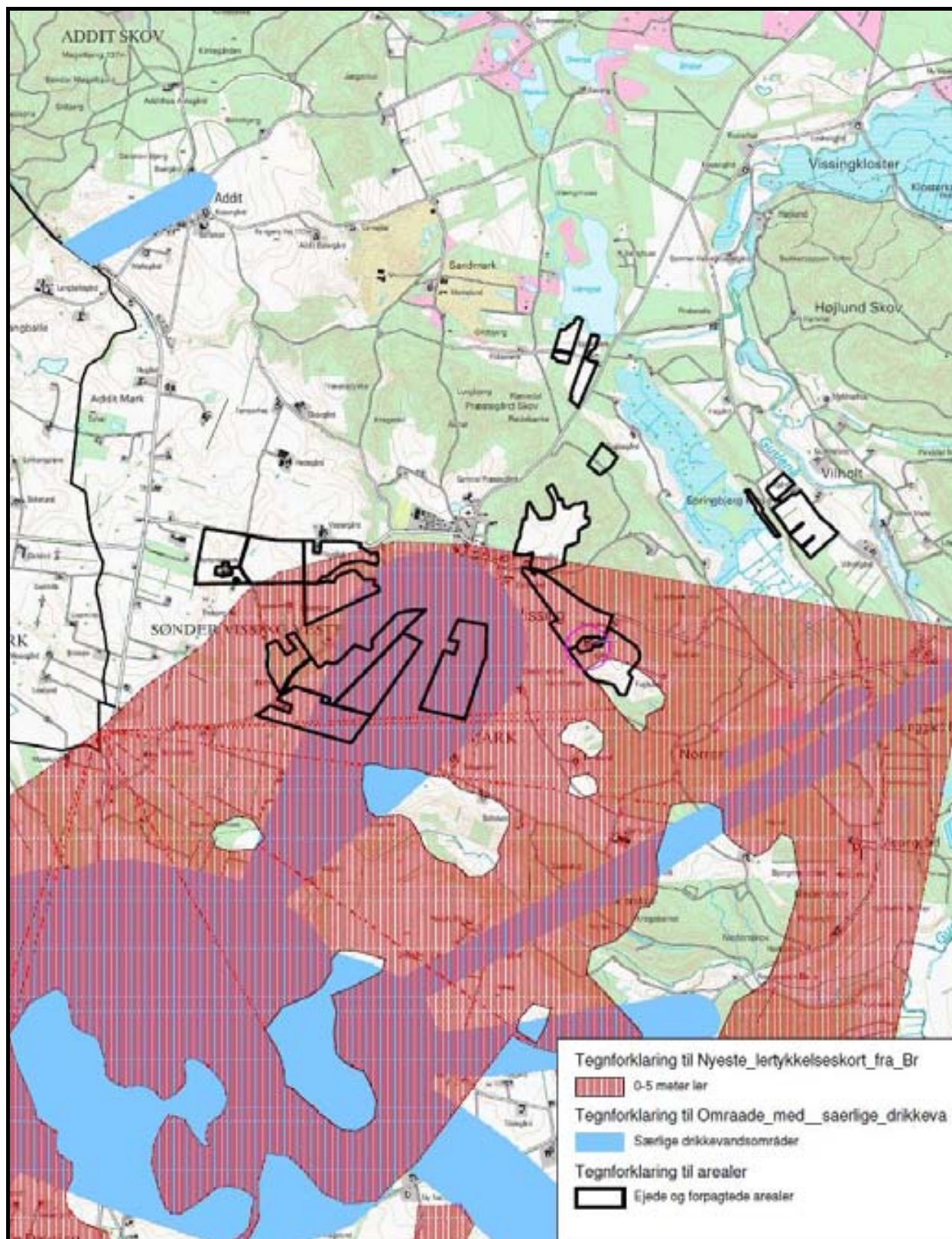

BILAG 8. EJERFORHOLD PÅ UDBRINGNINGSAREALER

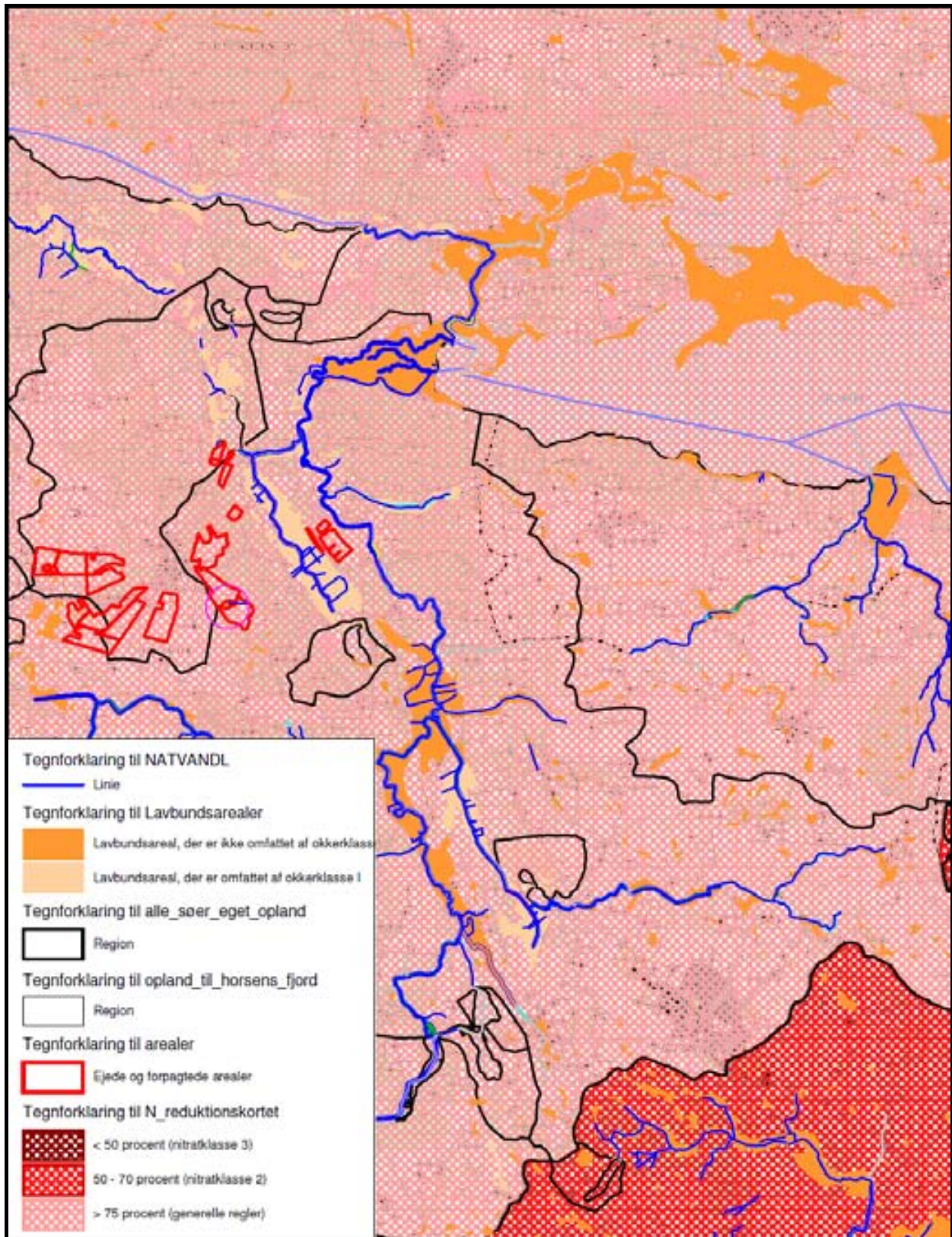

BILAG 9. UDBRINGNINGSAREALER OG GRUNDTVAND

BILAG 10. UDBRINGNINGSAREALER OG OVERFLADEVAND

Beredskabsplan for Rogård

Indholdsfortegnelse

	Side
TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER /HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSES MIDLER.	9
Bilag A Kort over ejendommen	10
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb .	11

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det Formål, at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret/ forummet til stalden

Kopi af beredskabsplanen findes i en mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrøder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon på ejendommen står i stuehus og har nr. 75754027

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	70 25 40 70	<u>dag</u> eller nat
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	70 11 31 31	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	40 51 51 62	dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87 28 22 00	<u>dag</u> eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	86 69 00 55	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	86 94 30 11	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	40 80 20 70	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon	75 75 17 22	dag eller nat
WS	kontaktes på telefon	75 75 11 84	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	72 17 55 55	dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Jørn Holm Pedersen på tlf. 75 75 40 27/ 4015 33 87

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser

Brandslukkere

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Jørn Holm Pedersen på tlf. 75 75 40 27/ 40 15 33 87

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 70 25 40 70 .

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til skov, over vej (se bilag 2).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se bilag 2)

Medhjælp/fodermester Asbjørn Holm Pedersen på tlf. 51 70 51 08

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser

Bigballer

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Jørn Holm Pedersen på tlf. 75 75 40 27/ 40 15 33 87

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 70 25 40 70

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til skov over vej (se vedlagte kort).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe ..... (se vedlagte kort)

Medhjælp/fodermester Asbjørn Holm Pedersen på tlf 51 70 51 08

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser

Bigballe

I bygning 02 samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHNER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved stuehuset, ved fod til terrasse.

I løbe-stald sidder stophane ved dør ud til bygning 02 (lade).

I fare/klima-stald sidder stophane ved døren fra forum til stald, i stalden.

I gammel slagtesvinestald-stald sidder stophane ved døren ud mod maskinhus.

I ny slagtesvinestald-stald sidder stophane ved døren ind mod gammel slagtesvine stald.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: forummet til stalden.

El-tavle sidder ved: bygning 02 lade, lige indenfor døren.

Nye 10 ampere sikringer opbevares i forummet til stald.

Nye 20 ampere sikringer opbevares i forummet til stald.

Nye 30 ampere sikringer opbevares i forummet til stald.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til ny drægtig, fare og klimastald sidder ved forummet til stald.

Afbryder til ny og gammel slagtesvinestald sidder i bygning 02, i el-tavlen .

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Energi midt_og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. 70 13 13 09.

Eventuelt i værdsæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

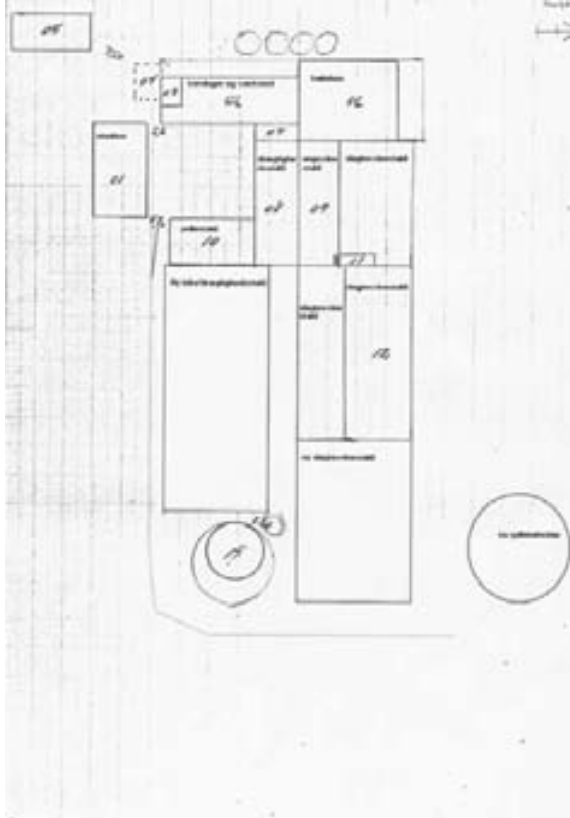
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalerummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A. Kort over ejendommens indretning

Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

Der findes ingen dræn på eller omkring gården, hvor udslip ville kunne rende i. Alle udslip vil rende i skov.

